Ekrem Moral
Bağışıdır - 2012

Güneşli Dünya

10
7 ağustos
1980
25 lira

TÜSTAV

•3 ÇİNKUR İŞÇİSİ FAŞİSTLERCE KATLEDİLDİ

Kayseri'de kurulu bulunan ve 1200 işçinin çalıştığı Çinkur işçilerinden Maden-İş üyesi Ekrem Çamur, İsmail Şimşek ve Haluk Akpınar 3 Ağustos günü faşistlerce katledildi. Konu ile ilgili bir açıklama yapan Maden-İş Genel Yürütme Kurulu, "Orta Anadolu'nun ticaret merkezi olan ve Orta Anadolu'da bir köprübaşı konumunda olan Kayseri'de egemenliklerini baskı ve zorbalıkla kurmak isteyen faşistler, Kayseri'yi 'kurtarılmış bölge' haline getirerek Doğu Anadolu ve Orta Anadolu'yu denetimleri altına almak istemekte, bu amaçla sivri ucu işçilere, emekçilere, özellikle sendikamıza ve üyelerimize yönelik saldırılarına hız vermektedirler. 3 Mayıs'ta Kayseri'de yapılan MİSK'in mitingi öncesi Kasyeri'ye doluşan faşist beslemelerin sendikamızın yetkili bulunduğu Çinkur'u hedef alan saldırıları bunun en açık kanıtı olmuştur. Son olarak Çinkur işçisi 3 üyemizin gece vardiyasından çıkışta faşistler tarafından kahpece katledilmesi, Kayseri'de tezgahlanmak istenen oyunun halkalarından birini oluşturmaktadır".

•BEYKOZ'DA BİR LİSE ÖĞRENCİSİ ÖLDÜRÜLDÜ

Paşabahçe Ferit İnal Lisesi 1. sınıf öğrencisi Ali Güney (1965), 26 Temmuz akşamı Beykoz Ortaçeşme'de faşistler tarafından kurşunlanarak öldürüldü. Ali Güney'i vuran 5 kişiden üçü yakalandı. Yakalananların MHP Beykoz Gençlik Kolları ilçe başkanı ve Beykoz Adliyesi'nde stajyer savcı Cevdet Çolak, Vedat Karaca ve ağabeyi olduğu öğrenildi. Yakalanamayan öbür iki faşistin de Cengiz Çolak ve Muharrem Orhan Boran olduğu saptandı. Faşistler bundan bir süre önce de Ali Güney'in ağabeyine saldırmışlardı.

•FAŞİSTLER KAYSERİ'DE BİR AVUKATI ÖLDÜRDÜ

Öğretmen-Avukat Yusuf Aslan, 17 Temmuz günü Kayseri'de faşistler tarafından öldürüldü. TÖS Tokat Şubesi, Kayseri Çağdaş Hukukçular Derneği kurucularından ve Kayseri TÖB-DER üyesi olan Aslan, uzun süredir faşistler tarafından tehdit ediliyordu. Kayseri'deki tüm demokratik örgütlerin katıldığı Yusuf Aslan'ın cenaze töreni, antifaşist bir gösteriye dönüştü.

İşkence gören İTÜ öğrencisi Faruk Tuna'nın yaşamından ümit kesildi

2 Ağustos Cumartesi günü, Beşiktaş'ta yapılan bir gösteriden sonra polis tarafından gözaltına alınan İTÜ öğrencisi iki ilerici gençten Faruk Tuna'nın işkence sonucu yaşamından umut kesildi. Ferhan Çinioğlu adlı kız öğrenciden ise haber alınamıyor. İlerici arkadaşları Çinioğlu'nun yaşamında da endişe duyduklarını belirttiler.

Güneşli Dünya muhabirlerinin edindikleri bilgilere göre, olay şöyle oldu:

2 Ağustos Cumartesi günü bir grup ilerici genç Beşiktaş pazarında Kemal Türkler'in katledilmesini protesto etmek üzere bir gösteri düzenlediler, pankart astılar. Eylem bittikten sonra, İstanbul Teknik Üniversitesi Maden Fakültesi Metalurji Bölümü 2. sınıf öğrencisi Faruk Tuna ile İTÜ Kimya Fakültesi 2. sınıf öğrencisi Ferhan Çinioğlu isimli ilerici gençler polis tarafından yakalanarak gözaltına alındılar. 2 öğrenci, önce Beşiktaş Emniyet Amirliği'ne götürüldüler. Ferhan Çinioğlu buradan 1. Şube'ye, Faruk Tuna ise polisler eşliğinde evine götürüldü. Evde arama yapan polisler, Kemal Türkler'in afişleri dışında birşey bulamadılar. Faruk'un buradan önce Beşiktaş Emniyet Amirliği'ne, oradan da 1. Şube'ye götürüldüğü öğrenildi. Pazar günü babasının yaptığı tüm aramalar ise sonuçsuz kaldı. Tekrar tekrar 1. Şube'ye giden baba Tuna'ya, bu kez Faruk'un midesinin bozulduğu ve kendisinin Haydarpaşa Askeri Hastanesi'ne götürüldüğü söylendi. Koma halinde getirilen Faruk Tuna'yı, Askeri Hastane almayınca Tuna, bu kez Haydarpaşa Numune Hastanesi'ne götürüldü. Ağır işkence görmüş olan Tuna için polisin Hastane yetkililerine çelişkili bilgiler verdiği öğrenildi. Doktorlardan edinilen bilgilere göre Faruk Tuna'nın kafasında derin darp izleri, şakaklarda şok izleri, el ve ayak parmaklarında, bileklerde ve cinsel organında elektrik verildiğini gösterir izler, makatta darp izi, sırtta ise darbe izleri bulunuyor. Elikanlı Demirel'ler, işkencecileriyle birlikte hesap vermekten kurtulamayacaktır.

•FATİH'TE BİR İLERİCİ GENÇ KATLEDİLDİ

28 Temmuz günü İstanbul Fatih'de Şahin Gökduman adlı bir ilerici gencin, İstanbul Kültür Ocağı'ndan çıkan gericiler tarafından katledilmesi üzerine, Fatih'li ilerici gençler bir açıklama yaptı. Açıklamada, Gökduman'ın katillerinin yakalanacağı yerde yanında bulunan arkadaşının Karagümrük Karakolu'na götürüldüğünü ve burada işkence gördüğünü belirttiler.

•FAŞİSTLER TSİP ÜYESİ BİR İŞÇİYİ ÖLDÜRDÜ

TSİP Tarsus İlçe örgütü üyesi ve Paktaş işçisi Ahmet Destell, evine saldırı düzenleyen bir grup silahlı faşist tarafından katledildi. İlçedeki tüm ilerici yurtsever güçlerin katıldığı Ahmet Destell'nin cenaze töreni antifaşist bir gösteriye dönüştü.

•FAŞİSTLER TRABZON'DA İLERİCİ BİR ÖĞRETMENİ ÖLDÜRDÜ

Havaalanı'ndan Almanya plakalı beyaz bir mersedes otomobille faşistler tarafından kaçırılan öğretmen Efraim Elvan, işkence edilerek öldürüldü. Cinayette kullanılan otomobilin sürekli MHP Trabzon İl teşkilatı önünde park edildiği ve olay günleri ortalıkta görünmediği; bir, iki gün sonra tekrar geldiği görüldü.

•KAMİL UYSAL'IN ÖLDÜRÜLMESİ PROTESTO EDİLDİ

Abdi İpekçi Yurdu önünde "Dur" ihtarına uymadığı gerekçesiyle öldürülen İTÜ öğrencisi Kamil Uysal'ın vurulduğu yere, ilerici gençler, üzerinde "Kamil Uysal'ı faşistler burada vurdu, hesabını soracağız" yazılı kırmızı karanfillerden oluşan bir döviz bıraktılar. Kentin çeşitli yerlerinde yapılan gösterilerde cinayet protesto edildi. İlerici gençlerin ayrıca Kamil Uysal için bağış kampanyası başlattıkları ve ilk günde 20 bin liraya yakın para topladıkları öğrenildi. Kamil Uysal'ın cenazesi memleketi olan Çorum'un Ahmetoğlan köyünde toprağa verildi.

•VEDAT DEMİRCİOĞLU ANILDI

Vedat Demircioğlu, öldürülüşünün 12. yılında ilerici gençler tarafından anıldı. İstanbul'un çeşitli yerlerinde gösteriler düzenleyen gençler, mahallelerde, kahvelerde, okullarda bildiriler dağıttılar, konuşmalar yaptılar.

•TÖB-DER SİNCANLI ŞUBESİ BAŞKANI'NA SALDIRDILAR

Afyon'un Sincanlı ilçesinde AP ilçe başkanının oğlu İbrahim Zeybek ile AP ilçe gençlik kolu başkanı İsmail Bayram ve Bilal Banazlı, TÖB-DER Şube başkanı Süleyman Deniz'in önünü keserek hemen Sincanlı'yı terketmesini istediler. Küfürler savuran saldırganlar, pazar yerindeki satıcıların Deniz'in yardımına gelmesi üzerine kaçmak zorunda kaldılar.

•FAŞİSTLER BELEDİYE OTOBÜSÜNE SALDIRIYORLAR

Faşistlerin Ankara'nın gecekondu semtlerinden Kırkkonaklar'a giden belediye otobüslerine sürekli saldırması üzerine, bu semte otobüs seferleri kaldırıldı. Bunun üzerine, Kırkkonaklar halkı bu saldırıları eylem birliği ile önleyeceklerini bildirerek, otobüs seferlerinin tekrar konulması için belediyeye başvurdular.

•KIRŞEHİR'DE FAŞİSTLER POLİS DESTEĞİNDE SALDIRIYOR

Kırşehir'de halkın tepkisi üzerine görevden alınan MHP'li Emniyet Müdürü'nün yerine gelen Müdür'ün de MHP'lilere destek olduğu, böylece çarşı ve şehir merkezini ellerinde bulunduran faşistlerin ilericilere yönelik saldırılarını polis desteğinde sürdürdükleri öğrenildi. Bu arada geçtiğimiz günlerde Ali Elvan adlı ilerici bir öğretmene karakolda 24 saat işkence yapıldı.

Öte yandan yeni Emniyet Müdürü'nün faşist saldırılar nedeniyle kente inemeyen ve genellikle ilericilerin oturduğu Aşıkpaşa mahallesine gelerek, can güvenliklerinin sağlanacağını bildirmesi ve halkın çarşıya gelmesini istemesi tepkiyle karşılandı. Halk, Emniyet Müdürü'ne, "biz sizlere güvenmiyoruz, inanmıyoruz" dedi. Emniyet Müdürü'nün halkla görüşmesinden sonra iki ilerici genç faşistlerin saldırısına uğrayarak yaralandı.

•MERSİN'DE GREVCİ CAM İŞÇİLERİNE ATEŞ AÇILDI

Mersin'de kurulu Anadolu Cam Sanayii'nde, grevde bulunan DİSK'e bağlı Hür Cam-İş üyesi işçilerin üzerine bir otomobilden ateş açıldı. İşçiler yere yatarak yara almadan kurtuldular. Güvenlik kuvvetlerine anında haber verilmesine karşın, ancak 3 saat sonra geldiler. İşçilere göre, saldırıda Türkiye Şişe Cam Holding'in parmağı bulunuyor.

•İLERİCİ POLİS MEMURUNUN AİLESİYLE DAYANIŞMA SÜRÜYOR

Faşistlerce bir süre önce öldürülen Pol-Der genel yönetim kurulu üyesi polis memuru Hüseyin Derelioğlu'nun ailesi için açılan kampanya Çaycuma'da geniş destek görüyor. Çaycuma'da ilerici örgütler adına yapılan açıklamada Derelioğlu'nun eşi ve çocuğu için tüm Çaycuma halkı dayanışmaya çağırıldı.

•FAŞİSTLER YOZGAT'DA BİR GENCE İŞKENCE YAPTI

Ankara'dan memleketi olan Yozgat'a gelen Veli Eroğlu adlı inşaat işçisi, faşistler tarafından eter koklatılarak kaçırıldı. İşkence yapılan gencin yüzüne MHP'nin amblemi üç hilal, ayağına da "ÜGD" yazısı kazındıktan sonra üzerine benzin döküterek yakıldı. Ancak genc, kendisini yakında bulunan bir suya atarak tamamen yanmaktan kurtuldu. Veli Eroğlu'nun ailesi bu olaydan sonra "Hâlâ Yozgat'da bir şey olmadığını iddia edebiliyorlar" dedi.

•İKİ MADEN-İŞ ÜYESİNE İŞKENCE YAPILDI

Otosan'da gözaltına alınan Maden-İş işyeri baştemsilcisi ile temsilci iki işçiye işkence yapıldığı öğrenildi. Maden-İş Örgütlenme Dairesi Başkanı Murat Tokmak, konuyla ilgili açıklamasında, yoğunlaşan işkencelere karşı, insan haklarına inanan tüm kişi ve kuruluşları göreve çağırdı. Murat Tokmak, "Otosan işçileri zorbalığa ve baskılara karşı 90 bin Maden-İş üyesiyle birlikte demokratik haklarını sonuna kadar savunacak ve korunmasını bilecektir" dedi.

•"ORDU VALİSİ YARGILANMALIDIR"

TİP Ordu İl Örgütü'nün basına yaptığı yazılı açıklamada, Vali'nin Fasta yı toplama kamplarına cevirdiği ve yaşlı-genç ayırımı gözetmeksizin işkence yaptırdığı belirtilerek, "Vali Reşat Akkaya ilimize geldikten sonra faşist terörle birlikte devlet terörü atbaşı gitmeye başladı. Nazi Almanyası'nda eşine pek nadir rastlanan cinayetler gelişti. Anlaşılan Demirel iktidarının valileri, emir ve buyruklarını Nazilerden alıyorlar" denildi. Bildiride, Vali'nin yargılanması ve cezalandırılması istendi.

•İSTANBUL 1. ŞUBE İLGİLİLERİ HAKKINDA SORUŞTURMA AÇILDI

1. Ordu Askeri Mahkemesi, 5 Mayıs 1980 günü Topkapı'da bir otobüs içinde bulunan 5 tabanca ile ilgili olarak gözaltına alınan Osman Mehmet Onsoy adlı gencin Emniyet'te yapılan sorgusu sırasında işkence yapılarak ölümüne neden olduklarından ötürü 1. Şube ilgilileri hakkında soruşturma açılmasına karar verdi.

•"MİSK TERÖRÜN EN ÜST SIRALARINDA"

Sakarya'da yapılan "Türkiye'de Terör Odakları ve Demokratik Mücadele" konulu açık oturumda konuşan İçişleri eski bakanlarından ve CHP Sakarya Senatörü Hasan Fehmi Güneş, MİSK'in terörün en ön sıralarında bulunduğunu belirtti.

Öte yandan Kırıkkale Mühimmat Deposu'ndan geçen yıl çok miktarda patlayıcı madde çalan MİSK'e bağlı Türk Mensucat-İş Teşkilatlandırma Sekreteri ve ÜGD eski genel sekreterlerinden Sami Barsan ve bir arkadaşı tutuklandı. Eskişehir'de ise MİSK Bölge Temsilcisi ile Eston işyeri temsilcisi, Osman Demir adlı Eston işçisini öldürmekten sanık olarak tutuklandılar.

• MERYEM KARAKIZ AYNI AİLENİN İKİNCİ ŞEHİDİ OLDU

Faşistler Adana'da 24 Temmuz günü iki SASA işçisini öldürdü. Vardiya çıkışı sendikaya giderlerken faşistlerin silahlı saldırısına uğrayan Meryem Karakız ve Gani Yumrutepe kurtarılamayarak öldü, Ayşe Yumrutepe de yaralandı. Adanalı ilerici kadınlar Meryem Karakız'ın öldürülmesi üzerine yaptıkları açıklamada "O, işçi sınıfımızın ve ilerici kadın hareketinin yiğit mi yiğit evladıydı, yeri çok zor doldurulacak bir neferiydi. O, disiplin, özveri ve inancın simgesiydi. Anısını hepimiz birer Meryem olarak yaşatacağız" dediler.

On yıllık işçi olan ve altı yıldır SASA'da çalışan Meryem Karakız, Adana'nın bir köyünde on çocuklu topraksız bir ailenin çocuğu olarak dünyaya gelmişti. Ailesinin Adana'ya göçetmesi üzerine öğrenimini bırakan Meryem, çocuk yaşta çalışmaya başlamıştı. Meryem 9 Haziran'da işyerinden gerekçesiz olarak gözaltına alınmış, kendisinden 8 gün haber alınamamıştı. 17 Haziran günü serbest bırakıldığında dayaktan her tarafı sızı içindeydi. Meryem Karakız'ın kardeşi Ali Karakız da birbuçuk yıl önce Maocu faşistler tarafından öldürülmüştü.

• Panele katılanlardan Politika temsilcisi Aydın Şenesen, Demokrat Ankara Temsilcisi Dr. Ergin Atasü ve Çağdaş Gazeteciler Derneği Genel Başkanı Yılmaz Ateş...

"Türkiye'de Basının Sorunları" konulu panel yapıldı

• Çağdaş Gazeteciler Derneği'nin düzenlediği panele, sıkıyönetimce yasaklanan Politika gazetesi ve Yürüyüş dergisi ile Ankara'da satımı yasaklanan Demokrat gazetesi temsilcileri katıldı.

"Türkiye'de Basının Sorunları" konulu panel, 2 Ağustos günü Ankara'da Petkim-İş Sendikası salonunda yapıldı. Çağdaş Gazeteciler Derneği tarafından düzenlenen panele, konuşmacı olarak Politika *gazetesinden Aydın Şenesen,* Yürüyüş *dergisinden Başit Kaya ve* Demokrat *gazetesinden Dr. Ergin Atasü katıldılar.*

Çağdaş Gazeteciler Derneği Genel Başkanı Yılmaz Ateş'in yönettiği panelde basın özgürlüğü, yasaklanan yayınlar ve demokrat, ilerici basının yaşatılması konusunda çözüm önerileri tartışıldı.

İzleyicilerin ile sorular sorduğu panelde, sıkıyönetim ilanından bu yana Ankara'da 56 yayının yasaklandığı dile getirildi. Faşist katillerce katledilen, Politika *gazetesi Yazışleri Müdürü Ali İhsan Özgür,* Milliyet *gazetesi genel Yayın Müdürü Abdi İpekçi,* Demokrat *gazetesi muhabiri Recai Ünal ve TRT prodüktörlerinden, yazar Ümit Kaftancıoğlu'nun portrelerinin "Unutmayacağız" pankartıyla yeraldığı salonun duvarları,* Politika, Demokrat *ve* Yürüyüş *gazeteleri ile donatılmıştı.*

•TARİŞ ZEYTİNYAĞI FABRİKASI'NDA 3 TEMSİLCİ İŞTEN ATILDI

Gerici Demirel yönetimi tarafından, Hakkı Gürün'ün Genel Müdürlüğe atanmasıyla, işçilere baskıların yoğunlaştığı ve yasa dışı işçi çıkarmaların arttığı Tariş Zeytinyağı Fabrikası'nda, Kemal Türkler'in öldürülmesini protesto ettikleri gerekçesiyle 3 işyeri temsilcisinin sözleşmeleri yasalara ve toplusözleşmeye aykırı olarak feshedildi.

23 Temmuz'da yapılan genel direnişe katılan Zeytinyağı Kombinası'nın işyeri baş temsilcisi ve Gıda-İş Sendikası 1 No.lu şube yönetim kurulu üyesi Feridun Kaya ile, temsilciler Altan Aktuğ ve Aziz Gür'ün işlerine yasadışı bir uygulamayla sonverilmesi üzerine, fabrika müdürüyle görüşen işçiler, bu uygulamayı protesto ettiklerini belirttiler.

Sendikadan yapılan açıklamada ise, Kombina yönetim kurulunun bir süre once yaptığı toplantıda, 280 işçiyi işten atma konusunun görüşüldüğü belirtilerek şöyle denildi: "Bir süredir işçileri işten atmayı düşünen işveren, Kemal Türkler'in öldürülmesini protesto etmek amacıyla yapılan direnişten sonra işyeri temsilcilerini işten attı. Amaç işçiyi direnişe çıkartarak büyük bir bölümünü işten atmak ve faşistleri işyerine doldurmaktır."

•TRT'DE BASKI VE SÜRGÜN ARTTI

TRT-DER Genel Başkanı Erkan Oyal, bir açıklama yaparak Radyo ve TV yayınlarında sansür ve haberlerdeki çarpıtmalara karşı çıkan ilerici yurtsever TRT çalışanlarını kıyım, sürgün ve baskıların yıldıramayacağını söyledi. Oyal, Kasaroğlu'nun yasadışı uygulamalarını meşrulaştırmak için "Yasaya karşı hile" yöntemini kullanarak Danıştay ve tüm yargı yollarını tıkadığını belirtti.

•BURSA KEMAL PAŞA'DA SÜRGÜNLER İLE FAŞİST SALDIRI ATBAŞI GİDİYOR

Bursa'nın Mustafa Kemal Paşa İlçesinde, faşist terörle birlikte sürgün ve kıyımlar da arttı. İlköğretim Müdürü İsmail Tezcan, ilçenin en uzak bir köyüne sürülürken, yerine Ülkü-Bir başkanı Mahmut Sönmez getirildi. Lise öğretmenlerinden Sabahat Duduloğlu Tokat'a, Alaaddin Çetik, Nevzat Sılak Erzurum'a, Necati Karayılan Yozgat'a, Sıtkı Yılmaz Kahramanmaraş'a, İlkin Selçuk Konya'ya, Rasim Gündüz de ilçenin uzak bir köyüne sürüldü. Öğretmenlerin yanısıra TÜS-DER üyesi sağlık emekçileri de siyasal iktidarın kıyım ve sürgün politikasından paylarına düşeni aldılar. Hastane eczacısı İhsan Erdem Yozgat, diş hekimi Dilek Dadan Erzurum gibi faşistlerin yoğun olduğu illere sürüldüler. Öte yandan sürgün kararı Danıştay tarafından durdurulmasına karşın, İhsan Erdemir adlı bir sağlık emekçisi ve öğretmen olan eşinin göreve başlamaları engelleniyor. Bu arada ilçedeki faşist terör planlı bir şekilde tırmandırılıyor. İlericilerin evlerini kurşunlamak, arabalarını yakmak biçiminde sürdürülen saldırılar, giderek ilericilerin çoğunlukta bulunduğu kahvelerin taranmasına dönüştü.

•TEK İŞGAL ALTINDA

Tek Ges-İş Ankara şube başkanı Alpaslan Bayramgil, Demirel hükümetinin TEK'e atadığı yöneticilerin bu makamları yasadışı olarak işgal ettiklerini söyledi. Bayramgil, eski yöneticilerin Danıştay'a başvuruda bulunarak yürütmeyi durdurma kararı almalarına karşın göreve başlatılmadıklarını, yeni atanan yöneticilerin işyerine faşistleri doldurduğunu belirtti.

•FAŞİSTLER ESKİŞEHİR VALİLİĞİNİ İŞGAL ETTİ.

Çeşitli eğitim enstitülerinden Eskişehir'e nakledilen ve sınava katılacakları bildirilen 2 bin faşist, yurtlardan yararlanamadıklarını öne sürerek vilayete kadar bir yürüyüş yaptı ve vilayeti işgal ettiler. Vali'nin temsilcileri ile görüştüğü grup, binaya girerken "Allahü Ekber", "Ordu-Türkeş el ele" belgilerini bağırdılar.

Faşistlerin valiliği işgalinden yarım saat sonra Ankara'dan telefonla emir veren Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürü, faşistlerin yurtlara alınmasını söyledi.

•FAŞİSTLER SİLAH ZORUYLA GAZETE SATIYOR

İzmir'in Çankaya semtinde faşistler yoldan geçen yurttaşlara ve İzmir belediyesi ile çevre belediyelere ait otobüs yolcularına zorla Hergün gazetesi satıyorlar.

Yoldan geçmekte olan otobüslerin kapılarını zorla açtırarak yolculara gazete satmak isteyen faşistler, almayanları öldürmekle tehdit ediyorlar. Emniyet Müdürlüğü'nün 200 metre uzaklığında ve MHP İl merkezinin önünde meydana gelen zorla gazete satma olayına hiç bir güvenlik görevlisi müdahale etmiyor.

Bornova CHP İlçe Başkanı Hikmet Sökmen, konuyla ilgili olarak bir açıklama yaptı. Bornova otobüslerinin de Çankaya semtinde durdurularak kapılarının silah zoruyla açıldığını ve yolcuların gazete almaları için tehdit edildiğini belirten Sökmen, "Bu tür olayları kınıyoruz. Engellenmesi için İzmir Valiliğine bir yazı gönderdik" dedi.

•İŞÇİLER SENDİKADAN ZORLA İSTİFA ETTİRİLİYOR

İstanbul'da kurulu Arı Bisküvi Fabrikası'nda çalışan, DİSK'e bağlı Gıda İş Sendikası'na üye 60 işçi, güvenlik kuvvetlerinin gözetiminde Mecidiyeköy'de bir notere götürülerek sendikalarından istifa ettirildi.

Maden-İş Genel Başkanlığı'na Mehmet Karaca seçildi

Kemal Türkler'in alçakça öldürülmesinden sonra, 2 Ağustos günü toplanan Maden-İş Sendikası Genel Yönetim Kurulu, Genel Başkanlığa Genel Sekreter *Mehmet Karaca*'nın getirilmesine oybirliği ile karar verdi. Maden-İş Genel Sekreterliği'ne de Genel Başkanvekilleri'nden *Halit Erdem* oybirliği ile seçildi.

Maden-İş Genel Yönetim Kurulu toplantısında, Genel Başkan adına bir konuşma yapan Genel Başkanvekili *Bahtiyar Erkul*, *"Temmuz yığınsal çıkışından kalkınarak, 30 Ağustos'a doğru yükselen ve bu dönemi faşizme karşı, demokrasi ve ulusal bağımsızlık için büyük bir savaşım aşamasına dönüştüren bir eylem programının gerekliliğine inanıyoruz"* dedi.

•OTOSAN'DA GREV OYLAMASINI MADEN-İŞ KAZANDI...

Koç Holding'e bağlı Otosan'da grev oylamasını Maden-İş Sendikası kazandı. Bilindiği gibi, Koç Holding'e bağlı MESS üyesi bir işyeri olan Otosan'da toplusözleşme görüşmeleri uyuşmazlıkla sonuçlanmıştı. Bunun üzerine Otosan'da örgütlü bulunan Maden-İş Sendikası grev kararı almış ve 28 Temmuz günü grev kararı yığınsal bir toplantı sonucunda işyeri ilan tahtasına asılmıştı. Grev kararının asılmasından sonra sahte işçi imzalarıyla Bölge Çalışma Müdürlüğü'ne başvuran Otosan işvereni, işyerinde grev oylaması yapılmasını istemişti. Kaymakamlık ise 1 Ağustos'ta grev oylaması yapılmasını kararlaştırmıştı. Toplam 2157 kişinin çalıştığı Otosan işyerinde 1 Ağustos günü yapılan grev oylamasına, büro çalışanları da içinde 2080 kişi katıldı. Grev oylamasına katılanlardan 1.134'ü "Grev'e Evet" derken, 931 kişi, "Grev'e Hayır" dedi. Bu arada 15 oy ise iptal edildi. Oylamayı Maden-İş'in kazanması üzerine bir açıklama yapan Genel Başkanvekili ve Örgütlenme Dairesi Başkanı Murat Tokmak, Maden-İş üyelerinin aylardır her savaşım alanında yiğitçe direndiklerini, bir adım bile geri atmadıklarını belirterek, işçilerin söz ve kararlarında çelikleşen savaşım azımlerini kırmak için MESS'in çeşitli oyunlara girdiğini söyledi. Maden-İş'in savaşkan üyelerinin MESS'in oyunlarını birer birer bozduğunu belirten Tokmak, açıklamasını şöyle sürdürdü: "Önceki günlerde yapılan grev oylamasında 'Grev'e Evet' diyen ve grev boylarındaki 30 bin Maden-İş üyesinin yanında onurlu yerlerini alan yiğit Renault işçilerinden sonra, Otosan'da da 'Grev'e Evet' diyen işçiler, MESS'e en güzel yanıtları veriyorlar."

•OYAK-RENAULT DA GREVDE

T.Maden-İş Sendikası, Oyak Renault işyerinde 28 Temmuz günü yapılan grev oylamasını 756 "Greve hayır" oyuna karşılık 1547 "Greve Evet" oyu alarak kazandı. Oyak Renault işçileri büyük bir coşku içinde greve çıktılar. Konuyla ilgili bir açıklama yapan Maden-İş Sendikası Örgütlenme Dairesi Başkanı Murat Tokmak, "Oyak-Renault işçilerinin ezici çoğunlukla greve evet demeleri, aynı zamanda MESS'in aylardır sürdürdüğü 'Maden-İş işçileri zorla greve sürükleyor' demagojisi ve yalanına da en güzel yanıt olmuştur. Renault işçileri greve evet demekle açlığa hayır dediklerini; ve ekonomik, demokratik haklarını işyerinde yetkili sendikaları Maden-İş öncülüğünde sonuna kadar koruyacaklarına ve ileriye götüreceklerine olan inançlarını da belirtmişlerdir" dedi.

•VAKIFLAR BANKASI'NDA GREV KARARI ALINDI

Vakıflar Bankası ile bankanın tüm şubelerinde örgütlü Vakıf Bank-Sen arasında sürdürülen toplu sözleşme görüşmelerinin anlaşmazlıkla sonuçlanması üzerine, sendika, bankanın 253 şubesinde yaklaşık 5 bin işçi adına grev kararı aldı. Grevin, yasal süre olan 6 işgünü geçmesinden sonra uygulamaya konulacağı belirtildi.

•MİGROS'TA GREV KARARI ALINDI

Migros'un 29 işyerindeki bin kadar işçi adına bağımsız Pak Sat-İş Sendikası'nın sürdürdüğü toplusözleşme görüşmelerinin anlaşmazlıkla sonuçlanması üzerine sendika grev kararı aldı.

•TEMEL ENERJİ GREVİ İKİNCİ KEZ ERTELENDİ

Maden-İş Sendikası'nın Ankara'da yürüttüğü Temel Enerji grevi, hükümet tarafından ikinci kez ertelendi. Maden-İş Sendikası 2. Bölge Temsilcisi, grevin ikinci kez ertelenmesini kınadı.

•MARSA'DA TOPLUSÖZLEŞME İMZALANDI

Adana'da kurulu ve Sabancı Holding'e bağlı Marsa Yağ Fabrikası'nda DİSK'e bağlı Gıda-İş Sendikası ile işveren arasında sözleşme imzalandı. Sözleşme ile ücretlere birinci yıl 350, ikinci yıl ise 385 lira zam alındı.

•10 BİN TARIM İŞÇİSİ İÇİN TOPLUSÖZLEŞME İMZALANDI

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'na bağlı Suni, Tıbbi Tohumlama ve Nesil Kontrolu Genel Müdürlüğü'nün 141, Tarımsal Araştırma Genel Müdürlüğü'nün de 15 işyerinde Türk-İş üyesi Tarım-İş Sendikası ile işveren arasında 10 bin işçiyi kapsayan toplusözleşme imzalandı. Sözleşmeyle ücretlere birinci ve ikinci yıllar için 240'ar lira zam alındı.

•BANK-SEN YAPI VE KREDİ'DE SÖZLEŞME BAĞITLADI

Bank-Sen ile Yapı ve Kredi Bankası işvereni arasında sürdürülen görüşmeler anlaşma ile sonuçlandı ve toplusözleşme bağıtlandı. Sözleşme ile işçilerin ücretlerine birinci yıl 17 bin, ikinci yıl 21 bin lira zam alınırken, birinci yıl 6, ikinci yıl için de 7 ikramiye ile yılda 40 bin lira yakacak yardımı ve yine yılda 15 bin lira erzak yardımı sağlandı. Bank-Sen Genel Başkanı Metin Denizmen, imza töreninde yaptığı konuşmada, sözleşmenin, tekelci işveren kuruluşlarının dayatmalarını, Toplusözleşme Koordinasyon Kurulu'nun, Turgut Özal'ın genelgelerini, bunların getirdiği sınırlamaları aştığını belirtti.

•ŞARK SİGORTA'DA SÖZLEŞME YAPILDI

Sosyal-İş Sendikası Koç Holding'e bağlı Şark Sigorta işyerinde sözleşme bağıtlandı. Sözleşmeyle 100 işçiye çeşitli toplumsal ve ekonomik haklar sağlandı.

•MADEN FEDERASYONUNUN İŞKOLU YETKİSİ İPTAL EDİLDİ

Yargıtay 9. Hukuk Dairesi, işkolu yetkisinin bugünkü kullanım biçimini kaldıran yeni kararına uygun bir karar daha vererek, Çalışma Bakanlığı'nın Türk-İş'e bağlı Maden Federasyonu na verdiği işkolu yetkisini bozdu.

•DİSK YÜRÜTME KURULU GÖREV BÖLÜŞÜMÜ YAPTI

DİSK Yürütme Kurulu görev bölümü yaptı. Yapılan görev bölümüyle; Abdullah Baştürk Basın-Yayın ve Halkla İlişkiler ile Sosyal ve Siyasal İşler Daireleri, Fehmi Işıklar Koordinasyon ve Personel Daireleri ile Araştırma Enstitüsü, Rıza Güven Mali Daire, Mukbil Zırtıloğlu Hukuk ve Dış İlişkiler Daireleri Ertan Andaş Eğitim, Süleyman Çelebi Örgütlenme, Kemal Daysal ise Toplusözleşme Daireleri başkanlıklarını üstlendiler.

•ÇORUM HALKIYLA DAYANIŞMA SÜRÜYOR

* Çorum'da yaklaşık 500 kadar kadın valiliğe giderek tutuklama ve işkencelerin durdurulmasını istedi Kadınlar güvenlik kuvvetlerinin geceyarıları mahalleleri basıp havaya ateş açtıklarını, evleri basarak halkta panik yaratmaya çalıştıklarını belirttiler. Gözaltına alınanlara işkence yapıldığını da söyleyen kadınlar, bu uygulamaların özellikle sol görüşlü kişilerin oturduğu mahallelerde yürütüldüğünü bildirdiler. Faşist saldırılarda evini ve eşyalarını yitiren yurttaşlara yapılan yardımın faşist militanlarca engellendiğini de kaydeden kadınlar, Valilik yetkililerinden bunlara karşı önlem almalarını istediler.

* İlerici gençler, kadınlar ve Birlik Dayanışmacı öğretmenler de ortak bildiri dağıtarak saldırılara karşı halkı birlikte direnişe devam etmeye çağırdılar. Bu arada ilerici gençler, faşistlerin denetimi altında bulunan Gazipaşa İlkokulu ve Kurtuluş Camisi bölgelerinde duvarlara "Eli kanlı iktidar Çorum'un hesabını vereceksin. Direndik, direniyoruz, kazanacağız" belgilerini yazdılar ve afişleme yaptılar.

* Ankara'nın Küçükesat pazarında ve Bağlar Caddesinde gösteriler düzenleyen ilerici liseliler, yolu trafiğe keserek, üzerinde "Direnen Çorum halkının yanındayız", "Direndik, direneceğiz, faşizme geçit vermeyeceğiz," "Çorum şehitleri ölümsüzdür", "Ulusal demokratik cephede birleş" yazılı pankartlar astılar. Dikmen ve Basın Sitesi semtlerinde düzenlenen gösterilerde de Çorum halkının direnişini destekleyen belgiler atıldı.

•TEKEL İŞÇİLERİNİN PROTESTO GÖSTERİSİ

İzmir Kapılar'daki Tekel Büyük Karagözoğlu Yaprak Tütün İşletmesi'nin zamanında açılmamasını protesto etmek amacıyla Tekel Merkez Müdürlüğü önünde 1.800 İşçi gösteri yaptı. İşletmenin açılmamasındaki amacın ilerici-demokrat işçilere baskı yapmak ve işsiz bırakmak olduğunu belirten işçiler, atölyenin bayramdan önce açılmasını isteyerek şunları söylediler:

"Tekel bizi açlığa itmektedir. Atölyemizin bayramdan önce açılması için birçok yere başvurduk. Atölyeden topluca sendikaya gittik. Türk-İş'e bağlı Tek Gıda-İş sendikasına gittiğimizde içeri alınmadık. Atölyeyi açmamalarının nedeni, bayram ikramiyelerini ödemek istememeleridir. Sendika işveren yanlısı olmaktan çıkıp, bizim haklarımızı korumalıdır."

•TUTUKLULAR BİR AY GÖRÜŞMEYE ÇIKAMAYACAK

Mamak Askeri Cezaevi'nde, her iki saatte bir sayım yapılacağı gerekçesiyle kendilerine işkence yapıldığını ileri süren tutukluların yakınlarıyla görüşmelerinin bir ay süreyle yasaklandığı bildirildi. Bu arada cezaevindeki yakınlarıyla görüşmeye gelenlere ateş açılarak dağıtıldığı ve bir kişinin yaralandığı öğrenildi.

•YAN ÖDEME KARARNAMESİ PROTESTO EDİLİYOR

TÜM-DER Adana Şube Başkanı Ali Turan, yaptığı açıklamada, "Yan ödeme artışlarını Başbakan'a gönder" adıyla bir kampanya başlattıklarını bildirerek, "Memurlarla alay edenlere bu alaylarını iade etmek için memurları bu kampanyaya katılmaya çağırıyoruz" dedi. Ali Turan, öte yandan 40 bin kadar memurun faşistlerin etkin olduğu illere sürüldüklerini de belirtti.

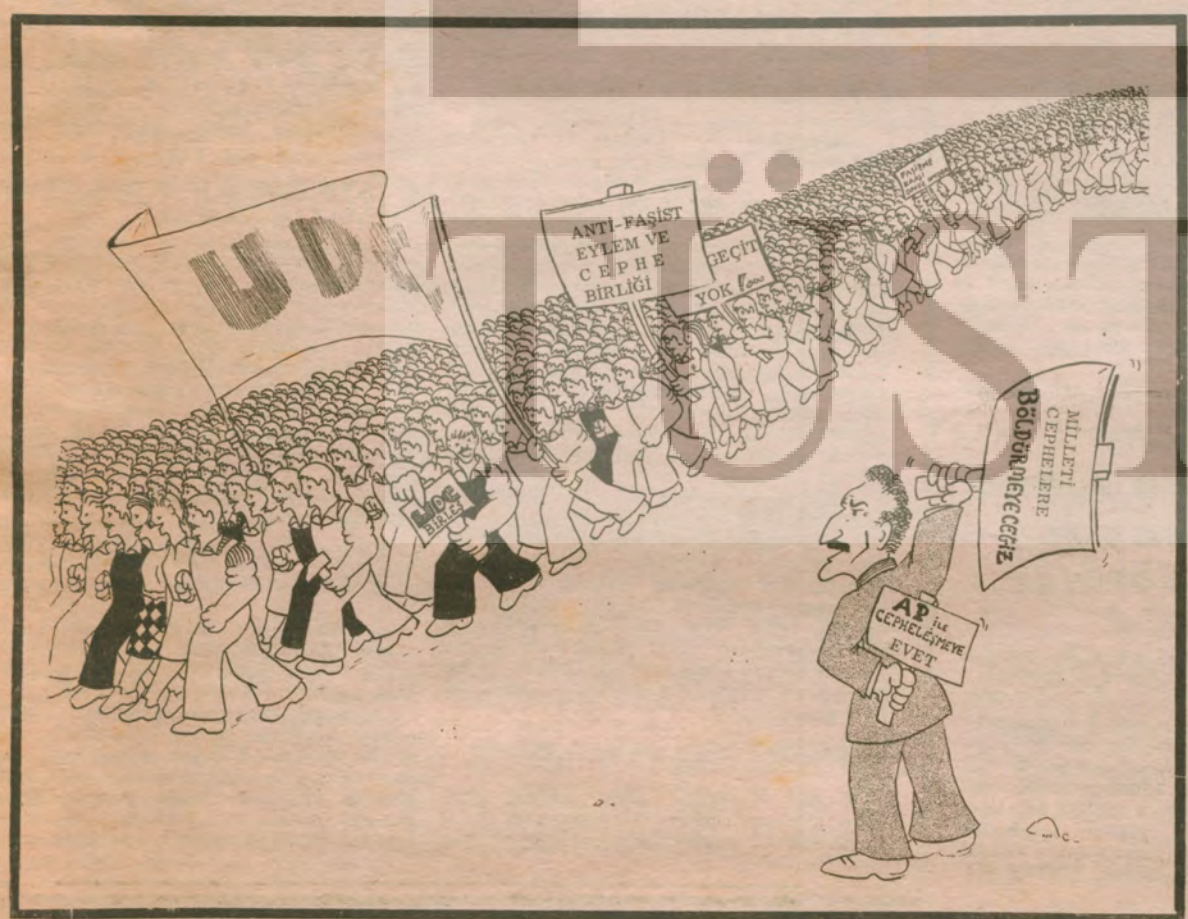

YORUM

Tekellerin seçenekleri ve gerçek kurtuluş yolu

Güneri Civaoğlu, 3 Ağustos tarihli *Tercüman*'da, egemen güçlerin "bunalımdan çıkış için" önesürdükleri tercihleri sıralıyor. Proletaryanın, emekçi halkın milyonluk Temmuz Çıkışı'nın tüm ülkeyi sarstığı, bu yığınsal dev çıkışla Demirel yönetiminin yıkılması yolunun açıldığı bu dönemde, tekellerin tercihlerinin gözden geçirilmesi anlamını taşıyor bu sıralama: AP-CHP işbirliği, erken seçim, ve hiç gündemden inmeyen faşist darbe.

Civaoğlu, bu tekellerin sözcüsü, CHP'nin tümüyle gericiliğin potasında eritilmesi ve böylece bir AP-CHP işbirliği kotarılmasında, CHP içindeki yurtsever saylavları ve en geniş kesimiyle yurtsever, antifaşist olan CHP tabanını engel olarak görüyor. AP ile uzlaşmak uğruna, CHP içinde çeşitli tasfiye hareketine girişen CHP sağ kanat yönetimi de, bu "engel"i ortadan kaldırma konusunda gerici güçlere yardımcı oluyor.

Tekellerin sözcüsü, "bunalımdan tek çıkış bir erken seçimdir" diyor ve ekliyor: "Milletin kayıtsız şartsız egemenliği, milletten esirgenemez". Emperyalist işbirlikçisi, gerici egemen güçler, sıkıştıkça bu demagojiye sarılıyor.

Bir kere, "milletin kayıtsız şartsız egemenliği"nden söz etmek, 60 binin üzerinde insanı politik görüşlerinden dolayı zındanlara dolduranların harcı değildir. Toplumsal muhalefetin sesini kesmek için düşünce ve örgütlenme özgürlüğüne çağdışı karşıkoyanlar, basına yasaklamalar koyanlar, sosyalist partilerin, TİP'in, TSİP'in yasal faaliyetlerine kayıtlar koyanlar, demokratik örgütleri kapatanlar, ulusal onuru çiğnenmiş, açlığa, yoksulluğa sürüklenmiş, özgürlüğü elinden alınmış halkımızın hertürlü demokratik muhalefet hakkına karşı kanla, kurşunla saldıranlar "milletin kayıtsız şartsız egemenliği"nden sözedemezler.

Ayrıca, bütün bunlar bir yana, bugün Demirel yönetimi, kendinden öncekiler gibi ve onlardan daha da fazla politik erkin gücünü, o çok sözü edilen "milli iradenin temsilcisi" parlamentodan değil; bir ayağı faşist Türkeş'in cinayet şebekesi, öbür ayağı ise "milli irade"yle hiç ilgisi olmayan "seçilmemiş" güçlerden almaktadır; politik erki bu "seçilmemişler"le paylaşmaktadır. Dahası, bu ortamda çatıştırılacak bir erken seçimle, CHP sağ kanat yönetimini de yedeğine alıp, pek fazla "baş ağrıtmayan" bir parlamentoyla, yetkileri artırılmış "seçilmemişler"le birlikte, parlamenter görünümlü bir baskı rejimi yasal dayanaklarıyla yerleştirilmek isteniyor.

1960, 1971 dönemlerinde *"sol potansiyel böylesine güçlü, böylesine etkili değildi"* diyor tekellerin sözcüsü; ve bu yüzden açık, faşist bir darbenin zamansız olacağını vurguluyor. Böyle bir darbenin yığınsal direnişle karşılanacağını belirtiyor. Ama yine de, tekellerin bu seçeneği hepten gündemdışı bırakmadığını gizlemiyor. "Hele önce bir seçim yapılsın; bu seçeneği onun sonucuna göre düşünürüz" demeye getiriyor.

Doğrudur. Faşist darbe seçeneği tekellerin gündeminden hiç inmedi; inmeyecek de. Demokrasi güçlerinin saflarında gedik arıyor tekeller. İşçi sınıfımızın son Temmuz yığınsal çıkışı, demokrasi güçleri arasında gelişen eylem birliği süreci, tekellerin uykularını kaçırmaktadır. Büyük bir antifaşist gösteriye dönüşen K. Türkler'in cenaze töreni ve milyonluk çıkış, demokrasi güçlerinin eylembirliğindeki zaafların üstesinden gelmek üzere, herkesin gözünü açmalıdır. Düşman bunu değerlendiriyor. Faşizme karşıyım diyen, savaşa, silahlanmaya karşıyım diyen, tekellerin işçi sınıfına saldırısına karşıyım diyen herkes bu olayı iyi değerlendirmelidir.

Gözler yığın eylemlerine çevrilmelidir. Çözüm orada yatıyor. Ne serüvencilikle CIA güdümlü bireysel teröre, ne de yılgınlığa, pasifizme yer verilmemelidir. Bilinmelidir ki, eylembirliğine kama sokucu her davranış, yığın hareketinden her kopuş, faşist darbe tehlikesini daha da yakınlaştırmaktadır.

CHP'li yurtseverler, CHP'nin gericiliğin potasında eritilmesine fırsat tanımamalıdırlar. Demokrasi güçlerinin, ulusal demokratik cephede birleşecek güçlerin safında yerlerini almalıdırlar.

CIA güdümlü terörist eylemlere, goşist şeflerin ardından sürüklenen yiğit gençleri, yığınların savaşımıyla bağlamalıyız. İşçi sınıfının, emekçi halkımızın kutsal savaşımına kazanılmalıdır bu gençler.

Biravüç kanemici tekel ve onların seçilmiş-"seçilmemiş" temsilcisi, ulusun ezici çoğunluğunu oluşturan emekçi halkımızdan daha güçlü değildir. Onları geriletecek ve tarihin çöplüğüne atacak güç, ulusal demokratik güçlerin eylem ve cephe birliğidir. Bundan bir adım geri durmak yok! Hiç zaman yitirmeksizin, en geniş demokrasi güçlerini toparlayacak bir çekim merkezi oluşturulmalıdır. Böyle bir çekim merkezinin yaratılması sorumluluğu Birlik Dayanışma yanlılarının, TİP'in, TSİP'in, Devrimci Demokratların omuzlarındadır.

GÜNEŞLİ DÜNYA

Kemal Türkler'in öldürülmesini protesto eylemleri sürüyor

Kemal Türkler'in faşist katillerce alçakça öldürülmesinden sonra gerçekleştirilen 22-25 Temmuz yığınsal çıkışından sonra da işçi sınıfının bu seçkin önderine yönelik saldırı değişik eylem biçimleri ile protesto edilmeye devam ediyor. Türkler'in ailesine, DİSK ve Maden-İş Genel Merkezi'ne başsağlığı - protesto telgrafları gönderiliyor, ziyaretler yapılıyor. Maden-İş'in örgütlü bulunduğu işyerlerine, Maden-İş grevcilerine ziyaretler düzenleniyor. Yurdun çeşitli yerlerinde gösteriler yapılıyor, bildiriler dağıtılıyor, pankartlar asılıyor. İşyerlerine, grev barakalarına Türkler'in yaşamını, savaşımını anlatan panolar asılıyor.

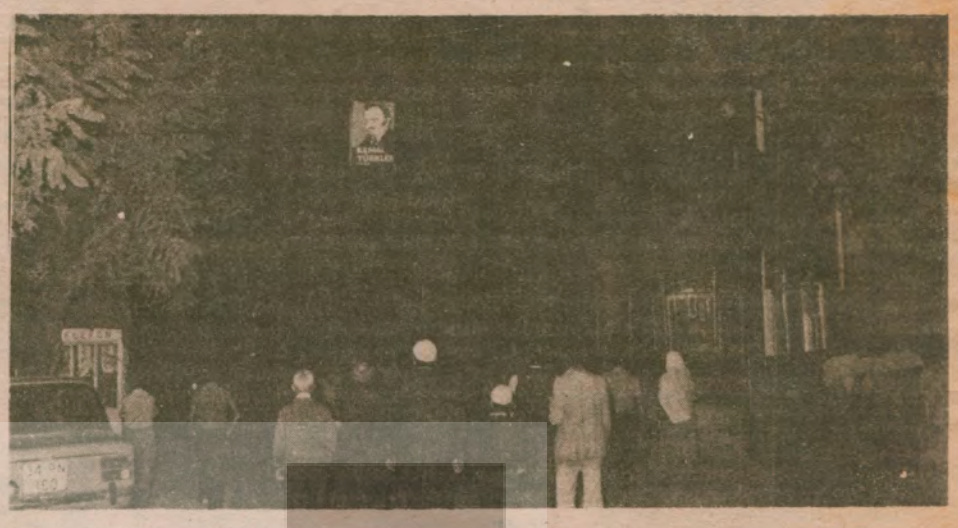

• BAŞSAĞLIĞI ZİYARETLERİ

İlerici Kadınlar Ankara'da Maden-İş 2. Bölge Temsilciliği'ne giderek Türkler'in öldürülmesi nedeniyle başsağlığı dilediler. İlerici kadınlar ayrıca grevlerle dayanışmalarının devam edeceğini bildirdiler ve fasülye, bulgur, mercimek, makarna, çay, şeker gibi çeşitli yiyecek malzemelerini temsilciliğe teslim ettiler.

Eskişehir'de de Halk-Koop üyeleri, grevde bulunan 4 fabrikadaki Maden-İş üyelerini ziyaret etti ve Türkler için saygı duruşunda bulundu. Dayanışmalarını da dile getiren Halk-Koop üyeleri, ziyaretleri sırasında marşlar söylediler, belgiler attılar. 4 fabrikanın ziyareti yaklaşık 5 saat sürdü.

İstanbul'da ise Topkapı bölgesinde eylem birliğini gerçekleştiren metalurji, tekstil ve cam işçileri, aynı bölgede grevde bulunan Maden-İş üyesi grevcileri ziyaret ederek başsağlığında bulundular. 3 Ağustos günü Topkapı Eylem Birliği adına bir grup işçi sırasıyla Maden-İş'e bağlı Demiray, Atlı Zincir, Man, General Elektrik, İzsal ve Uzal grev çadırlarına gittiler. Ziyaretler sırasında son politik gelişmeler, özellikle Kemal Türkler'in öldürülmesi, 22-25 Temmuz yığınsal çıkışı, DİSK'in kapatılması girişimleri ve çıkış yolu ele alındı. Ziyaretçiler ve grevciler birbirlerine sorular sordular, değerlendirme yaptılar. Türkler'in öldürülmesi üzerine kendilerinin çevre fabrikaların tepkilerini, grevleri anlattılar.

• İSTANBUL'DA GÖSTERİLER

İstanbul'da yapılan grev ziyaretlerinin yanısıra çeşitli semtlerde değişik gösteriler de yapılıyor. 31 Temmuz günü Rumelihisar Kalesi kulesine Türkler'in büyük boy bir portresi ile birlikte üzerine "Kemal Türkler'i faşistler katletti, hesabını soracağız" yazılı "ilerici yurtseverler" imzalı bir pankart asıldı.

Boğaz'ın Anadolu yakasında ise gerek 22-25 Temmuz yığınsal çıkışı sırasında, gerekse bundan sonra bölgede katliamı protesto eden ve tüm antifaşist güçleri eylem ve cephe birliğine çağıran 10 binden fazla bildiri dağıtıldı. Otobüs, kahve ve vapur konuşmaları yapıldı, bildiriler dağıtıldı. Bölge duvar yazıları ile donatıldı, çeşitli yerlere duvar gazeteleri asıldı.

• ANKARA'DA

Ankara'da da Türkler'in öldürülmesini protesto eylemleri sürüyor. Demirlibahçe'de Tıp Fakültesi önündeki caddeye, üzerinde Türkler'in fotoğrafı bulunan ve "hesabı sorulacak" yazılı bir pankart asıldı. Yolu kesen pankart uzun süre trafiği aksattı. Gecekondu semtlerinden Şenyurt'ta gösteriler yapıldı, Esenboğa yolunu kesen pankartlar asıldı. Türk-İş üyesi sendikaların yetkili bulunduğu Coca Cola ve Pepsi fabrikalarında işçiler Türkler'in anısına saygı duruşunda bulundular. Mahallenin kadınları Türkler'in afişlerini yırtmaya gelen faşistleri kovaladı.

Yenimahalle'de de ilerici gençler pankartlar astılar. Güzelkaya mahallesinde ise faşistlerin oturduğu bir kahve önünde lastik yakılarak gösteri yapıldı, pullar atıldı. Ulus'da yapılan gösterilere banka, büro emekçileri ile ilerici kadınlar katıldı. Gösteri sırasında bir de pankart asıldı, çeşitli belgileri içeren pullar atıldı.

Birlik-Dayanışma, TIP, Kurtuluş ve Dev-Yol yanlısı demiryolu işçileri ise Mamak-Kayaş işçi trenlerinde ortak bir gösteri düzenledi. DDY Genel Müdürlük ve atölyelerinin bulunduğu bölgelere ise ortak imzalı belgiler yazıldı.

Banka ve büro emekçileri Opera binası önünde de yığınsal bir gösteri yaptılar.

• İZMİR'DE

İzmir'de gerçekleştirilen yığınsal çıkışdan sonra da gösteriler sürüyor. İzmir'in bütün semtlerinde, özellikle Gültepe, Balçova, Çamdibi Altındağ, Bornova gibi emekçi semtlerinde yazılamalar yapıldı.

24 Temmuz günü Hatay pazarında öğretmenler, üzerinde "Türkler'in hesabını soracak, anısını yaşatacağız" yazılı bir pankart astılar, pullar attılar. Pankartı gören bir esnaf, "bunlar oldukça bu ülke batmaz" deyince polis tarafından gözaltına alındı.

Aynı gün Tepecik Ülkü Sineması önünde öğretmenler bir başka pankart astılar. Karşıyaka Ömür pastanesi yakınında da aynı flama 3 saat kadar asılı kaldı.

• ÇEVRE KÖYLERDEN YÜKSELEN SES

Kemal Türkler'in katledilmesi Ege'nin Selçuk ilçesi ve köylerinde de tepkiyle karşılandı.

Zeytinköy'de "Kemal Türkler'in hesabı sorulacak", "Susmak ölümdür ama ölüm susmak değil - Kemal Türkler", "Faşizme geçit yok" belgileri köy içine ve yollara yazıldı. Köy kahvesinde de Türk-

---

güneşli dünya'ya

● Kemal Türkler yaşıyor

Türkiye işçi sınıfının, halkımızın büyük oğlu Kemal Türkler'in öldürülmesi, tüm ülke çapında olduğu gibi ilçemizde de büyük tepkilerle karşılandı.

Kara haber duyulur duyulmaz Çaycuma'daki ilerici gençler, ilerici kadınlar, Birlik Dayanışmacı öğretmenler ve SEKA işçileri harekete geçtiler. Bir gün içinde afişler hazırlandı, bildiriler dağıtıldı. Aynı gün içinde biri Kayıkçılar köyünde olmak üzere üç gösteri düzenlendi.

SEKA Çaycuma işyerinde örgütlü olan Selüloz-İş Çaycuma Şube Yönetim Kurulu ise, SEKA işçilerinden yükselen direnme eğilimini değerlendirmek üzere toplandı. Yönetim Kurulu'nda yeralan bir sıra sarı sendikacının muhalefetine karşın sağlıklı arkadaşların diretmeleriyle direniş kararı alındı.

Ne var ki, daha kararın üzerinden bir iki saat bile geçmeden, sarı sendikacılar fabrikaya gelerek, direnişi örgütleyecekleri yerde, direniş aleyhinde çalışma yapmaya başladılar. Onlar işçilere "Direniş yaparsak bu bizim boyumuzu aşar, o zaman da jandarma gelir ve kırılırsınız. Direniş yapmak, Çaycuma'da faşist örgütlenmeye yardım eder" diyerek yükselen potansiyeli durdurmaya, pasifleştirmeye çalıştılar.

Bunun üzerine, ilerici SEKA işçileri ve Yönetim Kurulu'ndaki devrimci yönetici ve işyeri temsilcileri harekete elkoydular. Çarşamba günü 16—24 vardiyası işçileri direnmeye hazır beklerken müthiş bir ses duyuldu. Bu ses, Soda kazanı ünitesinde durdurulan ve bunun için "Blof" yapan kazanın sesiydi. Ve tüm SEKA işçilerine işi bırakmaları için aynı zamanda bir işaretti bu. Ve tüm SEKA fabrikası aynı anda durdu.

Bu saatlerde sarı sendikacılar, "sosyal bina"nın balkonundan fabrikanın bacasını seyrediyorlardı. Onlar böylelikle, işverene, "bak biz buradayız ve direnişle uzaktan yakından ilgimiz yoktur" demek istiyorlardı.

Kuruluşundan buyana ilk kez bir direnişi gerçekleştiren ve böylelikle Türkiye'de bir milyon emekçi kardeşiyle birlikte Türkler'imizin katledilmesini protesto eden SEKA işçileri, Cuma günü de Temsilcilik önünde toplanarak saygı duruşunda bulundular.

Baştan sona kadar direnişi kırmaya çalışan ve böylelikle barikatın karşı tarafında yeralan korkaklar, sarı sendikacılar ne mi yaptı?

Onlardan bir tanesini, "Direniş yaparsak bu bizim boyumuzu aşar. O zaman jandarma gelir. Kırılırsınız. Direniş yapmak, Çaycuma'da faşist örgütlenmeye yardım eder!" diyenini, Türkler'imizin cenaze töreninde gördük. Elinde Türkler'in bir resmi vardı. Onu taşıyordu. Ve resmin altında Türkler'in şu sözleri yazılıydı: "Üretim işçi sınıfının ellerindedir. Faşizme karşı en ufak tereddüt, geri adım demektir.."

SEKA İŞÇİLERİ
GÜNEŞLİ DÜNYA MUHABİR GRUBU

● "Barana'lar bir eğitim alanına dönüştü"

Köylünün yapısı gözönüne alındığında, sabırlı ve yaratıcı bir çalışma kaçınılmazdır. Örneğin Seydişehir köylerinin kimliklerinde BARANA denilen bir gelenek vardır. Bu geleneğe göre, her akşam gençler bir arkadaşlarının evinde, yaşlılar da bir bir başka yaşlının evinde toplanmakta ve çeşitli konularda sohbet etmektedirler. Önceleri bu BARANA'lar sınıf savaşımının ve ülke sorunlarının çok uzağında konuşmaların geçtiği yerlerdi. Fakat Birlik Dayanışma'cıların sabırlı ve özverili çabaları ile bu BARANA'lar birer eğitim alanı haline dönüştü. Böylece önemli bir kazanım elde edilmiş oldu. Bu kazanım sağlanırken BARANA geleneğinin yozlaşmamasına ve yıkılmamasına büyük özen gösterildi ve gösteriliyor.

Elbette her köyün kendine özgü bir yapısı ve gelenekleri vardır. Her köyde çalışma ve örgütlenme değişik güçlükler çıkarır karşımıza. Fakat bu güçlükleri aşmak zorunluluktur. Her köye her kasabaya girmek, yayınların okunmasını ve ulaşmasını sağlamak köylerde komiteler oluşturmak ve yığınsallaşmak, köylünün çoğunluğunu kazanmak ve köylüye işçi sınıfının yolgöstericisi pusulasını vermek gerekir.

SEYDİŞEHİR'DEN BİR EMEKÇİ

Karakolda doğan çocuğun adı Kemal Türkler kondu

İskenderun'da karakolda doğan bir çocuğun adı "Kemal Türkler" kondu.

29 Temmuz günü Genel-İş üyesi İsmail Meriç'in evine gelen güvenlik kuvvetleri, kendisini bulamayınca eşini karakola götürdüler. 9 aylık hamile olan Meriç'in eşinin karakolda doğum sancıları tuttu. Karakol görevlileri Meriç'in eşini hastaneye kaldırmadılar. Bunun üzerine karakolda bir erkek çocuğu dünyaya getiren İsmail Meriç'in eşi, oğluna "Kemal Türkler Meriç" adını koydu.

Ecevit'in "demokratik" baskı yasaları

"Milli birlik ve beraberlik" adına büyük gürültülerle yapılan Demirel-Ecevit Çankaya buluşmasından, sonuçta 5 yeni baskı yasasının biran önce çıkartılması anlaşması çıktı. Günlük basın, bu buluşmaya umut bağlayanlar "dağ fare doğurdu" biçiminde verdiler olayı. *Tercüman* gazetesi yazarları, zaten Demirel-Ecevit arasındaki görüşmelerden fazla birşey beklenemeyeceğini vurguladılar. Aslında "dağ fare değil, yeni yeni baskı yasaları doğurdu." İşte gözlerden saklanmak istenen gerçek budur.

• NE GETİRİYOR BU YASALAR?

Herşeyden önce Demirel'in ağzından düşürmediği bir tekerleme var: "Yetkimiz yok ki" İşte bu yeni baskı yasaları önce bu konuyu ele alıyor. 1402 sayılı Sıkıyönetim Yasası'nın kimi hükümleri değiştiriliyor. Sıkıyönetim komutanlarının yetkileri daha da genişletiliyor. Sıkıyönetim komutanlarına, bu yasa değişikliğiyle tanınan en önemli yetki "Sıkıyönetim bölgesindeki her türlü kamu ve özel kuruluşlara gerekli tedbirleri aldırmak". Bu yetkiyle Sıkıyönetim Komutanları örneğin sendikalara, meslek örgütlerine, basına kimi yükümlülükler getirebilecek. Bir başka değişikliklede sıkıyönetim komutanlarına siyasal partilerin toplantılarını denetleme yetkisi verilecek.

1402 sayılı yasada yapılması öngörülen değişikliklerle sıkıyönetim mahkemelerinde görev yapacak adli müşavir, askeri hakim ve askeri savcıların ve bunların yardımcılarının atanması yetkisi doğrudan hükümete veriliyor. Tıpkı DGM'lerde olduğu gibi. Öte yandan sıkıyönetim mahkemelerinin görev alanı sıkıyönetim ilanına neden olan olaylara ilişkin ve ilanından önce işlenmiş suçları da içine alır hale getiriliyor.

• SINIRSIZ GÖZALTI YETKİSİ

Bugün yürürlükte olan yasalar, gözaltında tutma süresini 15 gün olarak belirliyor. Bu 15 günün nasıl geçtiğini bugün ülkemizde bilmeyen yok. Sorgulama adı altında insanlar en ağır işkencelerden geçiriliyor. Sıkıyönetim Yasası'nda yapılması öngörülen bir değişiklikle bu süre sınırsız hale getiriliyor. "Yeni deliller çıkması gibi haklı bir sebep" ileri sürülürse, yani tümüyle öznel bir kararla, insanlar sınırsız olarak gözaltında tutulabilecek. Ta ki kendilerini suçlayacak ifadelerin altına imza atsınlar, kendilerini suçlayacak "deliller" ortaya koysunlar. Ve böylece ortaya konan "delil"lerle yapılacak mahkemede, sıkıyönetim hakimlerinin cezaları erteleme yetkisi ellerinden alınıyor. Ama bu mahkemelerde verilen cezaların üçte birden az olmamak üzere, iki katına kadar artırılabileceği hükmü getirilmek isteniyor.

• "AYIP EDENLER"İN KİMLİKLERİ SAKLI TUTULACAK

Sıkıyönetim yasasında yapılması öngörülen bir değişiklik de suratı maskeli muhbirlerin, Demirel'in "ayıp etmişler" dediklerinin kimliklerinin gizli tutulmasına ilişkin. Bu değişiklikle hazırlık soruşturmasında mahkemece *gizli olarak* dinlenecek şahidin duruşma aşamasında ifadesinin okunmasıyla yetinilmesi ve kimliğinin gizli tutulması kuralı getiriliyor. Bu düzenleme asılsız suç iddialarını alabildiğine artıracak ve faşistlerin ihbarlarıyla mahkemelerde yurttaşlar sanık sandalyesinde oturtulabilecek.

• MEMURLARA NEFES ALMAK YASAKLANIYOR

Sendika kurma, toplusözleşme hakları zaten ellerinden alınmış olan memurlar üzerindeki baskılar daha bir yoğunlaştırılmak isteniyor. 3 memur aynı zamanda bir karar alarak işe gelmedikleri, işi yavaşlattıkları takdirde 4 aydan 1 yıla kadar hapis ve 1.500 liradan 9 bin liraya kadar ağır para cezası ile birlikte memur olma hakkı elinden alınacak. Ayrıca memur dernek ya da meslek kuruluşlarının üyelerinin toplumsal ve ekonomik haklarını savun-

Deva işçileri Sabahat Türkler'e 3 metrelik başsağlığı mektubu verdi

Deva İlaç Fabrikası işçileri Kemal Türkler'in eşi, Sabahat Türkler'e başsağlığı dilemek amacıyla bir imza kampanyası açtılar. Kampanya sonucu atılan imzalar üç metre uzunluğunda bir mektubu oluşturdu. DİSK'e bağlı Petkim-İş Sendikası 2 Nolu şube temsilcileri ile birlikte Sabahat Türkler'i ziyaret eden Deva işçileri başsağlığı mesajını ilettiler.

Daha bir buçuk yıl öncesine kadar, hiçbir sendikanın giremediği Deva İlaç Fabrikası işçilerinin bu ziyaretinden çok duygulanan Sabahat Türkler şunları söyledi:

"Kemal Türkler'in hesabının siz işçiler tarafından bir gün muttaka sorulacağına inanıyorum. İşçi sınıfı katillerden hesap soracak ve Kemalim'in kanı yerde kalmayacak..."

Deva işçileri de Kemal Türkler'i, işçi sınıfının bu yiğit önderini unutmayacaklarını söylediler.

Deva işçilerinin Sabahat Türkler'e verdikleri başsağlığı mesajında ise şunlar yazılıydı:

"Türkiye işçi sınıfının büyük önderi Kemal Türkler'in ailesine,

22.7.1980 günü faşistler tarafından vuruldu. Tüm işçi sınıfının ve siz ailesinin başı sağolsun.

Büyük başkan rahat uyu. Biz Deva işçileri olarak yolundan ilerliyoruz."

ler'in neden öldürüldüğü tartışıldı.

Acarlar Köyü'nde de yollara yazılar yazıldı, köy kahvesinde konuşmalar yapıldı.

26 Temmuz günü Selçuk'ta pazar yerinde köylülerin ve ilerici gençlerin katıldığı bir gösteri yapıldı. Bu arada tarım işçilerinin yoğun olarak bulunduğu sabah saatlerinde de Selçuk istasyon köprüsüne, "Kemal Türler'in hesabı sorulacak - İlerici gençler" yazılı bir pankart asıldı.

Türkler'in öldürülmesi Kemalpaşa ve ona bağlı Sincanlar, Sarılar, Parsa, Ahmatlı, Ören köylerinde çeşitli şekillerde protesto edildi.

Kemalpaşa'da çeşitli pankartlar asıldı, 8 Eylül ve Atatürk İlkokulları'nda bayraklar yarıya indirildi. Bunun üzerine 8 Eylül İlkokulu Müdürü Ali Odabaşı ile Atatürk İlkokulu Müdürü Zeki Yüksel hakkında soruşturma açıldı.

Ayrıca Kemalpaşa Tekel İşletmesi'nde çalışan işçiler, Türkler'in katledilmesini protesto eden konuşmalar yaptılar.

• BADEMLER KÖYLÜLERİ: "ACINIZ BİZİM DE ACIMIZDIR"

Urla'nın Bademler köyü halkı adına muhtar Hüseyin Örs, DİSK ve Maden-İş Genel Merkezleri'ne birer telgraf gönderdi. Telgraf şöyle:

"Faşizm en sonunda sönmürünün karşısında dev gibi duran DİSK'e kadar uzandı.

Kurucularından Kemal Türkler'in öldürülmesi ile kavganın bittiğini sananları lanetleriz.

Biz köylüleri Türkiye işçi sınıfından ayrı sananlar, ayrı olmadığımızı yakında göreceklerdir.

Yüreğimiz sizlerle beraber olarak DİSK topluluğunun, tüm acısı bizim de acımızdır."

• BURSA'DA

Bursa'da 23 Temmuz günü Tıp Fakültesi'nde çalışan sağlık emekçileri yemekhanede forum düzenlediler, saygı duruşunda bulundular. Hürriyet Mahallesi'nde de kahvelerde ve semtin değişik yerlerinde konuşmalar yapıldı, çeşitli pankartlar asıldı.

25 Temmuz günü ise sağlık emekçileri üzerinde "Kemal Türkler'in anısı yaşatılacak, hesabı sorulacak" yazılı bir pankartı Tıp Fakültesi önüne astılar.

• KASTAMONU'DA

Kastamonu'da 23 Temmuz günü Genel-İş üyelerinin gerçekleştirdiği 1 günlük direnişten sonra, Türkler'in öldürülmesini protesto amacıyla, Birlik-Dayanışmacı öğretmenler, Köy-Koop üyeleri ve ilerici gençler Maden-İş üyelerini ziyaret ettiler.

• SAMSUN'DA

Samsun'da Türkler'in toprağa verilmesinden sonra da gösterilerin sürdüğü bildiriliyor. İlerici gençler, kadınlar, Birlik Dayanışma'cı öğretmenler kentin en kalabalık pazarı olan Modern Pazar'da bir gösteri düzenlediler. Gösteri sırasında yüzlerce pul atıldı. Bu arada kentin çeşitli mahallelerine Türkler'in büyük boy resimleri asıldı.

• TRABZON'DA

Trabzon'da Türkler'in öldürülmesini protesto amacıyla Tabakhane Köprüsü'ne "İşçi sınıfının savaş eri Kemal Türkler'in anısını yaşatacağız, hesabını soracağız" yazılı ve "ilerici gençler" imzalı bir pankart asıldı.

• KIRŞEHİR'DE

Uzun süreden beri faşistlerin saldırılarını yoğunlaştırdıkları Kırşehir'de ise, ilerici gençler, kentin üç merkezine "Kemal Türkler'in hesabını soracağız", "Kemal Türkler kavgamızda yaşıyor" yazılı pankartlar astılar. Kentin değişik yerlerine duvar gazeteleri de asan ilerici gençler pullar attılar, duvarlara yazılar yazdılar.

• LİCE'DE

Diyarbakır'ın Lice ilçesinde Türkler'in öldürüldüğü 22 Temmuz günü akşam TV haberleri sırasında halkın yoğun olarak bulunduğu tüm yerlerde ilerici gençler konuşmalar yaparak halkı saygı duruşuna davet ettiler.

Aynı günün gecesi ise, ilerici gençler, Lice'nin tüm duvarlarına "Demirel, seni Carter Baban bile kurtaramaz", "Demirel, Şah'ın yanına" şeklinde slogan yazdılar.

24 Temmuz günü tüm Lice'de ve köylerinde Birlik-Dayanışma imzalı bir bildiri dağıtıldı.

25 Temmuz günü de ilerici gençler ve "Ulusal Demokratik Güçbirliği" ortak bir metin hazırladı ve metni halkın yoğun olarak bulunduğu yerlerde okudu. Saat 13.30'da da tüm Lice'de saygı duruşunda bulunuldu.

• ERGANİ'DE

Diyarbakır'ın Ergani ilçesinde de Türkler'in öldürülmesi haberi alınır alınmaz gösteriler başladı. Duvarlara yazılar yazan afişler asan ilerici gençler, 25 Temmuz akşamı ise TV haberleri sırasında ilçenin 10 büyük kahvesinde konuşmalar yaptı.

"İlerici gençler" imzası ile dağıtılan bildirilerde ise, eylem birliğinin zorunluluğu vurgulanarak, "Türkiye'de katliamları, işkenceleri durduracak güçler vardır. Bunlar Birlik-Dayanışma'cı, TİP'li, TSİP'li Devrimci Demokrat ve diğer halkçı güçlerdir" denildi.

ilan ettiği neler getiriyor?

ma için direniş kararı almaları durumunda yöneticileri için 1 yıldan 2 yıla kadar hapis cezası öngörülüyor.

• YENİ İDAM CEZALARI

TCK'nın 449 ve 450. maddelerinde yapılan değişikliklerle, görevini yaptığı sırada ya da görevini yapmasından dolayı, ya da görev sona ermiş olsa bile bu görevi sebebiyle devlet memurlarından biri aleyhine işlenen öldürme fiilinin cezası için idam öngörülüyor. Öte yandan Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu'nun 28 ve 29. maddelerinde yapılması öngörülen değişiklikle, sanıkların hakimleri reddetme hakkı kullanılmaz hale getiriliyor. Öte yandan 154. maddede yapılması öngörülen değişiklikle, kolluk amirlerinin adliyeye ilişkin görev ve işlevler, görevi kötüye kullanmaları, ihmal etmeleri ya da geciktirmeleri durumunda, Cumhuriyet Savcıları'nın koğuşturma yapma yetkileri, Vali'nin görüşü alındıktan sonra Adalet Bakanlığı'nın iznine bağlanıyor.

• MAHKEMEYE ÇIKARMADAN YARGILAMA

Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu'nda yapılacak bir değişiklikle, sanıkların yokluğunda da yargılamanın sürdürülmesi olanağı genişletiliyor. 226 ve 279. maddelerde öngörülen değişiklikle, özellikle yargılandıkları çevre dışındaki cezaevlerine sürülen sanıkların duruşmalara getirilmeden yargılanmaları ve mahkum edilmelerinin yolu açılıyor.

• DEMİREL'İN İSTEDİĞİ YETKİ İŞTE BUDUR

Getirilmek istenen bu baskı yasalarının demokratik hak ve özgürlükler açısından, evrensel hukuk kuralları açısından tartışılması, Demirel'in meşhur deyişiyle "abesle iştigal" olur. Bunlar, Demirel'in talep ettiği yetkiler, doğrudan doğruya demokratik hakların ortadan kaldırılması, hukuk kurallarının işlemez hale getirilmesidir.

Ve CHP Genel Başkanı, "teröre karşı yasalara baskı yasası demek bizi yaralar" diyor. Bu baskı yasalarının demokrasiyle çelişmediğini söylüyor. Ecevit'in teröre karşı yasa dediği yasalar işte bunlardır. Ecevit bu yasalarla hangi terörün önlenebileceğini sanıyor? Terörün kaynağı ve yürütücüleri belli değil midir? Demirel yönetiminin kendisinin terör odaklarıyla içiçeliği açık değil midir?

CHP sağ kanat yönetimi her gün 20'nin üzerinde yurttaşımızın yaşamını yitirdiği, faşist saldırıların alabildiğine yaygınlaştığı dönemde, işte bu yasalara EVET diyor. Bu yasalar için omuz veriyor Demirel'e...

Emperyalizm, işbirlikçi tekelci burjuvazi bu yeni baskı yasaları etrafında AP-CHP işbirliğini sağlamayı amaçlıyor. Böylece alınacak gerici önlemlerle, yasal temelleriyle birlikte zorbalık rejimini yerleştirmek; CHP'yi buna ortak etmek istiyor. CHP toplantılarında yurtseverlerin yeni baskı yasalarına karşı yükselttiği ses, işte bu suç ortaklığına karşı çıkma sesidir.

Demirel, "normal CHP'liler öldürülmüyor" özdeyişinin mucidi Orhan Eren'i İçişleri Bakanı yapmakla, önümüzdeki dönemdeki uygulamalarının da ilk işaretlerini veriyor. Cezaevinden idamlık faşistlerin kaçırılmasını Demirel "iyi birşey değildir"le geçiştirmeye çalışıyor. Yetki isteyen Demirel sorumluluktan hiç söz etmiyor. Bu yeni baskı yasalarıyla almak istediği şey de aslında yetkili ama sorumsuz olmak.

Bugün yurdunu seven, demokratik hak ve özgürlüklerden yana olan, can güvenliği isteyen her yurttaş bu yeni baskı yasalarının karşısına dikilmelidir. Bu ve benzeri uygulamaları yaşama geçirmeye çalışan Demirel yönetimini alaşağı etmek için birleşmelidir. DGM direnişi nasıl Demirel'in DGM'leri geçirme planlarını bozduysa, eylembirliğiyle gerçekleştirilecek yığınsal direnişler hem bu baskı yasalarına geçit vermeyebilir, hem de Demirel yönetimini alaşağı edebilir.

Yayıncılar, işçi sınıfının önderine sahip çıktı

Kemal Türkler'in öldürülmesi üzerine İstanbul'da yayınevleri ve dağıtımcılar ortak bir açıklama yaptı. ABeCe, Ararat, Bilim, Gençlik Birliği, Direniş, Dönem, Edebiyat Cephesi, Gençlik Dünyası, Çark Başak, Evren, Gerçek, Gerçek Yayınları, Gözlem, Güncel, Güneş, Güneşli Dünya, May, Ge-Da, Günümüzde Kitaplar, Habora, Haziran, İlke, Kadın Dayanışması, Kadınların Sesi, Konuk, Koza, Köylü Birliği, Cemmay, Oda, Ortam, Öğretmenin Birliği, Öncü, Özgürlük Yolu, Payel, Sanat Emeği, Say, Tan-Da, Temel, Vardiya, Ürün, Yurt ve Dünya yayınevleri, dağıtımcıları ve kitapevleri adına yapılan ortak açıklamada, "Bugün Kemal Türkler'e tetiği çeken ellerle, dün bilim adamlarına, gazetecilere, işçilere ve emekçi halkımıza tetiği çeken eller aynı ellerdir" denildi.

güneşli dünya'ya

● Zalimler korkak olur

Amerikancı holdigçi demirel yönetimi yine bir grev erteledi. İzmir Belediyesi işçilerinin hak grevini.

Gerici burjuva basını grevin başladığı ilk günden beri "grevin halka karşı olduğu" yalanını bıkmadan usanmadan yazıyordu. Halkla grevcileri karşı karşıya getirmekti onların amacı. Ama istedikleri olmuyordu bir türlü, güzel İzmir'in emekçi halkı katlandıkları, tüm sıkıntılara karşın grevci belediye işçilerinin yanında olduklarını söylüyorlar, grevcilere omuz veriyorlardı.

Neden greve çıkmıştı işçiler?

"Bizler 1979 yılı Mart ayından beri alamadığımız toplu sözleşme farkları, ikramiyeler ve verilmeyen sosyal haklarımız için greve çıktık. Ekmeğimiz, onurumuz için greve çıktık. "Ben işçi babasıyım"diye nutuklar atan Alyanak'a ders vermek için greve çıktık. Grevimizi kırmaya kalkan işveren yardakçıları, burjuva basını ne yaparsa yapsın kararlıyız. Haklarımızı alana kadar grevi sürdüreceğiz.

Bizim bu kararlılığımız burjuvaziyi ürkütmeye başlamıştı. Çünkü kenti ellerinde tutan, suyu, elektriği verenler, yolları yapanlar, çöpleri toplayanlar, şunu kanıtlıyorlardı: Bizler, sizlerin "pis çöpçü", dediklerinizçalışmadık mı, kent yaşamı durur. Çöpler birikir, sizin düşünceleriniz gibi kokuşur.

Grev yerlerinde yalnızca grev gözcüleri kalacak, başka kimse bulunmayacak dendi. İşçiler bu tehdide pabuç bırakmadılar. Yine toplu olarak grev yerlerinde oturuyorlar.

Bu arada faşist Hareket Partisi "güvenliğimiz sağlanırsa, çöpleri toplarız" diye bir açıklama yaptı. Bu açıklama üzerine öncü işçiler, her ne pahasına olursa olsun, bu hareketi yapmaya kalkanları, yaptıklarına pişman edeceğiz dediler. Grev nöbetlerini daha bir disipline aldılar. Fuar Müdürlüğü'nde çöpleri dışarı çıkarmaya çalışan gazino patronlarına engel oldular.

Halkçı(!) Belediye Başkanıda açıklama yaptı. Grevi kaldırın dedi. Yoksa sizi şöyle yaparım böyle yaparım diye tehditler savurdu.

Genel-İş'e çamur atmaya kalktı. Zannetti ki İşçiler korkacak. Korkmadı İşçiler Proletarya daha bilendi. Korkanın proleterya değil burjuvazi olduğunu, gene grev nöbetinde dimdik ayakta bekleyen yaşlı—delikanlı İşçi şöyle anlatıyordu:

Korkuyorlar, Seyit Ali Amca
Senden korkuyorlar, bizden korkuyorlar.
Birleşmemizden korkuyorlar.
Yaşın ellibeş, belki de altmış
Seyit Ali Amca
Mavi grev önlüğünle dimdik nöbettesın
Geceler gündüzü kovalıyor, gündüzler geceleri
Bıkmıyorsun yılmıyorsun,
yorulmuyorsun.
Evlat! Nöbetini nerede? Saat kaçta?
diyorsun.
Görüyorlar seni, görüyorler genç işçileri,
korkuyorlar.
Hani o astırmadıkları pankartlardan,
Bez pankartlardan bile korkuyorlar
Seyit Ali Amca
Dayanışmamızdan, birliğimizden
korkuyorlar
Tankımız tüfeğimiz yok ama!
Öpülesi ellerinden.
Ellerimizden korkuyorlar.
Üretken ellerimizden, Seyit Ali Amca
Hayatı yaratan ellerimizden.
Bir de mavi gömleklerimizden...

Evet zalimler korkak olur. Grevin 18. gününde bakanlar kurulunun belediye grevini erteleyen kararını gerici basın "çok şükür"şeklinde kapkara manşetle verdi.

Burjuva efendilerin aklına halkın sağlığı gelmiş, bundan tedirgin olmuşlar. Onbinlerce insanımızın hastane kapılarında beklediği, binlerce çocuğun sağlıksız koşullardan dolayı can verdiği bu ülkede, halkın sağlığından sözedecek yüzü kendilerinde bulanlara diyoruz ki:

Halkın sağlığı biz grev yapınca mı aklınıza geldi? Ülkeyi bu hale biz mi getirdik? Sizi tedirgin eden halkın sağlığı değil, işçi sınıfının yükselen savaşımı sonucu çatırdayan başınıza yıkılacak olan kapitalist düzendir. Siz bundan dolayı tedirginsiniz. Ama korkunun ecele faydası yoktur. Bu böyle biline...

İZMİR'DEN BİR İŞÇİ

güneşli dünya'ya

●"Gelin zaman varken birleşelim! Yarın geç olabilir..."

Ülkenin her yanında olduğu gibi, burjuvazi sivil ve resmi faşist güçleriyle Samsun'da da saldırıyor. Sivil köpek sürülerinin yapamadıklarını yapmaya, tamamlayamadıklarını da tamamlamaya çalışıyor, resmi faşistler.

Üç ay önce Samsun'un Rasathane Mahallesi'nde faşistler kan kusturuyorlardı. Halka saldırıyorlar, gençleri öldürüyorlardı. Son kez, Adem Tok adlı ilerici genç arkadaşımızı katletmişler, Sedat Gürsoy'u ve daha nice ilerici yurtseverl yaralamışlardı. Bunun üzerine, bu katil sürülerine dur diyen olmadığından, ilerici gençler ve kadınlar mahalleye çıktılar; mahalle halkıyla omuz omuza, faşist katilleri mahalleden attılar. İşte o günlerden sonra resmi terör devreye girdi.

Demirel yönetimi, neden buraya polis üniforması giydirdiği faşistleri gönderdi acaba? Önceden insanlar öldürken göndermiyordu da şimdi neden gerek duydu? Çok basit. Çünkü insanların ölmemesine pek üzülmüşlerdi! Çünkü insanların can güvenliği vardı Rasathane'de! Çünkü faşist köpeklerin can almaları önlenmiş, haraç kaynakları eksilmişti!

Burjuvazinin saldırıları da sökmüyordu artık. İlericiler mahalle halkıyla haşır neşir olmuş birlikte yiyor, birlikte gülüyor, birlikte üzülüyordu. Burjuvaziye başka bir yöntem gerekliydi: Mahalleden, mahallelilerin haberi olmadan ilericileri almak. Öyle yaptılar.

12 Temmuz Cumartesi günü, iki tane ilerici genci mahalleden aldılar. Sabahlara kadar işkence yaptıktan sonra iki tane tabancayı üstlenmeye zorladılar. Olmayınca işkencelerine devam ettiler. Sonunda, tutuklayarak cezaevine gönderdiler.

Bununla da kalmadılar. Perşembe günü, kahvede oturan üç genci alarak Emniyet'e götürdüler. Epeyce dövdükten sonra, "Siz İGD'lisiniz. Doğru söyleyin neler yapıyorsunuz" sorusunu sordular. Gençler birşey söylemeyince, elektrik vererek, "İGD'liyiz deyin yeter" dediler. Sonra bıraktılar. Ancak bir arkadaşımızı biraz daha alıkoymayı da ihmal etmediler

Şimdi soruyoruz Samsun Emniyet Müdürüne: Emniyet Müdürü, Rasathane Mahallesi'ndeki insanların huzur içinde yaşaması canınızı mı sıktı? İnsanların ölmeyişine çok mu üzüldünüz? Yoksa siz, İstanbul Emniyet Müdürü gibi, hergün birkaç insanın ölmesinden yana mısınız?" Bir kaç tane insan ölmezse patlama olur" mu diyorsunuz? Eğer bunları düşünüyorsanız bir gün diyetini ister halk senden.

Evet, görülen köy kılavuz istemez. Ünye, Perşembe, Trabzon, Fatsa derken, sırada şimdi Samsun var galiba. Burjuvazi, teker teker sızıyor kentlere; faşist katillere teslim etmek üzere.

Tek çıkar yol eylem birliği. Güçlerimizi birleştirelim. Gün sekter davranışları bir yana itip tek vücut olma günüdür. Faşist saldırıları geriletmenin başka yolu yoktur. Çağırıyoruz TİP'lisini, TSİP'lisini, CHP'lisini, Kurtuluş ve Dev-Yol'cusunu: Gelin, zaman verken eylem birliği platformunda birleşelim! Yarın geç olabilir

SAMSUN'DAN İLERİCİ GENÇLER

●"İşçinin Sesi" - MİT Ajanı işbirliği Samandağ'da açığa çıktı

9 Temmuz Çarşamba günü Samandağ'da demokrat bir kişinin ölümüyle sonuçlanan kahve taraması, "İşçinin Sesi"—MİT Ajanı işbirliğini açık seçik ortaya serdi. Olayın seyri şöyledir: Önce Samandağ'da kaçakçılıkla uğraşan Sadık ASLAN adındaki ajan, yeğeni Abdulhadi ASLAN ve işbirlikçi Süleyman TEMİMİ'ye otomatik silahlar vererek Çiğdede mahallesinde bir kahveyi hedef gözetmeksizin tarıyor. Görgü tanıklarının ifadelerine göre, belirlenen bu iki saldırgan sıkıyönetimce yapılan operasyonlarda yakalanıyor. Saldırganların olaydan 10 dakika önce Sadık Aslan denen ajanın evinden silahlarıyla çıktığını gören tanıklar da vardır. Yakalanan sanıklar suçlarını hemen itiraf ediyorlar, ama nereden yönlendirildikleri konusunda çelişiyorlar. Birisi Sadık Aslan denen ajanın, diğeri "İşçinin Sesi" grupçuğundan kimilerinin adını veriyor. Bunun üzerine yapılan operasyonlarda Sadık Aslan ve "İşçinin Sesi"nden birisi yakalanıyor. "İşçinin Sesi"yanlısının bahçesinde yapılan aramada olayda kullanılan bir silah bulundu. Böylece saldırganlardan birisinin olay gecesi nereye sığındığı anlaşılıyor. Şimdi "İşçinin Sesi" yanlısı, olayda ilgisizliğini kanıtlamaya çalışırken, MİT ajanı Sadık Aslan, "İşçinin Sesi" yanlılarıyla olan tüm karanlık ilişkilerini bir bir dökerek sıyrılmak istiyor.

SAMANDAĞ'LI İLERİCİLER

Toplumun çeşitli kesimlerinin, hükümetin uygulamalarına karşı direnişi artıyor

IMF'nin, Dünya Bankası'nın, Uluslararası tekellerin buyrukları doğrultusunda bir ekonomik politikayı dayatan AP azınlık yönetiminin uygulamalarına karşı başta işçi sınıfı olmak üzere, toplumun çeşitli kesimlerinden de güçlü bir muhalefet, bir karşıçıkış görülüyor.

Ücretleri azaltılan hekimler, sağlık emekçileri direnişe geçerken, fındık üreticileri Karadeniz'in birçok il ve ilçesinde mitingler düzenliyor, toplantılar yapıyor, "Fındıkta sömürüye son" diyor.

Tütün üreticileri, Demirel yönetiminin başa gelir gelmez, 15 milyar liralık krediyi, gereksinmesi olan üretici köylüye değil, tütün tekellerine verdiğini açıklıyor. Hükümetin bu uygulamasına karşı Ege'de kampanyalar örgütleniyor.

Toplumun çeşitli kesimlerinden yükselen bu muhalefet, yapılacak olanı da gözler önüne koyuyor: Bu çıkışları bir bir sel yatağında birleştirmek, işçi sınıfının grev boylarında, direnişlerde, yığınsal çıkışlarda verdiği savaşımla uyumlaştırmak, örgütlenmek.

Hekimler ve sağlık personeli direnişe geçti

- HEKİMLER VE SAĞLIK PERSONELİ MAAŞLARI İLE "TAMGÜN" TAZMİNATLARININ BİRLEŞTİRİLEREK VERGİLENDİRİLMESİ SONUCU ÜCRETLERİNİN DÜŞÜRÜLDÜĞÜNÜ AÇIKLADILAR.

Tam Gün Yasası sonucu aldıkları tazminatların ücretle birleştirilmesi ve böylece vergilendirilmesi üzerine ellerine geçen paranın önemli oranda azaldığını belirten hekimler ve sağlık personeli, aybaşında yurdun çeşitli hastanelerinde direnişe geçtiler. Türk Tabipler Birliği Merkez Konseyi, ülkede salgın halinde ciddi hastalıkların bulunduğu bir sırada hekimlerin ve sağlık personelinin ücretlerinin azaltılması uygulamasının "Ülke sağlık hizmetlerinde bir kaos yaratılması" olarak tanımladı. Türk Tabipler Birliği Merkez Konseyi, *Güneşli Dünya* yayına hazırlandığı sırada, 5 Ağustos günü Ankara'da Temsilciler Meclisi'ni topladı ve yapılacak eylemler saptandı. Sağlık emekçilerinin tümü ve sağlık emekçilerinin örgütleri Türk Tabipler Birliği Merkez Konseyi Temsilciler Meclisi'nde alınacak eylem kararlarına aynen uyacaklarını bildirdiler.

Bağımsız Tüm Has-iş Sendikası da sağlık emekçilerinin yapacakları eylemleri destekleyeceklerini açıkladı.

• İZMİR'DE 10 BİN KİŞİ DİRENİŞE KATILDI

İzmir'de ücretlerin dağıtıldığı gün 1 Ağustos'ta direnişe geçen, hekim, hastabakıcı, hemşire, ebe, sağlık memuru, teknisyen, şoför sayısı 10 bine ulaştı.

Izmir Çocuk Hastanesi, Trafik Hastanesi, Karşıyaka Devlet Hastanesi, İzmir Göğüs Hastalıkları Hastanesi, Hıfzısıhha Hastanesi, Eşrefpaşa Belediye Hastanesi personeli, kimi yerlerde işi durdurdu kimi yerlerde de maaşları almak için uzun kuyruklar oluşturarak iş yapılmasını engelledi.

Ege Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi'nde ise saat 11.00'de tüm asistanlar ve öğretim üyeleri maaş dağıtımı sırasında bir saat işi durdurdular.

• ANKARA'DA, "IMF BUYURDU, TAZMİNATLARA EL KONULDU" DİYE HAYKIRILDI

Ankara'da hekimler, sağlık emekçileri, Dr. Sami Ulus Çocuk Hastanesi, Numune Hastanesi, SSK Ulus Hastanesi, Hacettepe Hastanesi, Telsizler Doğumevi, Ankara Hastanesi, Atatürk Sanatoryumu, Onkoloji Hastanesi, Ahmet Andiçen Hastanesi ve Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesinde direnişe katıldılar. İşi durduran, maaş almak için kuyruklar oluşturan, toplantılar düzenleyen sağlık emekçileri, acil hastalara bakımı sürdürdüler. Hastanelerde yapılan toplantılarda sağlık emekçileri, "IMF buyurdu, tazminatlara el konuldu" diye haykırdılar.

Ankara'da Birlik Dayanışma, TIP, TSİP yanlılarınca dağıtılan bildirilerde, "IMF'nin ve burjuva iktidarlarının saldırısı karşısında güçlü bir duvar örerek,direnelim. Haklarımızı alıncaya dek direnişi dalga dalga yayalım. Mücadeleden başka çıkış yolu olmadığını gördük, görüyoruz' denildi.

• İSTANBUL'DA HASTANELERDE TOPLANTILAR YAPILDI

İstanbul'da SSK Hastanelerinde, Çapa'da, Cerrahpaşa hastanelerinde 1 Ağustos günü toplantılar düzenlendi ve sağlık emekçilerine uygulanan baskılar anlatıldı.

İşi durdurma sırasında, eylemin AP yönetiminin Tamgün yasasını yozlaştırma, yan ödemeleri kesme ve 23 bin sağlık emekçisinin faşist işgal altındaki bölgelere sürmesine karşı bir uyarı niteliği taşıdığı belirtildi.

TÜTÜN ÜRETİCİLERİ, KREDİLERİN TEKELLERE VERİLMESİNE KARŞI ÇIKIYOR

Karadeniz'de fındık 7 milyon nüfusun ekmeği, geleceği, herşeyi... Ama, fındığı, üretenler değil; tüccar, tekelciler, tefeciler kapatıyor. Fındık destekleme alımları onların işine yarıyor. Özcesi, fındık üreticisi bu yorucu işten ürünü alıyor ama, ne karnını doyurabiliyor, ne yarınına güvenle bakabiliyor.

Fındıkta yoğun olan bu sömürüye, üretici bu yıl Karadeniz'in hemen tüm il, ilçe ve köylerinde düzenlediği miting, yürüyüş ve toplantılarla "Son" diyor. Doğu Karadeniz'in birçok küçük ilçe ve köyünde düzenlenen toplantılara binlerce üretici katılıyor.

Ordu'nun Bayadı Köyü'nde düzenlenen toplantıda da bu böyle oluyor. Köy ihtiyar heyetinden Aydın "Kendi ürettiklerimizin fiyatını kendimiz belirleyene dek mücadele sürecek" *diyor. Yapılan konuşmalarda fındık üreticisinin ana sorununun* "Fındık destekleme alımları" *ve* "Taban fiyat aldatmacası" *olduğu dile getiriliyor. İşbirlikçi tekelci sermayenin faşist bir diktatörlüğe giden yolu açmak için saldırdığı; buna karşı ilk önce işçi-köylü bağlaşıklığının örülmesinin önemi anlatılıyor.*

Toplantı, "İşçi-köylü elele, Demokratik Cephe'de", "İşçi köylü elele, haydi genel greve", "Fındıkta sömürürüye son", "Fındık canımız, tüccar, tefeci düşmanımız", "Fındık taban fiyatını üreticiler belirlesin" belgileri ile sona eriyor.

ÜRETİCİLER, "FINDIKTA SÖMÜRÜYE SON" DİYOR

- KÖYLÜLER, "ŞUNU ÖĞRENDİK. BU HÜKÜMET GİTMELİ. ÇÜNKÜ, TEFECİNİN, TÜCCARIN, TÜTÜN TEKELLERİNİN HER İSTEDİĞİNİ YAPIYOR. BAŞA GEÇER GEÇMEZ TÜTÜN TEKELLERİNE 15 MİLYAR LİRA KREDİ VERİYOR"

Çeşme, Ovacık, Alaçatı, Torbalı, Demircköy, Yazıbaşı, Ayrancılar Saruhanlı, Halitpaşa, Koldere, Kumkuyuçak, Gökçeköy, Nuriye, Çakmaklı, Gümülceli, Tırkeş, Muradiye, Kemiklidere, Sarıgöl, Dadağlı, Bahadırlar, Alemşahlı, Avşar, Ödemiş, Köseler, Dikili, Deliktaş, İslamlar, Uzunburun, Selçuk, Zeytinköy, Acarlar, Salihli, Sertmustafa, Menemen, Helvacıköy, Turgutlu, Bergama tütün üreticileri, Ege Köy-Der'in öncülüğünde imza toplayıp göndermişler ilgili yerlere.

Bunca köyün üreticisi, "Daha piyasa açılmadan 7 ay önce birçoğumuz 50-60 liradan tüccara kapattık ürünümüzü... Neden?" diyorlar ve ekliyorlar: "Bu hükümet işbaşına gelir gelmez 15 milyar lirayı tütün tekellerine verdi. Üretici köylüye kredi yok, gübre yok, ilaç yok. Köylü, tütün tekellerinin tüccarın, tefecinin eline terk edildi."

Bakmışlar köylüler olacak gibi değil. Köy-Der düşmüş önlerine seslerini yükseltmeye karar vermişler:

"Biz köylüler şunu öğrendik: Bu hükümet gitmelidir. Çünkü tefecinin, tüccarın, tütün tekelerinin her istediğini yapıyor. Bizleri boğazlatan Demirel hükümetidir. İşçiler kendi haklarını almak için nasıl örgütleniyorlarsa, bizlerin de onlar gibi örgütlenmeniz şart oldu."

Grevlerle dayanışma devrimci bir coşkuyla genişletiliyor

22—25 Temmuz yığınsal çıkışı, bu eylemde DİSK'li, Türk—İş'li, Bağımsız sendikalara üye işçiler arasında eylembirliğinin sağlanması, bugün grevleri utkuya ulaştırmanın önüne yeni yeni olanaklar çıkarttı. Yığınlardaki bu hareketliliği, grevcilerin çevresinde dayanışma ağını örmek ve geliştirmek yönünde seferber etmek büyük önem taşıyor. Onbinlerce işçinin grevleriyle dayanışma eylemini şimdi çok daha devrimci bir coşkuyla genişletmek gerekiyor. Grevlerin utkuya ulaşmasında bu dayanışmanın payı büyük olacaktır. 2 Temmuz'da Topkapı bölgesinde eylembirliğini gerçekleştirmiş metalurji, tekstil ve cam işkollarında işçiler Gebze—İzmit yöresinde grevde bulunan sınıf kardeşlerini ziyarete gittiler. Güneşli Dünya *muhabirlerinin bu geziye ilişkin izlenimleri şöyle:*

— Feget'ten arkadaşlar da geldi mi?
— Evet hepsi burada.
— Atlı Zincir?
— Onlar da burada.
— Vakko?
— Tamam.

Atlı Zincir, Perfektüp, Feget, BTB, Topkapı Şişe Cam, MAN, Vakko işçileri sabah erken saatlerde Teknik Cam önünde buluştu. MAN'ın servis otobüsüne bindi. Marşlarla yola çıktılar İzmit-Gebze yöresinde grevde bulunan kardeşlerini ziyaret etmek üzere.

Toplam 5 grev çadırı ziyaret edildi. Paşabahçe grevcilerinin de katılımı ile gerçekleştirilen grev ziyaretleri tam bir foruma dönüştü. Ziyaretler sırasında son politik gelişmeler ele alındı, Türkler'in öldürülmesi, ardından DİSK'in kapatılmak istenmesi konuları işlendi.

Türk-İş ile DİSK arasında eylem birliğinin zorunluluğu vurgulandı. Yerel planda gerçekleştirilen eylem birliği çalışmalarının önemi anlatıldı. Grevlerin nasıl gittiği, çevre halkının grevleri destekleyip desteklemedikleri, desteğin boyutları, baskılar soruldu, kendi bölgelerinde bu konulardaki gelişmeler aktarıldı.

* * *

"Arkadaşlar, bugün İzmit ve Gebze bölgesinde grev boylarında tekellere karşı savaşım veren sınıf kardeşlerimizi ziyarete gidiyoruz. Onlara Topkapı bölgesi eylem birliği adına dayanışmamızı dile getirmeye gidiyoruz. Onlara bölgemizden selam götürmeye gidiyoruz. Onlara moral vermeye, sorunlarını, savaşlarından çıkardıkları dersleri öğrenmeye, bizim deneyimlerimizi onlara anlatmaya gidiyoruz.

İşçi sınıfının çelik disiplinine uygun davranacağımıza hiç bir kuşkum yok. Hepimize iyi yolculuklar."

Yola çıkarken sorumlu arkadaş böyle konuştu. Ve hep bir ağızdan marşlar başladı.

• VE İLK ZİYARET

Devam ettik. Bir süre sonra Kristal-İş Paşabahçe Şubesi'ne vardık. Bir süre durup geldiğimizi bildirdik. Ve vardık grev çadırına.

Fabrikanın bir lokali var deniz kıyısında. Çok güzel bir lokal. Şimdi sendika yönetiyor burasını. Orada kabul ettiler bizi. Teker teker ellerimizi sıkıp buyur ettiler. Masalar birleştirildi, çevredeki sandalyeler toplandı, herkes oturdu.

İlk sözü Kristal-İş Paşabahçe Şube Başkanı Şirin Beceren aldı. Önce "hoşgeldiniz" dedi ve grevlerini anlatmaya başladı.

İlk günler kimi zorlukları olmuş. Kimi serüvenci ve sapık unsurlar greve sahip çıkmaya çalışmışlar. Ancak hiçbir grevci sokmamış onları aralarına. Üsküdar'dan Beykoz'a dek tüm halk yaşamış Paşabahçe grevini. Çevre halkı grevin haklılığının bilincinde dayanışmasını esirgemiyormuş. Yemekler pişirip grevcilere dağıtıyormuş. Esnaf ise para pul sormadan yardım ediyormuş. Kadınlar pazara çıkıp "grevciler için" dediklerinde, anaların çocuklarına "ye çocuğum ye" deyip tabaklarına bol bol yemek doldurdukları gibi, pazarcılar da fileleri dolduruyormuş. Paşabahçe'de mahalle komiteleri kurulmuş. Onlar da üzerlerine düşeni fazlasıyla yapıyorlar. "Yolumuz işçi sınıfının yoludur" diyen herkes, bunu grevcilerle dayanışmalarında somutta göstermiş, gösteriyor.

Şirin Beceren, "deri-kundura, tersane, tekel ve cam işçileri burada dört kardeş" diyor; ve 274-275 sayılı yasaların çıkmasından sonra ilk grevi gerçekleştirenlerin Paşabahçe Cam işçileri olduğunu gururla anlatıyor. "1966, 1971'den sonra bu üçüncü grevimiz" diyor.

Sözü Topkapı eylembirliği adına bir işçi arkadaş aldı. Önce Topkapı bölgesindeki işçilerin, grevcilerin savaş selamlarını aktardı. Demirel hükümetinin kurulması ile birlikte değişen politik ortamı anlattı. Son gelişmeleri, Türkler'in katledilmesini, DİSK'i kapatma girişimlerini hatırlattı. Türk-İş ile DİSK arasında kurulması gereken eylembirliğinin önemini vurguladı.

Bir yandan çaylar hazırlanırken, bir yandan da konuşmalar sürdü. Türkler'in katledilmesinin ardından gerçekleştirilen 22-25 Temmuz eylemlerinden sonra Topkapı bölgesinde baskıların eskiye oranla azaldığı belirtildi.

"Daha gezeceğimiz çok yer var arkadaşlar, sizlere başarılar" deyip kalktık. Otobüsümüze bindik. Bu arada Paşabahçe Cam'dan ziyaretimize katılanlar oldu.

• "TÜRKLER'İN RESMİNDE YİNE O PIRILTILARI GÖRÜYORUM"

İzocam'ın yanında bir benzin istasyonu var. Otobüsümüzü oraya park ettik.

Arabadan inip dörderli kol sıraya girdik ve "barış dostluk dayanışma", "Faşizme geçit yok" belgileriyle grev çadırına yaklaştık. Grevciler bizleri karşıladı. Her taraf dayanışma pankartları, belgilerle donatılmış. Kemal Türkler'in büyük boy bir resmi de asılı. "Türkler öldürülmedi, grev alanlarında nöbet tutuyor" diyor işçiler.

İzocam'dan bir grup işçi, temsilci arkadaşlarıyla birlikte 20 gün kadar önce Kemal Türkler'i ziyaret etmişler. Türkler, Türk-İş üyesi işçileri karşısında görünce "36 yıllık sendikacılık yaşamımın en mutlu gününü yaşıyorum" demiş ve gözleri parıldamış. Temsilci Mustafa, "Şimdi şu resme bakıyorum ve yine o pırıltıları görüyorum" diyor.

İzocam işçileri grev okulundan pekiyi ile geçmişler. Böyle diyor temsilci Mustafa. İzocam işçileri daha önce, 1978'de 5 kuruş için 12 saatlik bir grev yapmışlar. Bundan başka bir deneyimleri yok. "Ama cam işkolunda bu kez önce biz greve çıktık" diyorlar. Greve çıktıklarında çevre halkı onları önce suçlamış. Ancak İzocam işçileri istemlerini çevrelerindekilere anlatmışlar. İşler bundan sonra değişmiş. Dayanışma genişleyip büyümüş. Çevre fabrikalarda bir komite kurulmuş. Bundan böyle hangi sendikaya bağlı olursa olsun, herhangi bir işyerinde grev başladığında bu komite yardım etme kararı almış. Son olarak 54 bin lira kadar bir para toplanıp grevcilere verilmiş. İzocam işçilerini ziyaret ettiğimizde grevlerinin 67. günüydü. Sendikaları bugüne dek 20 bin lira yardımda bulunmuş. Harcamaları ise 44 bin lirayı bulmuş. Buna karşın şimdi ellerinde 50 bin liraları var.

Burada da Topkapı eylembirliği adına konuşma yapıldı. Son gelişmeler anlatıldı. Bugün imzalanmasını istedikleri sözleşme taslaklarının bundan aylar önce hazırlandığı, ama zamların arkasının kesilmediği, sorunun sözleşmeyi imzalamakla bitmediği belirtildi. Gerçek kurtuluşa giden savaşım yolu konuşuldu.

Yapılan konuşmalarda Bolivya'daki son duruma, orada maden işçilerinin faşist darbeye karşı silahlı direnişine de değinildi. 22-25 Temmuz eylemlerinin, ülkemizdeki faşizm özlemcilerinin hesaba katmak zorunda kalacakları vurgulandı.

Çaylar bittikten, marşlar söylendikten sonra ayrıldık İzocam grevcilerinden. Otobüsümüz kaybolana dek bize el salladılar.

• "YAVAŞLA, DUR" TABELASINI BARİKAT SAYDILAR

Çayırova'ya gidiyoruz. Yol boyunca grev çadırları var. Bunlardan Tezsan Takım Tezgahları grev çadırına uğradık. Grev çadırlarına girdik. Duvar, gazetelerden, sorunlarını, savaşımlarını, çözüm yollarını gösteren yazılardan, resimlerden, panolardan gözükmüyor. İşçi sınıfının uluslararası marşı Enternasyonal'in sözlerini duvara astığı için bir temsilci arkadaşlarının yargılandığını anlatıyorlar. "Kemal Türkler de tutuklanmıştı Genel Kurulu'muzda Enternasyonal söylendi" diye ekliyor bir işçi arkadaş.

13 Mart'ta geleneklere uygun greve çıkmışlar. Baskılar, gözaltına almalar olmuş. "Yapılanların yanıtını vereceğiz" diyor Tezsan grevcileri. Bir grevci arkadaş grevleri ile ilgili bilgi verirken, MESS'in uzlaşmaz tavrını anlattı.

Bir cam işçisi, Otomobil-İş'in MESS işyerlerinde imzaladığı sözleşmeyi hatırlattı. Tezsan işçileri, Otomobil-İş'in imzaladığı sözleşmeyi irdelemişler. Eskiden asgari ücret alan bir işçinin bu sözleşme ile bugün eline ne geçeceğini hesaplamışlar ve "saat ücretinin 25-30 lirayı geçmediğini" saptamışlar. İşçi sağlığı, iş güvenliği gibi maddelerde hiçbir hak elde edilemediğini belirlemişler. Hatta çevrede Otomobil-İş'e bağlı işyerlerinde Otomobil-İş başkanının sözleşme ile ilgili konuşmalarını izlemişler. "Aksan ve Makina Takım'da çalışan Otomobil-İş üyesi işçiler arasında hoşnutsuzluk var" diyorlar. "Eylembirliğinin değerini Otomobil-İş üyesi arkadaşlar şimdi daha da iyi kavrıyorlar" biçiminde bir vurgulama yapıyor bir başka grevci.

Baskılar da yoğun Tezsan grevcilerine, Örneğin Tezsan işçileri, yol kenarındaki grev çadırlarının önüne üzerinde "yavaşla, dur" yazılı bir tabela asmışlar. Amaçları kazaları önlemek. Ama güvenlik kuvvetleri "Yola barikat kuruyorsunuz" deyip çıkmış işin içinden. 8-10 kadar polis gelip kaldırmalarını istemişler Tezsan işçilerinden bu uyarı işaretini. "Kaldırırsın, kaldırmam" tartışması ardından aralarında bir de ziyaretçi olmak üzere 8 grevci 5 saat süreyle gözaltında tutulmuşlar. "Grev çadırınızı yıkarız", "2 grev gözcüsündan başka nöbetçi kalmayacak" tehditleriyle de karşı karşıya kalmışlar. Tezsan işçileri, üzerinde "Kemal Türkler'in hesabı sorulacak" yazılı bir pankart asmışlar en son. Güvenlik kuvvetleri gelip onu da kaldırmış. Tezsan işçilerine de başarılar diledikten sonra grev çadırından ayrıldık.

• FIRINLAR GREVE BİR AY DAYANABİLİR

Çayırova'ya vardığımızda önce kumanyalarımızı yedik.

Çayırova'da üç cam fabrikası yanyana. Düz Cam, Cam Elyaf ve Cam İşleme. Cam İşleme grevcilerinin grev çadırı önünde toplandık. Düz Cam ve Cam Elyaf'tan da gelenler oldu. Cam İşleme işçilerinin ilk grevi bu. Buna karşın ileri adımlar attıklarını belirttiler. Hürcam-İş ve Kristal-İş'in eylem birliğinin önemini vurguladılar. Buradaki iki fabrika Hürcam-İş'e, biri Kristal-İş'e bağlı.

Hürcam-İş Çayırova Şube Başkanı Fahrettin Özbek ve Kristal-İş Şube Başkan, yardımcısı Mahmut Mert de vardı, o gün grev çadırlarında. İkisi de aynı şeyi söylüyor:

"Yıllardan beri iki sendikanın kendi aralarında çekişmelerinden hep cam tekelleri kârlı çıktı. Bu dönem eylem birliğimiz bunların bütün oyunlarını bozdu. Şimdi Avrupa'dan teknisyenler getirip yanan fırınların daha ne kadar greve dayanabileceğini hesap ettiriyorlar. Ancak bir ay bile dayanamayacağını öğrenince iki sendika arasına kama sokmaya çalışıyorlar. 'Eylem birliği ne imiş. Onlar DİSK, siz Türk-İş'siniz, tek tek masaya oturalım' diyorlar. Biz Hürcam-İş ve Kristal-İş etlen kemik olmuşuz. Bizi ayırmaya kimsenin gücü yetmez"

Son olarak Arçelik grevcilerine uğradık. Onlar da grevlerini anlattılar. Çevre halkı önceleri "Arçelik gibi bir fabrikada çalışıyorsunuz da Allah'tan belanızı mı istiyorsunuz?" diyerek suçluyormuş grevcileri. Her işçinin 30-35 bin lira aldığını sanıyorlarmış. Şimdi tüm Arçelik işçileri bordrolarını yanlarında gezdiriyorlar. Gelene göstermişler; ve görülmüş ki, Arçelik işçileri 5-6 bin liraya çalışıyor. Şimdi hak veriyorlarmış onların savaşımına. Bununla kalmayıp dayanışmalarını yükseltmişler.

Kısa kesmek zorunda kaldık bu ziyareti. Zaman epeyce ilerlemişti. Topkapı bölgesinden gelenler konuşmalar yaptılar, ve ayrıldık.

Grev ziyaretlerimiz tamamlanmış, bölgeye dönüyorduk. Yol boyunca arkadaşlar söz alıp birer değ[illegible]me yaptı. Tüm değerlendirmele[illegible] grevleri utkuya ulaştırmak [illegible] kararlı old[illegible] noktasında birleşti. Böylesi gezilerin s[illegible]dürülmesinin yararı vurgulandı.

güneşli dünya'ya

"Adem Güler, yiğit, cesur ve fedakâr bir devrimciydi."

20 Temmuz 1980 günü 22.30 sıralarında Kırıkkale'de Yeni Mahalle semtinde faşistler Tepe Durağı civarında ŞGB üyesi Adem Güler'i katlettiler. Faşistler uzun bir zamandan beri provokatif propagandalar yapıyorlar, Kırıkkale'de Çorum örneği yaratmak için halka asılsız propagandalar yayıyorlar (komünistler camileri bombalayacaklar, gece ışıkları yanan evleri tarayacaklar, oruç tutan müslümanların yollarını kesip vuracaklar, camileri basacaklar gibi).

Kendilerinin yapacakları eylemlere taban oluşturmaya çalışıyorlar. Halkımız şunu iyi biliyor: Devrimciler halkın dini inançlarına saygılıdırlar; oruç tutup namaz kılan yığınlarca demokrat insan var. Faşistler camileri bombalayıp, evleri tarayıp, Çorum'da olduğu gibi devrimcilerin üzerine yıkmaya çalışacaklar. Ama halkımız bu oyuna gelmeyecektir.

Faşistler bu tür bir planın parçası olarak, Adem Güler'i katlettiler. Adem Güler, Sosyalist Gençlik Birliği üyesiydi; ama tüm antifaşist eylemlerde ayrı politik görüşe sahip örgütlerle de ortak davranırdı. Yiğit, cesur ve fedekar bir devrimciydi. Cenaze töreni de bu niteliğine uygun olarak yapıldı. Haberi duyan İGD, SGB, KURTULUŞ, GENÇ ÖNCÜ, CHP Gençlik Kolları ve DEV-YOL hemen ortak bir komite kurup cenaze törenini ortak örgütlediler. Bu örgütlerin dışında, cenaze törenine çok sayıda CHP'li, TİP'li, MADEN-İŞ'li, İKD'li, TÖB-DER'li, Genel-İş'li işçi katıldı. Törene ayrıca belediye başkanı ve belediye işyeri müdürleri, CHP ilçe başkanı, TÖB-DER şube başkanı, Genel-İş Şube Başkanı, MADEN-İŞ Bölge temsilcisi, TİP İlçe Başkanı cenazenin başında hazır bulundular. Alabildiğine disiplinli ve görkemli bir tören oldu.

Komiteyi oluşturan İGD, SGB, KSD, GENÇ ÖNCÜ, CHP Gençlik Kolları, DEV-YOL hemen işbölümü yapmışlardı. Buna göre üç ortak belgi tespit edildi: "Kırıkkale faşistlere mezar olacak", "Ademler ölmez", "Faşizme karşı omuz omuza". Bu belgilerin dışına pek çıkılmadı. Yalnız İKD'li bacılar çok yerinde olarak "Analar doğurur, faşistler öldürür", "Evlat acısına son" belgilerini attılar ve bütün kitle onlara yürekten katıldı. İş bölümüne göre bütün örgüt temsilcileri cenazeye katılan insanları taşıyan arabalarda kısa kısa konuşmalar yaptılar. Cenaze, Nur Camii'nde kılınan namazdan sonra Cumhuriyet Meydanı'na kadar omuzlarda taşındı; ortak sloganlar haykırıldı. Meydanda cenaze, arabasına bindirilip mezarlığa gidildi. Cenaze defnedildikten sonra, SGB Temsilcisi kısa bir konuşma yaptı arkasından saygı duruşuna duruldu. Saygı duruşundan sonra, İGD sorumlusu, komitenin verdiği görev üzerine devrim andını içirdi. Sonra mezarlıktan tekrar arabalara binilip şehit edilen arkadaşın evine gelindi; burada yine ortak belgiler haykırıldı. Ve tekrar örgütlü ve disiplinli bir şekilde Cumhuriyet Meydanı'na gidilip dağılındı.

KIRIKKALE'DEN BİR GRUP İLERİCİ

"Ekmek ve onur savaşçıları bu kavgada yalnız değil."

Ülkemiz üzerinde oynanan karanlık oyunların arttığı günümüzde, işçi sınıfının cam, tekstil, MESS patronlarına karşı başlattığı grev hareketleri, ülkemizdeki demokrasi hareketinin bugünü ve geleceği açısından önemli bir yere sahip.

Patronların grevdeki işçilere karşı ağız ve kasa ortaklığı hepimizce biliniyor. İşçi kardeşlerimize ve onların ekmek kavgasına karşı renkli basın aracılığıyla, TRT ile yoğun bir propaganda yürütüyorlar. Kolluk kuvvetleri grev çadırlarını basıyor, hükümet grev erteliyor, faşistler kan kusuyor.

Fakat; ekmek ve onur savaşçıları bu kavgada yalnız değil. Dayanışma ziyaretinde fabrika kapısında okuduk: "Çarklar Durdu Elimizde, MESS Dize Gelecek Önümüzde". Bu nedenle biz köylüler, gençler "götüre" pancar çapası aldık, kadınlar elişlerini sattılar ve bu kavgada işçi kardeşlerimize omuz verdik, vereceğiz de.

Soframızdaki bir dilim ekmeğimizi, bir lokma aşımızı sonuna kadar işçi kardeşlerimizle paylaşacağız.

Dostça Selamlar.

TAŞLIHÖYÜK KÖYLÜLERİ
MAHMUDİYE/ESKİŞEHİR

Kemal Türkler'in cenazesinin kaldırıldığı gece... Halit Narin ve Nejat Eczacıbaşı'nın da bulunduğu bir yemek... Narin ve Eczacıbaşı'nın suratları bir karış... Sözcükler zorla çıkıyor ağızlarından... *"Ah! olmadı. İstediğimiz gibi olmadı. Bu kadar disiplinli ve bu kadar kalabalık çıkacakları hiç aklımıza gelmemişti... Darmadağınık, parça bölük bir iş yapacaklardı ki, binecektik tepelerine... Ne sendika ne DİSK; hepsini kapatacaktık..."*

Tekelci patronların bu isteğini Bakırköy Savcısı Nejat Ülgen yerine getirmek için kolları sıvadı. 30 Temmuz günü Bakırköy İş Mahkmesi'nde DİSK'in kapatılması istemiyle dava açtı. DİSK'e, sınıf sendikalarına ve yöredeki demokratik örgüt ve ilerici, demokrat kişilere karşı tutumu ile ün salan Ülgen, dava dilekçesinde DİSK'in *"İhtilalci sendikalizm ilkeleriyle, halkın kullandığı egemenliği Marksist bir esasa dayalı, dünya işçilerinden teşekkül edilecek tek bir sınıfa bırakmayı hedef güden faaliyetlerde bulunduğu"*nu belirterek, Anayasa'nın 4'ncü maddesi ile 274 sayılı Sendikalar Yasası'nın 30'uncu maddesinin 4'nücü bendinin çiğnendiğini öne sürdü.

Ve davaya Kasım ayı içinde bakılması kararlaştırıldı.

Faşist terörün, işsizliğin, yoksulluğun, baskının koı gezdiği, ulus ke topraklarının larına çevrildiği *menlik"* olarak bir savunucusu o isteyecekti.

Ama, egemen olan halkımız, i diyecekti?

Güneşli Dünya dika yöneticileri ların görüşlerini

Sosyalist partilerin tepkisi

• TİP MERKEZ YÖNETİM KURULU

"İşçi sınıfının göstereceği direnc omuz verilmeli"

"DİSK'in kapatılması için başlatılan girişimler faşizmin doğrudan işçi sınıfımıza yönelttiği antidemokratik bir saldırıdır. Yasal görünümlere bürünmüş olması, saldırıların antidemokratik niteliğini örtemez.

Sendikalar yasası ile grev ve toplu sözleşme yasalarında yapılmak istenen değişiklikler, birbiri ardından grev yasaklamaları, faşist cinayetlerle de desteklendi. Maden–İş Sendikası Başkanı Kemal Türkler'in öldürülmesi bu planın bir parçası idi.

Ne var ki, işçi sınıfının, sendika liderinin öldürülmesine tepkisi çok sert oldu. *İşçi sınıfı tekelci burjuvaziyi şah damarından vurdu.*

Gerici–faşist güçler yüreklerine korku salan bu direnişe karşı çareyi işçi sınıfının ilerici sendikal örgütüne saldırıları yoğunlaştırmakta gördüler.

Bütün emekçilerin demokratik örgütlerinin birbiri ardına kapatılmasından sonra şimdi saldırı doğrudan işçi sınıfına, onun sendikal örgütüne yöneltildi. Bu saldırılar püskürtülmezse nerelere kadar vardırılacağı kolayca kestirilebilir. Bu saldırıyı mutlaka göğüslemek, püskürtmek gerekir. Türkiye'nin faşist bir diktatörlük altına sokulmasını istemeyen tüm toplumsal güçler, bütün yurttaşlar DİSK'i kapatma girişimlerine karşı işçi sınıfının göstereceği direnc omuz vermelidir.

• TSİP GENEL SEKRETERİ YALÇIN YUSUFOĞLU

"DİSK ve ilerici sendikal hareket her şeye rağmen yaşayacak"

"AP Iktidarı şimdi de DİSK'i kapatmayı sınama amacıyla bir nabız yoklamasına girişmiş ve emrindeki Bakırköy savcılığı aracılığıyla kovuşturmaya geçmiştir.

Böylelikle "DİSK'in kapatılabileceği" konusunda kamuoyunda bir kanı uyandırmakta, en azından böyle bir şeyi tartışılabilir kılma, böylelikle bu kanunsuzluğu aklı sıra alıştıra alıştıra meşrulaştırma yolunu denemektedir.

Hemen şunu söyleyelim ki, Demirel ve şurekası ne yaparsa yapsın kimsenin DİSK'i kapatmaya gücü yetmeyecektir. DİSK yüzbinlerce işçinin sendika kartına, milyonlarca emekçinin yüreğine ve zihnine adını kazıtmış bir örgüttür. Böyle bir İşçi kuruluşunun kökü kitlelerin içinde, çok derinlerdedir. Ve işçiler başta olmak üzere ülkemizin tüm ilerici güçleri DİSK'e nasıl sahip çıktıklarını her fırsatta kanıtlamışlardır. DİSK objektif bir varlıktır, tarihsel bir zorunluluktur. Sayın savcı bey istese de istemese de DİSK ve ilerici sendikal hareket, ona ve onun gibilerine rağmen yaşayacaktır.

Hukukçuların tepkisi

• Avukat EMİN DEĞER

"Kapatmak bir yana, daha özgür çalışmalı"

"DISK'in kapatılması girişimi, öteden beri gelişen ve Türkiye'de faşist bir yönetim kurmak istemlerine olanak hazırlayan bir davranıştır.

DISK'in, kuruluşundan bu yana tüm eylem ve davranışları yasaların içinde gelişmiştir. Türkiye'de demokrasiden yana olanların DISK'in bu tür bir tutumla da olsa kapatılmasına yönelik davranışına karşı çıkmaları gerekir. Demokrasi korunacaksa, işçi sınıfı ve onun örgütleri Anayasa ve yasa güvencesinde olmalı ve kapatılmak şöyle dursun, demokrasinin güçlenmesi için daha özgür çalışma olanakları sağlanmalıdır."

DİSK'i kapatma girişimine karşı işçiler, sendikacılar, sosyalist partiler ve hukukçular seslerini yükseltiyor

"DİSK'i kapatm güçleri yetmez

■ METALURJİ İŞÇİLERİ
"15-16 HAZİRANLARI YARATANLAR, DİSK'E DOKUNDURTMAZLAR"

Böyle diyor, *Güneşli Dünya* muhabirlerinin İstanbul'da grev yerlerinde konuştukları metalurji işçileri. Ve ekliyorlar:

"1980'in işçi sınıfı, 1970'lerin işçi sınıfına benzemez. Bunu daha bir hafta önce dost ta, düşman da gördü..."

• Bebimot'tan Engin AKPINAR:
"GÜÇLERİ OLSA BUGÜN KAPATIRLAR DİSK'İ"

"Kemal Türkler'in öldürülmesi üzerine, karşısında yılgın, galeyana gelmiş bir işçi sınıfı yerine, disiplinli, faşizme karşı kararlı bir savaşım yürüten bir işçi sınıfı bulan burjuvazi örgütlü gücümüzü dağıtmak istiyor. Bunun için DİSK'i hedef aldı. Sınıf sendikacılığını susturmaya çalışıyor. Güçleri olsa bugün kapatacaklar DİSK'i"..

• Beldesan'dan Mikail YILDIZ:
"BU ÖNCEDEN HAZIRLANMIŞ BİR PLANIN PARÇASI"

"Buna güçleri varsa buyursunlar. İlk kez denemiyorlar. 70'lerde de denendi. Kolay değil tabii DİSK'i kapatmak. Antidemokratik yasaların Meclisler'den geçirilmeye çalışıldığı bir sırada öldürüldü Kemal Türkler, DGM'lerin tekrar kurulmaya, baskı yasalarının çıkarılma hesaplarının yapıldığı, işçi kıdem tazminatlarının azaltılmaya çalışıldığı günlerde öldürüldü Kemal Türkler. Bu, önceden hazırlanan bir plan gereği yürütülüyor. DİSK'i kapatma girişimleri de aynı planın bir bölümü. Ancak, işçi sınıfı DİSK'e saldırı planlarını da boşa çıkaracaktır. Aynen, Kemal Türkler'i öldürerek işçileri kışkırtma hesaplarını boşa çıkardığı gibi..."

• Rastaş'tan Ayhan FIRAT:
"ÜRETİM BİZİM ELİMİZDE..."

"İki lider demokrasi sözünü ağızlarından düşürmezken, DİSK kapatılmak isteniyor. Demokrasi varsa sendikalar da olacaktır. Kaldı ki, işçi sınıfı sendikalarını korumaya hazırdır. Onların topları, tüfekleri varsa; bizim de üretim gücümüz var."

• Perfektüp'ten Hüseyin TURAN:
"1980'İN İŞÇİSİ, 1970'E BENZEMEZ..."

"DİSK marksist bir düzeni kurmak için mücadele ediyor', deyip bu nedenle Cumhuriyet Savcılığı dava açıyor. Öncelikle, DİSK bir parti değildir. Sınıf sendikacılığı yapan bir konfederasyondur. İşçi sınıfımızın grevleri yaygınlaşırken, şimdi de DİSK'i kapatmak çabasına giriştiler.

1970'de, 15-16 Haziran'larda işçi sınıfı buna geçit vermedi. 1980'deki işçi sınıfımız, 1970'deki işçi sınıfına benzemez. Nitel ve nicel olarak önemli gelişmeler olmuştur.

MHP, ÜYD kapatılmazken, MİSK binalarında bombalar yapılıp, katiller saklanırken, DİSK'i kapatmak için dava açılıyor.

MESS, bunca işçiyi, bunca canı açlığa mahkum ederken ses çıkaramayanlar, ekmekleri, onurları ve gelecekleri için savaşım veren işçilerin örgütüne, DİSK'e saldırıyorlar.

Saldırsınlar, gelsinler bakalım. Gelecekleri varsa, görecekleri de var."

• Atlı Zincir'den Abdullah TUNÇ:
"DİSK'İ KAPATMA PLANINI NEJAT ÜLGEN YAPMADI"

"Burjuvazi ilerici basını susturma, demokratik örgütleri kapatma, DİSK'in etrafını boşaltma girişiminde bulundu önce. Amaç, DİSK'i yalnızlaştırmak, tek başına bırakmaktı. DİSK'in etrafını boşaltırım derken, DİSK'in etrafında güç ve eylem birliğinin gittikçe olgunlaştığını, cephe ve eylem birliğine doğru önemli adımlar atıldığını, işçilerin daha politize olduğunu, Türkiye'de demokrasiden ve barıştan yana olan güçlerin kenetlendiğini görmedi. Bu nedenle DİSK'in kapatılması Nejat Ülgen'in kafasından çıkan bir şey değildir. ABD emperyalizminin, NATO'nun, bugün SİA'yı imzalayan işbirlikçi tekelci burjuvazinin istemidir, DİSK'in kapatılması.

Bizim ekonomik demokratik örgütlerimiz var. İşçi sınıfının politik öncüsü var. Sorun konuşulup, tartışılacak. Eylem hedefleri belirlenecektir."

***

■ TEKSTİL İŞÇİLERİ

"DİSK'İ KAPATMAK BÜYÜK ŞEYLERE YOLAÇAR"

Tekstil işkolunda çalışan, grevde bulunan işçiler de metalurji işçilerinin görüşlerini paylaşıyor. DİSK'i kapatmak tekelci sermaye için de çok zor.

• Neyir Örme'den Ahmet ÇAVUŞOĞLU ve Hasan KAPUKAYA:
"KAPATILMASI GEREKENLER BAŞKA"

"DİSK'i kapatmak Türkiye'de büyük şeylere yolaçar. Bunu göze alıyorlarsa, girişsinler. DİSK'i canımız gibi koruruz. DİSK'i kapatmaya kalkan elleri kırarız.

MİSK, TİSK, MHP ve yan kuruluşları apaçık ortada dururken DİSK'i kapatmaya kalkışıyorlar. MİSK binasında bomba imal edildiği saptandığı halde hiçbir girişimde bulunmadılar. DİSK'in yaptıkları ideolojiktir diyorlar. Evet, ideolojiktir. Onların yaptığı ideolojik değil mi? Para hergün değer kaybederken, ücretler hep aynı kalıyor. Amaçları işçiyi parçalamak. Ama, sınıfımız kararlıdır. Örgütümüze sahip çıkacağız."

• Tülsan'dan Ali Rıza ERENLER:
"BU SAVCI KEMAL TÜRKLER'İN KATİLİNİ ARAR MI?"

"Kemal Türkler cinayetinin failini arayan savcı, aradan 3-5 gün geçmeden kalkıp, Kemal Türkler'in mensubu olduğu, koskoca konfederasyonu, yani DİSK'imizi kapatmak girişiminde bulunuyor. Bu adamın, hunharca işlenen cinayet için yapacağı soruşturma, araştırma ne denli geçerli olur? Bu meydanda.

Geçmişte, konfederasyonumuzun kapatılmaması için yoğun bir savaş veren arkadaşlarımız, şüphesiz büyük bir başarıya ulaşmışlardır.

Şunu kesinlikle söyleyebilirim ki; geçmişte ablalarımız, abilerimiz, bacılarımız, annelerimiz, babalarımız kardeşlerimiz tankların, tüfeklerin, topların, panzerlerin karşısında göğüslerini açarak nasıl yürüdülerse, bugünde ondan daha görkemlisinin olacağına kimsenin şüphesi olmasın."

***

■ ŞİŞE-CAM İŞÇİLERİ

• Topkapı Şişe Cam'dan Feyzullah GÜMÜŞTEKİN:
"İŞÇİ BİRLİK İÇİNDE OLURSA, SERMAYE BİRŞEY YAPAMAZ"

"Ben hem DİSK üyesiyim, hem de MSP'liyim. Bu husustaki meseleler ortada artık. Düzen böyle bir gücü kendisinde nasıl bulur? Nasıl cesaret eder? Bilemiyorum. Fakat, işçi, birlik ve beraberlik içinde olursa, sermaye düzeninin oyununa gelmezse, hiçbirşey yapamazlar.

Bunlar bir plan yapmışlar. Önce başını alalım, sonra gövdesini hallederiz diye düşünmüşler. Yani, önce Kemal Türkler öldürüldü, sonra da DİSK'i kapatmak istiyorlar. Bu sermaye düzeninin oyunudur."

• Topkapı Şişe Cam'dan Hüseyin ARABACI:
"TÜRKLER'İN ÖLDÜRÜLMESİNİ ÖRTMEK İSTİYORLAR"

"Türkler olayını kapatmak istiyorlar. İşçi sınıfının bilimi doğrultusunda önderlik etmiş bir kişinin katledilmesini bu olayla perdelemek istiyorlar ama, bu perde başarılı olmayacak. Çünkü biz işçiler yas tutmayacağız. Önderlerimiz gitse de geride yetişen yeni önderlerimiz var. Gençlerimiz var."

***

■ KİMYA İŞKOLU İŞÇİLERİ

• FAKO'dan Adem ALIŞ:
"22-25 TEMMUZ DİRENİŞİNİ ENGELLEYEBİLDİ Mİ?"

"Bakırköy Savcısı'nın DİSK'in kapatılması için dava açması bence sürpriz değil.

al onurun ayaklar altına alındığı, ül- ABD ve NATO'nun atom harman- bu düzeni *"Halkın kullandığı ege-* anımlayan Ülgen, bu düzenin ateşli larak, elbette DİSK'in kapatılmasını

liği kullanmaya, ele almaya kararlı çi sınıfı, demokrasi güçleri buna ne

DİSK ve Türk-İş üyesi işçi ve sen- nin, sosyalist partilerin ve hukukçu- ordu, bir araya topladı:

aya !.."

Egemen güçler 1 Mayıs'ı engellemek istedi. 30 Nisan'dan direnişe geçtik. Egemen güçler 22-25 Temmuz Direnişi'ni engellemek istedi. Ama başaramadı. Türkler'in cenazesine yığınsal katılımı engellemek istediler. Onu da başaramadılar.

Bizim başarılarımız hep, eylem birliği içinde, hep birlikte örgütlü direnişimizden geliyor. DİSK'i kapatmak türünden saldırıları da püskürtmenin yolu da eylem ve cephe birliğinden geçiyor."

- SQUİBB'ten Türkan LAÇİN:
  "BU SALDIRI YALNIZ DİSK'E DEĞİL, BİZEDİR DE..."

"Bu saldırı yalnız DİSK'e değil, bize de yani Türk-İş'e de tüm işçi sınıfına yöneliktir. DİSK, Türk-İş ayrımı yapılmadan işçilerin çıkarları doğrultusunda birleşilmelidir. Çünkü artık sendikalarımızı kapatmak, toplusözleşmeleri kaldırmak, kıdem tazminatlarımıza el koymak istiyorlar. Bunun için baskı yasaları çıkarmaya çalışıyorlar."

***

■ ANKARA'LI İŞÇİLER

"DİSK, GÜCÜNÜ İŞÇİ SINIFINDAN ALIR. ."

Ankara'da Ders Aletleri Yapım Merkezi'nde, Arçelik'te, MKE'nin Tekstil ve Kayaş Kapsül Fabrikalarında; Mitaş'ta ve DSİ'de çalışan işçiler de DİSK'in kapatılması girişimi konusundaki düşüncelerini *Güneşli Dünya*'ya şöyle anlattılar:

- Ders Aletleri Yapım Merkezi'nden Yakup GÜRBÜZ:
  "İŞÇİLER BİRLİK OLMAZSA, DİSK DE KAPATILIR..."

"Bugün olaylar Türkler'in öldürülmesine kadar gelmiştir. İşçiler birlikte olmadığı sürece DİSK'in kapatılmasına kadar gidebilir. DİSK'in kapatılması, işçilerin birliği ile engellenir."

- Arçelik'ten Muzaffer YILMAZ:
  "BÜTÜN İŞÇİ ARKADAŞLARIN ELELE VERMESİ GEREKİYOR"

"Hesapları sendikal faaliyetleri ortadan kaldırmak sendikalaşmayı yoketmek. Buna karşı bütün işçi arkadaşların elele verip mücadele etmeleri gerekiyor."

- MKE Tekstil Fabrikası'ndan Zeki GENÇ:
  "AMAÇLARI HALKA DİSK'İ KÖTÜLEMEK"

"Savcı denen kişi kamuoyu yaratmak istiyor Amaç, bütün halka DİSK'i kötülemek. Savcı DİSK'i kapatamaz. Gücü yetmez. Hiç bir kuvvetin gücü yetmez. Çünkü DİSK gücünü işçi sınıfından alır."

- Ders Aletleri Yapım Merkezi'nden Metin CİHANGİR:
  "KAPATAMAZLAR. KAPATMALARINA MÜSAADE EDİLMEZ"

"Kapatamazlar. Kapatsalar bile dünya kamuoyunda büyük yankı uyandırır. Sonra, kaçyüz bin üyesi var DİSK'in? Müsaade etmezler kapatılmasına. Türkiye'de iki büyük konfederasyon var. Bir tanesi DİSK. Bugün bunu kapatırsa, yarın öbürlerini kapatacak, sendikacılığı yok edecektir."

- MKE Tekstil Fabrikası'ndan Ali ARSLAN:
  "DİSK'İN KAPANMASI SOLUN SONU DEMEK"

"DİSK'in kapanması solun sonu demek.Evvela sendika kapatır, işçileri işten çıkartır, sonra katliam yaparlar.

Buna karşı mücadele etmek gerek. Ya var, ya yok. Başka yol yok."

- MK Kayas Kapsül Fabrikası'ndan Bayram Ali ÇETİNER:
  "İŞÇİ SINIFINI ENGELLEMEK İÇİN YASALAR DA HAZIRLIYORLAR"

'Türkiye'de alabildiğine faşist baskı tırmandırılıyor. Baskı yasaları ve faşist yasalar gündeme getiriliyor Türkiye'de gelişen işçi sınıfı hareketini bu tür yasalarla engellemeye çalışıyorlar. Son oyun da DİSK'in kapatılması girişimi. Fakat bunu başaramayacaklar. İşçi sınıfımız onlara gereken dersi verecektir."

- Arçelik'ten Hikmet UĞUR:
  "İŞÇİ ÇOĞUNLUĞU LİDER OLARAK DİSK'İ TANIR"

"DİSK'in kesin olarak işçi sayısını bilemem ama, işçi çoğunluğu lider olarak onu tanır. Hiçbir zaman DİSK üyeleri, bu tür olaylar karşısında sessiz kalmamıştır, kalmayacaktır."

- MİTAŞ'dan İsmail ÇAKMAK:
  "HÜKÜMETİ TÜRKEŞ YÖNETİRSE..."

"DİSK'in kapanmaması için işyerlerinde grev yapmak lazım. Amaçları işçiyi ezmek, daha da sömürmek. DİSK, tabii, zenginlerin işine gelmiyor köle gibi çalıştırmak istiyorlar. Başta da sağ bir hükümet var. Demirel var; ama Türkeş yönetiyor bunu. Birçok polisler faşo oldu çıktı başımıza.."

- DSİ'den Mahmut ÇOBAN
  "DEMOKRASİ GÜÇLERİNİN CEPHE VE EYLEM BİRLİĞİ ŞART"

"Türkler'in öldürülmesinden sonra şimdi de DİSK'e yükleniyorlar. Bundan kurtuluş yolu bütün işçilerin, yurtsever gençlerin, demokratların, öğretmenlerin, herkesin faşizme karşı, emperyalizme karşı birlik ve beraberliği. Bu güçlerin cephe ve eylem birliği yapması şart.

***

■ ZONGULDAK LI İŞÇİLER DİSK'E SAHİP ÇIKIYOR

Zonguldak'ta yıllardır sarı sendikacı çemberini kırmak için uğraşan kömür işçileri Zonguldak Sosyal Sigortalar Kurumu ve Hastanesi'nde çalışan işçiler emekçiler de DİSK'in kapatılmak istenmesine karşı duracaklarını belirttiler DİSK, Türk-İş ve Bağımsız Sendikalara üye işçiler "DİSK'e sahip çıkacağız" dediler.

- Türk-İş'e bağlı ZMİS Üyesi Tuncer TIFIL:
  ". .BİZ İSTEDİĞİMİZ ZAMAN KÜKREYECEĞİZ"

"Kemal Türkler'in öldürülmesi ve DİSK'in kapatılmak istenmesi bir tek amaca yöneliktir. Tekelci burjuvazi işçi sınıfı ve emekçi halkı kışkırtmak istemektedir.

Bize yapılanların hesabını ergeç soracağız. Onlar istediği zaman değil, biz istediğimiz zaman kükreyeceğiz."

- Türk-İş'e bağlı ZMİS üyesi Fikret ZAMAN:
  "TÜM EMEKÇİLERİ KÖLELİŞTİRMEK İSTİYORLAR"

"Ülkemizde işçi haklarını en iyi şekilde savunan bir kuruluş olan DİSK'in kapatılması için açılan soruşturma tüm emekçileri daha da köleliştirme düşüncesinden başka birşey değildir. DİSK için açılan bu soruşturmayı protesto ediyorum. Emekçi halkın ağzına ve koluna hiç bir kuvvet zincir vuramaz."

- Bağımsız Tüm Has-İş yöneticisi SSK Hastanesi'nde işçi Melik ZAHİR.
  "DİSK'İ YAŞATACAĞIZ.."

"DİSK'li, Türk-İş'li ve bağımsız sınıf ve kitle sendikalarını ve üyelerini çağırıyoruz. DİSK'i yaşatacağız. Tarlada, fabrikada, köyde, kentte faşizme geçit vermeyeceğiz. Yiğit sendikacı, aydın insan, işçi sınıfının öğretmeni Kemal Türkler'in hesabını soracağız."

- Sosyal-İş üyesi SSK'da odacı Mahmut GECİMİOĞLU:
  "DİSK'İ KAPATMAYA KİMSENİN GÜCÜ YETMEZ"

"Burjuvazi ve gerici güçler ülkemize faşizmi getirmek istiyor. Bunların karşısına sınıf ve kitle sendikaları olarak DİSK çıkıyor. Bunların örgütlü gücü çıkıyor. Türkler'in cenazesine yığınsal katılım burjuvazinin, gerici güçlerin gözünü korkuttu. Bu yüzden DİSK'i kapattırmak istiyorlar. Ama, DİSK'i kapatmaya kimsenin gücü yetmeyecektir."

Sendika yöneticilerinin tepkisi

- Bank-Sen Genel Başkanı METİN DENİZMEN

"Hedefleri sınıf sendikacılığı ve işçi sınıfıdır"

"İşçi sendikalarını tabela örgütlerine dönüştürecek yasa değişiklikleri hazırlanırken,işçi sınıfının yiğit önderi Kemal Türkler'in alçakça katledilmesinin tepkileri hâlâ sürerken, Bakırköy Savcılığı DİSK'in kapatılması için dava açıyor. Tüm bu gelişmeler birlikte değerlendirildiğinde hedefin sınıf ve kitle sendikacılığı, işçi sınıfı olduğu açıkça ortaya çıkıyor.

İşçi sınıfı 22-25 Temmuz yığınsal çıkışıyla bir kez daha toplumun öncüsü olduğunu kanıtlamıştır. Tekelci sermaye bunun için işçi sınıfına saldırırken, tüm demokrasi güçleri, işçi sınıfının sendikal örgütleri DİSK'e sahip çıkmak durumundadır.

- Tekstil Yürütme Kurulu Üyesi ALİ AYKUT

"Savcı Ülgen'in dünya görüşü yüzlerce kez kanıtlandı"

"Böyle bir ortamda, Bakırköy Savcısı Nejat Ülgen, DİSK'in kapatılması için dava açıyor. Nejat Ülgen'in şimdiye dek yaptığı uygulamalar dünya görüşünü, kimlerin doğrultusunda hareket ettiğini yüzlerce kez kanıtladı.

İşçi sınıfı, emekçi halk gözbebeği gibi koruduğu DİSK'e el uzatılmasına izin vermeyecektir. DİSK'i kapatmaya, işçi sınıfının sendikal örgütlerini yok etmeye güçleri yetmeyecektir."

- Hürcam-İş Genel Başkanı ALİ RIZA GÜLKAYA

"Okun sivri ucu, bilinçli olarak işçi sınıfına yöneliyor"

"İlk önce şunu belirteyim ki, DİSK'i işçi sınıfının gözbebeği gibi koruduğu bu sendikal kuruluşu kapatmaya kimsenin gücü yetmez.

Bu tür dava açmalar ilk kez olmuyor. İşçi sınıfının gücü bu tür girişimleri her zaman boşa çıkarmıştır. Bu, bu kez de böyle olacaktır.

Tekelci sermaye ve onun iktidarı biliyor ki, kendilerinin sonunu getirecek olan güçlerin başını işçi sınıfı çekiyor. O yüzden, tüm halka saldırırken okun sivri ucunu işçi sınıfına ve onun örgütlerine yöneltiyorlar.

Bu oyunları da bozulacaktır."

- Sosyal-İş Genel Başkanı ÖZCAN KESGEÇ

"Davanın açılışı şekil olarak da yanlıştır"

"Bilindiği üzere, DİSK 7. Genel Kurulu'nda genel merkezini Ankara'ya nakletmiştir. Savcılığın dava açarken dayandığı 274 sayılı yasının 30'ncu maddesi bu tür davaların mahalli iş mahkemesine açılacağını göstermektedir. Bu yasa hükmü karşısında Bakırköy Cumhuriyet Savcılığı'nın dava açma ehliyeti olmamak gerekir. Bu hukuksal durum bir yana, DİSK gibi ülkemizde işçi sınıfının ilerici sendikal hareketinin tek konfederal örgütünün kapatılması istemini, hele bunun gerekçesi olarak Anayasa'yı gösterme şaşkınlığını demokrasi ile bağdaştırmak mümkün değildir.

- Dev Maden-Sen Genel Başkanı MÜSLİM ŞAHİN

"Faşizm özlemcilerinin hedefleri kursaklarında kalacak"

"Faşizm özlemcileri DİSK eski Genel Başkanı ve Maden-İş Genel Başkanı Kemal Türkler'i katlederek, DİSK'i istedikleri provokasyon ortamına çekemediler. Tam tersine kafalarını işçi sınıfının kayalarına çarptıklarını anladılar. Bugün ise, Bakırköy'ün malum savcısı sermayedarlardan aldığı bir emirle sözde DİSK'i kapatmayı amaçlıyor. İşçi sınıfımız her zaman olduğu gibi, bu kez de faşizm özlemcilerinin hedeflerini kursaklarına sokmasını bilecektir."

- Genel-İş Genel Sekreteri ERTAN ANDAŞ

"Bu girişim beyhudedir"

"Bu girişimi genel olarak işçi sınıfımıza ve emekçi halkımıza yönelen baskıların bir parçası olarak görüyoruz. Ancak, adalet karşısında da sonuç alamayacak böyle bir girişim beyhudedir. Çünkü DİSK işçi sınıfımızın içinde ve Türkiye toprağında kök salmış anayasal bir kuruluştur. Bu girişim, özünde DİSK'in kamuoyu önünde prestijini kırmaya dönüktür.

- DİSK GENEL SEKRETERİ FEHMİ IŞIKLAR

"İşçi sınıfımız ve tüm emekçiler DİSK'i gözbebeği gibi koruyacaktır"

"Türkiye işçi sınıfının devrimci sendikal örgütü DİSK, bağlı sendikaları ve 500 bini aşkın üyesi ile çok yönlü baskılara ve faşist saldırılara karşın savaşımını güçlendirerek sürdürecektir.

Grevlerin yaygınlaştığı ve DİSK içinde dayanaşmanın yükseldiği günümüzde işçi sınıfımız ve tüm emekçiler DİSK'i gözbebeği gibi koruyacaktır."

- TÜRK-İŞ GENEL SEKRETERİ SADIK ŞİDE

"Konuyu tetkik etmekle meşgulüz."

"Konuyu tetkikle meşgulüz. Ne olmuş da dava açılmış? Neden kapatılmak isteniyor? Temelleri nedir? Bunları araştırıyoruz. Daha henüz görüş belirtecek durumda değiliz. Tetkiklerimiz sonunda gerekli açıklamayı yapacağız. Şu anda hiçbir şey söylememiz mümkün değil."

- Türk-İş'e bağlı Kristal-İş Genel Başkanı HASAN BASRİ BABALI

"DİSK, Türk-İş eylembirliği bir an önce sağlanmalıdır"

"DİSK ve Türk-İş arasında son günlerdeki olumlu havayı bozmak amacıyla DİSK'e farklı bir kuruluşmuş görünümü verilmeye çalışılıyor. Dava gerekçesinden bu anlaşılıyor.

DİSK'in kapatılmak istenmesi sıradan bir olay değildir. Bu anlamda baktığımızda, tüm ilerici güçlere, emekten yana olanlara büyük görevler düşüyor. Tüm demokrasi güçlerinin DİSK'e sahip çıkması gerekiyor.

Ayrıca, DİSK'in kapatılmak istenmesinin işçi sınıfının yiğit önderi DİSK'in eski Genel Başkanı Kemal Türkler'in alçakça katledilmesinin hemen ardından ortaya çıkması bu iki olay arasında bir bağ olduğu düşüncesi ile bizi karşı karşıya bırakmaktadır.

Buna karşı ilk yapılacak olan, iki büyük konfederasyonun, DİSK'in ve Türk-İş'in sendikal eylem birliğini biran önce sağlamasıdır. Bu istem tüm işçi sınıfımızın istemidir. Saldırıları durdurmanın yolu da bu konuda atılacak adımlara bağlıdır."

- Türk-İş e bağlı Ağaç-İş Genel Sekreteri GÜREL ERÇAKIR

"Türk-İş üyeleri sınıf kardeşlerine sahip çıkacaktır"

"DİSK kuruluşundan bu yana hakim sınıfların, karanlık cevrelerin, faşistlerin, sermayenin, gericiliğin saldırılarına hedef olmuştur. DİSK üyesi işçiler nasıl 15-16 Haziran'da DİSK'i işlevsiz kılma girişimine TÜRK-İŞ üyesi sınıf kardeşleriyle birlikte sert bir yanıt vermişse, bundan sonra, çok daha pekişmiş, çok daha bilinçli ve çok daha sert tutum gösterecektir. Üretim işçi sınıfının elindedir. Bu gücü en akılhca kullanmanın yolu da eylem birliğinden geçmektedir. İşçi sınıfına yönelen saldırılara DİSK ve TÜRK-İŞ vakit geçirmeksizin gerçekleştirecekleri eylem ve güç birliği ile yanıt vermelidir."

- Bağımsız Tüm Has-İş Genel Başkanı İLİMDAR BOY

"İşçi sınıfının sessiz kalmayacağı unutulmamalıdır"

"Bu yeni bir olay değildir. Her dönem işçi sınıfımızı yıldırmak, susturmak için çeşitli planlar tezgahlanmış ve bunlara hız verilmiştir.

Ancak şu unutulmamalıdır. İşçi sınıfımız saldırılar karşısında susmamış, sessiz kalmamıştır. Yığınsal ve örgütlü çıkışlarda gereken dersi vermiştir. Kazanılmış haklarından taviz vermemiştir.

Sendikamız Tüm Has-İş bu onurlu kavgada sonuna kadar var olacaktır."

Komintern'in 7. Kongresi savaşımımıza ışık tutuyor

Komintern'in, dünya komünist ve işçi hareketinin faşizme karşı savaştaki taktiklerini ele alıp işleyen 7. Kongresi'nin üzerinden 45 yıl geçti. Ama bu Kongre'nin ortaya koyduğu platformun temel ögeleri, kapitalist ülkelerde savaşım veren komünist ve işçi partilerinin savaşım taktiklerinin belirlenmesine bugün de ışık tutuyor. Bu bağlamda, Komintern 7. Kongresi'nde ortaya konan savaşım platformu ile bugün ülkemizde süregiden sınıf savaşımını birarada ele almak, günümüzün savaşım taktiğini kavramak açısından son derece öğreticidir.

* * *

1 milyonu aşkın işçi, emekçi ve aydın Kemal Türkler'in faşistlerce öldürülmesini protesto etmek için genel direniş boylarındayken, Çankaya Köşkü'nde ülkemizi daha da karanlığa götürecek kimi hazırlıklar yapılıyordu. Yeni baskı yasaları, terörü önleme yasaları adı altında Demirel ve Ecevit tarafından görüşülüyordu. Aslında geçtiğimiz günlerde gelişen bu süreç, toplumdaki iki temel sınıfın içinde bulunulan bunalımdan çıkış konusunda gösterdikleri yolları da yansıtıyor.

Somut durum

Bir yanda emperyalizm, tekelci burjuvazi yarıaskersel rejimi daha da yerleştirmek, açık bir faşist diktatörlüğe yolu açacak düzenlemeleri yapmak için çabalarını yoğunlaştırıyor. Yeni baskı yasaları konusunda AP ve CHP arasında işbirliğinin kurulmasına çalışılıyor. Terörü, anarşiyi önleme adı altında, "milli birlik" çığlıklarıyla gündeme getirilen bu gerici önlemler, faşizmin yönetimi ele geçirmesini olanaklı kılacak zemini hazırlamaya yöneliktir. Ve bu plana, tüm tumturaklı sözlerine karşın Ecevit, CHP sağ kanat yönetimi de alet oluyor. Elikanlı Demirel'lerle işbirliği politikalarıyla, emperyalizmin, işbirlikçi burjuvazinin bunalımdan çıkış formüllerinin uygulayıcılarından biri durumuna düşüyor. Komintern'in 7. Kongresi'nde Dimitrof şöyle diyordu: "Burjuva hükümetler - faşist diktatörlük kurulmadan önce - belli bir takım ön aşamalardan geçerler ve faşizmin yönetimi ele geçirmesini doğrudan doğruya olanaklı kılan bir takım gerici önlemler alırlar. Her kim ki burjuvazinin koyduğu gerici önlemlere ve bu ön aşamalarda faşizmin gelişmesine karşı koymaz, o kişi *faşizmin utkusuna engel olmak durumunda değildir; tersine o utkuyu kolaylaştırır."*

Öte yanda Kemal Türkler'in faşistlerce öldürülmesine karşı Türkiye proletaryası, emekçiler, ulusumuzun diri güçlerinin tümü ayağa kalktı. 22-25 Temmuz yığınsal direnişine 1 milyonun üzerinde yurttaş katıldı. 20'den çok ilde, yüzlerce ilçede ve köyde yığınlar elikanlı Demirel yönetimini protesto etmek için alanlara çıktı. Yüzbinlerin, burjuva yasallığını aşarak gerçekleştirdiği cenaze töreni antifaşist bir gösteriye dönüştü. Bu direniş antifaşist savaşta önemli bir döneme işaret ediyor. Bu farklı politik görüşlere sahip işçilerin fabrikalardan omuzomuza alanlara aktıklarını, sınıflarının yiğit önderlerine yapılan faşist saldırıyı protesto ettiklerini ortaya koyuyor. Yığınların işçi sınıfının savaşım yatağına aktığını gösteriyor. Demokrasi güçlerinin işçi sınıfı çevresinde kenetlendiğinde ne denli büyük bir güç oluşturduğunu sergiliyor. Bu direniş yığınların psikolojisinde belirgin bir değişikliğin olduğunu, düne kadar faşist saldırılar karşısında sessiz kalan, ikircimli kalan kimi toplum kesimlerinin hareketlendiğini, faşist cinayetlere karşı sesini yükselttiğini gösteriyor. Ve dolayısıyla içinde bulunduğumuz bunalımdan işçi sınıfının öncü gücünün gösterdiği biricik devrimci çıkış yolunun, eylembirlikli yığınsal direniş yolunun olanaklılığını ve gerçekliğini gösteriyor.

İlk yapılacak iş

"İlk yapılacak iş, başlangıçtaki iş" diyor Dimitrof Kominter'in 7. Kongresi'ne sunduğu raporda: *"Birleşik bir cephe yaratmak, işçilerin bütün fabrikalarda - her yörede, her bölgede, her ülkede, bütün dünyada - eylembirliğine varmalarını sağlamaktır."*

Artan faşizm tehlikesine karşı bugün işçi sınıfımızın önünde duran ilk işe işaret ediyor Dimitrof. 22-25 Temmuz yığınsal çıkışı, eylem alanlarında bu birliğin gerçekleştiğini gösterdi. Bu çıkışta Birlik Dayanışmacı, TİP'li, TSİP'li, Devrimci Demokrat, CHP'li, MSP'li, farklı politik görüşlerden işçiler omuzomuza faşizmin karşısına dikildiler. Bu, işçi sınıfının eylembirliğinin daha üst bir düzeye çıkarılmasının, daha örgütlü hale getirilmesinin önündeki geniş olanakları gösteriyor.

Başlangıç noktası

22-25 Temmuz yığınsal çıkışında farklı politik görüşlerden işçiler, emekçiler somut bir olay karşısında ortak tavır aldılar. Devrimci bir harekete katıldılar. Güçlerini kendi deneyimleriyle gördüler. Bu, Dimitrof'un 7. Kongre'ye sunduğu raporda yer alan şu görüşünün diriliğini kanıtlıyor: *"Devrimci sınıf savaşımına daha büyük yığınları çekmek ve onları proletarya devrimine yöneltmek istiyoruz. Bunun için başlangıç noktamız onların yaşamsal çıkarları ve gereksinimleri, temelimiz ise onların öz deneyimidir."*

İşçi sınıfının, tüm emekçilerin çoğunluğu işte ancak böylesi bir başlangıç noktasından hareketle kazanılabilir. Geniş yığınları yaşamsal çıkarları ve gereksinimleri temelinde savaşıma çekebilmek için, tek tek her somut durumda, o somut duruma uygun düşen istemlerin öne çıkarılması, bu istemlere ilişkin farklı toplum kesimlerinin özelliklerini de dikkate alan somut eylem belgilerinin saptanması gerekiyor. Bu belgiler, aslında demokrasi güçlerinin en geniş eylembirliğinin üzerinde sağlanacağı platformun temel belgilerinin tek tek her somut duruma yansıtılmasıdır. Bu da ancak işçi sınıfının örgütlü öncü kadrolarının ataklığı, girişkenlik gücü ve yaratıcılığıyla gerçekleştirilebilir. Geniş yığınlara öncülük etmek, hergün yığın çalışması yürütmekle ve tutarlı bir politika izleyerek emekçilerin güvenini kazanmakla olur. Böylesi bir çalışma ve politika da ancak politik eylemimiz sırasında yığınların ruhsal durumlarını, sınıf bilinçlerinin gerçek düzeylerini ve devrimci kavgaya hazırlık derecelerini hesaba katarak yürütülebilir.

Bugün geniş emekçi yığınları henüz tek kurtuluşun ileri demokratik bir erk olduğunu kavramamış olabilir. Ama bu onların kendi yaşamsal çıkar ve gereksinimlerinden hareketle geliştirelecek bir demokrasi savaşımında yer almayacakları anlamına gelmez. Nitekim 22-25 Temmuz yığınsal çıkışı geniş yığınların antifaşist savaşta, demokrasi savaşımında yer alabileceklerini somut olarak kanıtlıyor. Dimitrof, bu konuda, 7. Kongre'ye sunduğu raporda şöyle diyor: *"Günlük çıkarlar etrafında kümelenmiş olan insanlar kendilerine, politikaya karşı kayıtsız kişiler ya da faşizmin destekleyicileri gözüyle baksalar bile hiç korkmayalım. Bizim için önemli olan onları harekete sokmaktır."* Bu anlamda içinde bulunduğumuz koşullarda ABD emperyalizminin ülkemizi de büyük bir tehlikenin kucağına atan barış düşmanı politikasına, tekellerin bunalımın yükünü emekçilerin sırtına yıkma girişimine, baskıyı, işkenceyi, zulmü ana araçları olarak kullanan yarıaskersel zorbalık rejimine karşı olan herkesi, somut durumlara uygun, onların temel çıkar ve gereksinimlerini dikkate alan belgilerle savaşıma çekmek, bu savaşımda eylembirliğini örmek büyük önem taşıyor. En önemli gereksinimlerin, örneğin iş ve can güvenliğinin korunması biçiminde başlayan savaşım gelişip yayıldıkça, bu savaşımla gereksinimlerin giderildiğini yığınlar kavradıkça, savaşımın yöntemi ve belgileri de değişikliğe uğrayacaktır. Böylesi bir değişikliğin olmasında elbette işçi sınıfının öncü kadrolarının bir an bile gerçek kurtuluş yolunu, ileri demokratik erki göstermekten geri durmaması belirleyici rol oynayacaktır. Ve böylesi bir gelişim gösteren, demokrasi savaşımıyla sosyalizm savaşımını kaynaştıran bir hareketin önüne barikat kurabilecek ve bu barikatta direnebilecek hiçbir burjuva erki yoktur, olamaz.

Bugün işçi sınıfımızın politik öncüsünün savaşım taktiğini de işte temelleri Kominter'in 7. Kongresi'nde atılan böylesi bir platform oluşturuyor.

Yığınların gerçek yaşamından kopukluk

Bu politik platforma, 1935'lerde olduğu gibi bugün de sağ ve "sol" oportünistlerden itirazlar yükseliyor.

Sol oportünistler, Dimitrof'un da vurguladığı gibi, yığınların gerçek yaşamından hızla kopuyorlar ve işçi sınıfı hareketinin en karmaşık sorunlarını "basitleştirdikleri" yöntemlerle çözmeye, kurdukları kalıplara oturtmaya çalışıyorlar. "Sol" oportünistler, yaşadığımız 22-25 Temmuz yığınsal çıkışı gibi özellikle yığınların devrimci eyleme geçişini, reformculuğun etkisinden kurtulma hızlarını olduğundan büyük gösterirler, gösteriyorlar; hareketin zorlu aşamalarıyla karmaşık görevlerine yan çizerler, çiziyorlar. Nitekim "İşçinin Sesi" grupçuğu, tıpkı Tariş Direnişi'nin ardından yaptığı "İzmir Ayaklanması" değerlendirmesi gibi, Kemal Türkler'in faşistlerce öldürülmesi üzerine, İngiltereli Türkiyeli İlericiler Birliği - İTİB imzasıyla çıkardığı bildiride, "Yığınlar Silahlanın, Devrime Hazırlanın" çağrısını yapıyor. "Sol" oportünistler savaşımın farklı biçimlerini uyumlu olarak kullanma, geniş yığınları harekete geçirme, bu çerçevede işçi sınıfının, demokrasi güçlerinin eylembirliğini sağlama gibi çetin görevleri atlayarak, "hareketli küçük grupların" tek bir savaşım biçimini mutlaklaştırarak yürütecekleri savaşımı tek kurtuluş yolu olarak görüyor, gösteriyorlar. Bu anlayışla yürüttükleri eylemle, nesnel olarak yığınların faşizme karşı savaşımına zarar veriyorlar.

Sağ oportünizme karşı uyanık olmak

Komintern'in 6. Kongresi ile 7. Kongresi arasındaki dönemde sağ oportünizme karşı başarılı bir savaşım verildiğini belirten Dimitrof şöyle devam ediyor: ". . . aynı zamanda sağ oportünizme karşı uyanık olmalı, ona karşı, onu yansıtan herşeye karşı çıkmalıyız. Şunu unutmamalıyız: Birleşik cephe geliştiği oranda sağ oportünizm tehlikesi artacaktır."

Dimitrof'un bu uyarısı bugün de işçi sınıfının örgütlü öncülerinin dikkat odağındadır. Uzun süre legalizme karşı başarılı bir savaşım verilmiş ve bunda başarıya ulaşılmış olması, yasal işçi hareketinde böylesi eğilimlerin tümüyle ortadan kalktığı anlamına gelmiyor. Nitekim günümüzde işçi sınıfının eylembirliği konusunda kimi yanlış görüşler varlığını koruyor. Öte yandan eylem birliğinin kalıcılaşmasının önüne çıkarılan engeller, savaşımın tüm biçimlerini ustalıkla yürütebilecek bir örgütlenmenin zorunluluğunun kavranmadığını ortaya koyuyor.

İçinde bulunduğumuz koşullarda legal çalışma olanaklarını korumak ve devrimci amaçla değerlendirmek görevinin yerine getirilmesi, herşeyden önce politik öncüyü çok yönlü güçlendirmek, Marksizm-Leninizm ilkelerini benimseyen her devrimci savaşçıyı politik öncünün sıralarına cesaretle çekmek, işçi sınıfı partileri arasındaki eylem birliğini derinleştirmek, legal işçi sınıfı hareketindeki tüm politik görüş ayrılıklarının Marksizm-Leninizm temelinde giderilmesiyle bir tek birleşik yığınsal işçi sınıfı partisinde kaynaştırmak demektir.

"Proletaryanın ulusal ve uluslararası çapta eylembirliği: İşçi sınıfını yalnızca kendini savunmada yetenekli kılmakla kalmayan, faşizme, sınıf düşmanına karşı başarılı bir karşıhücum için güçlü silah, işte budur." Komintern'in 7. Kongresi'nde yapılan bu saptama bugün de tüm geçerliliğini koruyor. Nitekim 22-25 Temmuz yığınsal çıkışıyla, işçi sınıfının ve emekçi halkın bu eylembirlikli direnişiyle elikanlı Demirel yönetiminin alaşağı edilmesi somut bir olanak haline gelmiştir. Bu yığınsal direniş, ülkeyi bugünkü karanlık durumdan kurtaracak gücü, tüm demokrasi güçlerinin eylembirliğini bir kez daha gösteriyor.

* * *

Bir yanda faşist tehlike artıyor, öte yanda yığınlar gerçek kurtuluş yolunu kendi öz deyimleriyle görmeye başlıyorlar. Faşist teröre karşı 1 milyon işçi, emekçi ve aydının dev protestosu eylembirliğinin gücünü göstermiştir. Şimdi önümüzde duran görev yurdu karanlık ve kanlı günlerden kurtarmak, faşizm tehlikesini önlemek için bu tehlikeyi artıran Demirel yönetimini yıkmak üzere eylembirliğini pekiştirmek, yığınların bu yöndeki eylemlerini yaygınlaştırmaktır.

"Yığınsal çalışma, yığınsal savaşım, yığınsal direniş, tek cephe: maceraye yer yok. . . komünist taktiğin alfabesi budur" diyordu Dimitrof. Bu doğru, bugün her zamankinden daha büyük bir önem taşıyor ve yolumuzu aydınlatıyor.

Konstantin Zaradov, Seçkin Meriç'in tutuklanma kararını protesto etti

Konstantin Zaradov Seçkin Meriç hakkındaki tutuklanma kararını protesto etti.

Barış ve Sosyalizm Sorunları dergisi Türkçe baskısına bir telgraf gönderen BSS baş redaktörü Konstantin Zaradov, derginin uluslar arası Yazı Kurulu adına, BSS Türkçe baskısının editörü Seçkin Meriç'in tutuklanma ve yargılanma kararını protesto etti. Telgrafta, " Yasal olarak yayımlanan bir derginin mahkemeye verilmesi, demokratik hakların ve basın özgürlüğünün ağır bir biçimde çiğnenmesidir. Seçkin Meriç'e yöneltilen bu yasa dışı uygulama ve suçlamanın geri alınması konusunda müdahale etmenizde ısrar ediyoruz"

Orta Amerika'da Devrim Süreci ve İki Yazı

Barış ve Sosyalizm Sorunları *dergisinin Mayıs sayısında yeralan "Orta Amerika: Yığınlar Hareketleniyor" başlıklı yazıda, Honduras Komünist Partisi MK sekreteri M.R.Paredes, Orta Amerika'daki devrimci kabarışları, bu bölgedeki ülkelerin deneyimlerinden ve somut koşullarından hareketle, ortak ve farklı yanlarının altını çizerek anlatıyor. Orta Amerika'da sınıf savaşımının özelliklerini, işçilerin, köylülerin örgütlülük düzeyini, erki ele geçirme savaşımında benimsenen yolu, yığınlarla bağ kurma ve demokrasi güçlerinin birliği sorunlarını ele alıyor, bölgedeki devrimci demokratik dönüşümlerin niteliğine, hedeflerine açıklık getiriyor.*

Orta Amerika devriminin önemli kilometretaşlarından biri olan Nikaragua devriminin değerlendirilmesine ilişkin bir yazı da BSS'nin Haziran sayısında yer alıyor. "Geri Çevrilmez Değişiklikler" başlıklı yazıda, Sandinista Ulusal Kurtuluş Cephesi yönetim kurulu üyesi ve içişleri bakanı Tomas Borge Martines, Nikaragua'daki halk devriminin niteliği ve hedefleri konusundaki soruları yanıtlıyor.

Orta Amerika'daki devrimci dönüşümlere açıklık getiren her iki yazının, Türkiye'deki sınıf savaşımı ve demokrasi güçlerini bekleyen görevler açısından dikkatle okunup değerlendirilmesinde yarar vardır.

Nikaragua halkı yeni toplum kuruculuğunda

Nikaragua'da 19 Temmuz 1979'dan bu yana toplumsal yaşamda ileriye doğru önemli adımlar atıldı.

●Nikaragua tarihinde ilk kez halk meclisi yaşama geçiriliyor. Devlet Konseyinde Nikaragua'nın yeniden kurulmasında yer alan tüm güçler temsil ediliyor. 29 parti ve yığın örgütünün 45 temsilcisi var.

●Kamulaştırılan Somoza'ya ait sanayi işletmeleri ve topraklar "halk mülkiyeti sektörü" altında toplandı.

●Özel banka ve finans kuruluşları ve sigorta şirketleri devletleştirildi. Yabancı bankaların faaliyetleri sınırlandırıldı.

●Madenler devletleştirildi.

●İşsizlik 1 yıl içinde % 25 azaltıldı.

●1980 okuma-yazma seferberliğinde şimdiye dek 7'den 70'e 900.000 kişi okuma-yazma öğrendi.

●Ücretsiz yüksek öğrenim sağlandı.

●Tüm ülke halkının sağlık muayenesinden ücretsiz geçirilmesini sağlayan bir sağlık sistemi kuruldu.

●Devrimi korumak için her fabrika, işyeri, kırsal yerleşim yerleri, mahalle ve okulda Halk Kurtuluş Ordusu denetiminde Sivil Savunma Komiteleri kuruldu.

●Ülkenin yeniden kurulmasına omuz vermek amacıyla tarlalarda, plantasyonlarda, yol yapımında gönüllü çalışma birlikleri oluşturuldu.

●19 Temmuz Sandinista Halk Kurtuluş Cephesinin öncülüğünde Nikaragua halkının CIA destekli Somoza kanlı diktatörlüğünü devirdiği gündür. Tüm dünya halklarının Nikaragua halkının sevincini paylaştığı bu günde, başkent Managua'da yarım milyon kişinin katıldığı törene Nikaragua devriminin liderleri yanısıra Fidel Castro, Yasser Arafat ve çeşitli ülkelerden gelen temsilciler katıldı.

●Devrimin yıldönümü toplantısında 19 Temmuz alanında 500.000 Nikaragua'lı her günün 19 Temmuz olacağına and içti. Amerikan emperyalizminin Karaipler ve Orta Amerika'da sürdürdüğü saldırgan politikaya karşı Nikaragua halkının bölge halklarıyla birlikte olduğu ve dünya halklarının onlarla dayanışma içinde oldukları haykırıldı.

●Cehaletle mücadele seferberliğinin bir parçası olarak Alfabe öğretmek için kurulan kültür merkezlerinde 200.000 kadar öğrenci ve öğretmen yetiştiriliyor.

●Managua'da 19 Temmuz'da dağlara SÜKC'nin adı kazıldı.

güneşli dünya'ya

●"Ekmek tüm olarak yutulmaz."

Yıl 1976. İşçiliğin, işçi-işveren-sendika kavramlarının ne olduğunu yeni yeni anlamaya başladım Çinkur'da. Teorik olarak sınıf bilincimi artırmaya çalıştım. Birlikte savaşım vermenin,birlikte savaşım verilirse nelerin yapılacağını anladım. Birlikten kuvvetin doğacağını pratik olarak 1978 yılında yaşadım. Fabrikada elektrik ünitesinde, dişleri çürüyen, ciğerlerinde dumanlanma olan, kandaki kurşun miktarı can tehlikesi haline gelecek şekilde çalışan işçilerden 5 kişiyi sudan bahanelerle işten atmışlardı. Aynı gün bütün üniteler ayağa kalktı. Personel binası işgal edildi. Yiğit Maden-İş üyelerinin birlikteliği o gün işverenin suratına bir şamar gibi şakladı. Yapılan onurlu savaşımla, aynı gün 5 arkadaş işe geri aldırıldı. O gün anlamıştım Maden-İş'in güçlü, güçlü olduğu kadar da sınıf sendikacılığını savunduğunu. Çünkü o gün işten atılanlardan sağcısı da vardı, solcusu da. Ayrım yapılmıyordu işten atılanlara karşı verilen savaşımda. Kayseri'de işçi sınıfının sendikal harekette öncülüğünü Maden-İş çekmekteydi. Yaptığı protesto mitinglerinde işçi sınıfının sesini Kayseri'de duyurmaya başlamıştı. Sınıf kardeşleri ile birlikte 18 Mart'ta "MHP ÖGD kapatılsın" mitinginde olduğu gibi, Maden-İş'in bu aktif hareketleri başlayınca Kayseri sermayesi ürkmeye başlamıştı. Onlar da biliyordu ki Çinkur çökerse, Kayseri'de Maden-İş yokolacaktı. Bu nedenle Maden-İş aleyhinde çalışmalar başladı. Nitekim 1 Haziran 1978 yetki döneminden önce fabrikada üçbuçuk kişiden oluşan sermayenin beslemeleri ellerinde kayıt defterleri ile açıktan bir ay Türk-İş'e kayıt yapmak için uğraştılar, on kişi kadar yazabildiler. Yıllar geçti. 1 Ağustos 1980 yetki döneminden önce de, daha önceki üçbuçuk kişi oldu otuzbeş kişi. Bu sefer de hedef aynı hedef fakat saldıran düşman daha değişik. Çok daha ince yöntemlerle saldırıyor Maden-İş üyelerine. Çelik Sen'le beraber içli dışlı olmuş otuzbeş kişi, dokuzyüz kişinin ekmeğine engel olmak için ortaya çıktılar. Çıksınlar bakalım; sonra ne oldu? Olan oldu. Sermayenin uşakları faşist canlıer, mahallelerde peşlerinde polis desteği ile servis otobüslerinin önünü kestiler. Zorla, silah tehdidi ile işçileri MİSK'e üye ettiler. Yine bir gün iş dönüşü dört servis otobüsünü silah zoru ile durdurup sonra MİSK'in binasına götürdüler. 150 kadar işçiyi orda iki saat nutuk çekip alıkoydular. Sonra, saldırı işyerine kaydı. Yöntem gene aynı. 2 Mayıs 1980 noter istifalarının olduğu gün, fabrika içinde zorla ünitelerden Maden-İş'ten istifa ettirmek için işçileri toplamaya başladılar. 40-50 kadar kişi fabrika içini gözdağı vermek için dolaştılar, tehditlerde bulundular. Sınıf bilincine ermiş, sendikasına sahip çıkan işçiler kitle halinde birbirinden kopmadılar. Faşistler, yemekhanede Maden-İş'in afişlerini yırttılar, nara attılar olay çıkarmak için. Onlara uyup olay çıkarılırsa, en az üçyüz kişiyi polisler götürüp meydanı onlara bırakacaktı. Faşistlerin oyununa gelen olmayınca deliye döndüler. Faşistlerin bu hareketlerini gören daha önce onlardan olan biri şöyle diyordu, "Bir daha bunların peşinden gitmek mi? Lanet olsun böyle milliyetçilik". Yine aynı gün kendisini zorla MİSK'e üye edenlerin elinden kurtulmayı başaran bir işçi arkadaşımız, soluk soluğa koşarak geldi. Ağlıyordu; hırsla, "beni kimse zorla istemediğim MİSK'e üye edemez" diyordu. O gün arkadaşlara şunu öğütlemiştik. Olay çıkmayacak, Faşistlerin oyununa gelmeyeceğiz. Bizim onlardan korktuğumuzdan mı? Onların yürekleri mangal gibi de bizimki el kadar mı? Hayır. Oyunlarını bozduk, sabrettik utku bizim oldu. Bu kargaşadan yararlanan işveren, fabrikayı 2 gün kapattı. Açılışında, 5 Mayıs 1980 Pazartesi günü işe geldiğimizde, fabrika girişi faşistlerce tutulmuştu. Bu sefer olayların daha da kanlı olacağı belli olmuştu. Fabrika işçisi olmayan eli silahlı - Kahramanmaraş olaylarından arandığı söyleniyordu - biri, bizlere, "5 dakika içinde burayı terkedin, fabrikaya giremezsiniz, yoksa hepinizi tararım" diye silahına susturucu takıyordu ki, bir taş darbesi ile ayakları yerden kesildi, o anda olan oldu. Faşistlerden fabrika girişi alındı; faşistler püskürtüldü. Ekmeğine sahip çıkan işçiler fabrika içine girdiler. Silahlı, sopalı, demirli saldırıdan sonra, dört kişi hastanelik oldu. 3 Mayıs günü Kayseri'de alınterine saygı mitingi yapan faşistler, bu sefer alınterine alçakça kurşun sıkıyorlardı. Yapılan bu hareketler kime yaradı? İşverene bir buçuk ay Maden-İş yetkiyi geç aldı. Bu da toplusözleşmeye bir buçuk ay geç oturmak demek; birbuçuk aylık gecikme ile, bir an önce alacağımız haklarımızın işverence biraz daha kullanılması demekti. MİSK'in de yaptığı bu. Sermayeye hizmet etmek. Onlara yaranmak. Kendilerince önemli olan işyerlerine kendi davalarını kabul ettirmekmiş; hak sonradan gelirmiş, işveren verirse. Çinkur'da işçiyi bölme oyunları sökmeyecek. Bir ekmek tüm olarak yutulmaz ancak parçalara ayırarak yutulur. Bizi de parçalara ayırarak yutmak istiyorlar. İşte uyanık olup bu oyunlara gelmeyeceğiz.

İşçiler kardeştir, patronlar kalleştir.
Yaşasın Çinkur İşçileri!
Yaşasın Maden-İş!
Yaşasın DİSK!

ÇİNKUR'DAN BİR İŞÇİ

YORUM

Helsinki Sonuç Belgesi'nden geri dönülemez!

Bundan 35 yıl önce 6 Ağustos ve 9 Ağustos 1945'de ABD Cumhurbaşkanı Truman'ın insanlıkdışı emriyle iki Japon şehri, Hiroşima ve Nagazaki'ye atom bombası atıldı, 100.000 kişi yaşamını yitirdi. Bu kentlerde hâlâ yılda ortalama 2.000 kişi o zaman bombadan etkilendiği için ölüyor.

Hiroşima ve Nagazaki'nin bombalanması emperyalizmin soğuk savaş humması içinde, SSCB'yi atomla tehdit politikasının bir sonucuydu. Başka gerekçe yoktu. *Atom bombasını ilk kez kullanan ABD, bugün nükleer silahlanma yarışının ulusların üzerine yüklediği ağır yükün sorumlusudur.*

İkinci Dünya savaşı sonrasının savaş kışkırtıcılığı döneminden bu yana barış savaşımında büyük yol alındı. 1975 Ağustos'u başında Helsinki'de uzun ve zorlu bir barış çalışması noktalandı. Aralarında Kıbrıs ve Türkiye'nin de yeraldığı, değişik sistemleri olan 33 Avrupa devleti, ABD ve Kanada, Helsinki Sonuç Belgesi'ni imzaladılar. *SSCB, bu konferans kararlarını 26 milyon adet basarak Sovyet halkına sundu.* Oysa kapitalist ülkeler açık yükümlülüklerini hiçe sayarak alınan kararları kendi halklarından sakladılar.

Helsinki Sonuç Belgesi, sonuç değil, başlangıçtı. Anlaşma, yumuşama ve silahsızlanma yolunda geniş olanaklar açtı. Yumuşama yolunda çok şey başarıldı. Sosyalist ülkelerle kapitalist ülkeler arasında iyi ilişkiler geliştirildi. Sosyalist ülkelerle kapitalist ülkeler arasındaki ticari ilişkilerin hacmi 8 milyar dolardan 60 milyar dolara ulaştı.

Bu gelişmeler içinde SSCB'nin ana doğrultusu yumuşama, işbirliği ve güvenliği geliştirmek, dünyada savaş tehlikesini azaltmak olmuştur. SSCB yumuşamanın derinleşmesi için, nükleer silahların sınırlandırılması için aktif bir savaş vermiş; silahsızlanma konusundaki sorumluluğunu Avrupa'nın en gerilimli noktasındaki askersel birliklerinden ve techizatından *söz verdiği kısmı, zamanında tek yanlı çekerek göstermiştir. SSCB barış davasında kararlıdır.*

Oysa şu sıralarda uluslararası durum gergindir. Bunun başlıca nedeni ABD emperyalizminin barışı baltalayan, savaş kışkırtıcılığı yapan politikasıdır. SALT-2'nin onaylanmasını engelleyen ABD, 1980'lerde nükleer silahları birkaç kat artırmaya hazırlanıyor; nükleer roket taşıyan denizaltı filoları kuruyor; Avrupalı bağlaşıklarına, topraklarına nükleer roketler yerleştirme yönünde baskı yapıyor. Özcesi *ABD, Helsinki Sonuç Belgesi'nin yükümlülüklerini çiğniyor.* Bu durum Helsinki Sonuç Belgesi'nin önemini azaltmak şöyle dursun daha da artırıyor. *Barış savaşımını daha da güçlendirmek gerekiyor.* Helsinki Sonuç Belgesi'nden geri dönülemez!

ABD'nin, NATO başlarının gerginliği artırma politikasının kararlı savunucusu Demirel yönetimi de Helsinki kararlarını çiğniyor. Helsinki Konferansı'nda "adalet olmadan, barışın olmayacağı gibi, barış olmadan da refah olmayacaktır. Bunun hem ulusal, hem de uluslararası düzeyde doğru olduğunu kabul etmek gerekir." diyen Demirel'in politikasının barış, refah ve adaletle uzaktan yakından ilişkisi yoktur. Demirel, emperyalizmin dümensuyunda giden politikasıyla Türkiye'nin sosyalist ülkelerle karşılıklı yarar ve dostluğa dayanan ilişkilerini zedelemiştir. NATO başları, istedikleri herşeyi dayatır hale gelmiştir. ABD'yle imzalanan ikili kölelik anlaşmaları, yurdumuzu atom harmanına çeviren üsler, yalnızca halkımızı değil, bölgemiz halklarını da tehdit ediyor, bölgemizde barış ve güvenliği baltalıyor.

Dünyada barışın, demokrasinin değerini bilenler barış için kararlı bir savaş veriyorlar. Bunların başını SSCB ve öbür sosyalist ülkeler çekiyor. Dünya barışsever halkları Eylül'de Helsinki Sonuç Belgesi'nin uygulamasının gözden geçirileceği Madrit toplantısına var güçleriyle hazırlanıyorlar.

Ülkemizde de Demirel yönetiminin halk düşmanı politikasına karşı, onu alaşağı etmek için işçi sınıfının etrafında kenetlenen ulusal demokratik güçler demokrasi savaşımının barış savaşımından ayrı düşünülemeyeceğini biliyorlar. ABD emperyalizminin, İsrail siyonistlerinin vurucu güçü olmak istemiyorlar. Bölgede gerginliği artıran, Helsinki Anlaşması'nı ayaklar altına alan Demirel yönetimine karşı yığınlar, demokrasi için, barış için, silahsızlanma için, NATO'dan çıkılması, ihanet anlaşmalarının yırtılması, üslere son verilmesi için savaşım bayrağını yükseltiyorlar. Helsinki Sonuç Belgesi'ni yaşama geçirmek için çalışıyorlar.

Son iki yıldır Bolivya'da yapılan üç genel seçimi de, içinde Komünist Partisi'nin de yeraldığı Demokratik Halk Birliği kazandı. Demokrasi güçleri hızla örgütlendiler. Buna karşın, ABD emperyalizmi, CIA, Bolivyadaki gerici, faşist güçler, demokrasi hareketinin gelişimini engelleme çabalarını yoğunlaştırdılar. Dünya halklarının ve Bolivya halkının yakından tanıdığı pek çok yöntemi Bolivya'da birkez daha uygulamaya koydular: Terörü tırmandırdılar, faşistleri devletin en üst kademelerine çıkardılar, sol bağlaşıklığı parçalamaya yöneldiler, IMF reçetelerini dayattılar. Son iki yıldır hükümette bulunan liberallerin bu gelişmeleri kolaylaştıran kararsız politikası da faşist darbe ortamının yaratılmasında önemli rol oynadı. Yığınların uyarılarına, protestolarına karşın, halkın istemlerine sırt çeviren hükümet son altı ayda iki kez faşistlerce yönetimden alındı.

Kasım 1979'da Albay Natusch'un darbesinin geri püskürtülmesiyle faşist çevreler bir dağınıklığa uğrayıp bir süre sessiz kaldılar. Ancak yaklaşan 1980 seçimlerinde sol blokun utkusunun kesin görünmesiyle, yeniden toparlanıp bir darbe hazırlığına giriştiler. Bu faşist toparlanmada general Mesa lider rolü oynadı. Liberal hükümet, sol güçlerin uyarılarına karşın, Natusch'un baş destekçisi general Mesa'yı tekrar ordu komutanı yaptı. Hatta, içişleri bakanı Selum'un darbe söylentileri üzerine açtığı soruşturma dosyalarına Askeri İstihbarat Servisi'nce el konmasına ses çıkarmadı. Bunun üzerine istifa eden Selum, düzenlediği bir basın toplantısında, ülkedeki solcu liderlerin öldürülmesi için bir planın yürürlükte olduğunu açıkladı. Ardından, antifaşist bir derginin yazışleri müdürü olan papaz Espinal öldürüldü. Selum'un açtığı soruşturmaları sürdüren savcı saldırıya uğradı. Demokratik Halk Birliği'nin önemli liderlerinin bulunduğu bir uçağa sabotaj yapılarak biri dışında hepsi katledildi. Saldırıya uğrayan savcının, bu saldırıların ardında Askeri İstihbarat Şefi Arce'nin bulunduğunu açıklamasına ve sol güçlerin istemlerine karşın Arce görevden alınmadı.

● Bolivya halkının cuntaya karşı direnişini dünya demokrasi güçleri destekliyorlar. Dünya Sendikalar Federasyonu, Dünya Hukukçular Birliği, Latin Amerika devrimci halkları, dünya ilerici kamuoyu tepkilerini çeşitli biçimlerde gösteriyorlar. Geçtiğimiz günlerde Fransız Komünist Partisi'nin çağrısı üzerine Fransa demokrasi güçleri Bolivya büyükelçiliği önünde cuntayı protesto eden bir gösteri yaptı.

● IMF REÇETELERİ

Natusch'un püskürtülmesinden sonra geçici devlet başkanlığını yürüten Bayan Gueiler, politik planda faşistlerin işini kolaylaştırırken, ekonomik alanda da IMF'nin isteklerini yerine getirerek % 25 devalüasyon, % 50'ye varan fiyat artışları, ücretlerin dondurulması, kamu harcamalarının kısıtlanması önlemlerini aldı. Bunun üzerine işçi ve emekçi yığınlar arasında direniş başladı. Kentlerde barikatlar kuruldu. Sonuçta hükümet emekçilerin isteklerinin bir bölümünü kabul etmek zorunda kaldı; ancak onların çıkarlarını savunan bir ekonomik politikaya hiç yanaşmadı.

● DEMOKRASİYİ SAVUNMA KOMİTELERİ

Yazar Espinal'in "Sosyalist Falanj" adlı faşist parti militanları tarafından işkenceyle öldürülmesinden sonra, Espinal için büyük bir tören düzenlendi. Törenin yapıldığı gün, iki faşist gerici parti dışında tüm partiler ortak bir açıklama yaptılar. Faşist darbe girişimlerine karşı mahalle, işletme, küçük kent, maden ocakları, okullar, vb. düzeyinde "demokrasiyi savunma komiteleri"nin kurulmasına karar alındı. Bu komiteler, emekçilerin direniş

Lübnan'da faşistler, cephe ortaklarına karşı saldırıya geçti

Lübnan'da Biyar Gameyel başkanlığında faşist Falanjist Parti, cephe ortağı olan Kamil Şamun'un başkanlığını yaptığı "yurtsever özgürlük" partisini (sağcı) ele geçirmek ve kendisine katmak amacıyla bu partiye bağlı güçlerin denetlediği bölgelere karşı geniş saldırıya geçti. Faşist falanjist güçlerin ele geçirdikleri bölgelerde, Şamun yanlılarını ve tarafsız halkı kendilerine katılmaya zorladıkları, bunu reddedenlere karşı da katliama giriştikleri belirtiliyor. Katliamlar sırasında Şamun'a bağlı ve tarafsız halktan yüzlerce kişinin öldürüldüğü, bir çoğunun da yaralandığı bildiriliyor.

Faşist falanjistlerin "Sağ Cephe" içinde tek güç olma çabaları sürerken, İsrail de Güney Lübnan'da Filistin kamplarını bombalayarak dikkatleri bu olaydan uzak tutmaya çalışıyor. Faşist Falanjist Parti, Lübnan'ın Kuzeybatı bölgesinde yeni bir "Özgür Lübnan Devleti" kurmanın hazırlıkları içinde bulunuyor.

Öteyandan Lübnan Ulusal Cephesi Yüksek Konseyi, faşist güçlerin ülkeyi yeniden bir iç savaşa çekme planlarına dikkati çekerek, faşizmin kendisinden başka "sağcı da olsa" hiç kimseye yaşama şansı tanımadığını belirtti ve tüm antifaşist güçleri Ulusal Cepheye katılmaya çağırdı.

"Körfez bölgesini tehdit eden ABD'dir"

Bölge ülkelerine çıktığı geziyi tamamlayarak ülkesine dönen Demokratik Yemen lideri Ali Nasır, bölge güvenliğine ve buradaki ülkelerin bağımsızlığına yönelik temel tehlikenin ABD'den geldiğini söyledi.

Bu arada Lübnan'da yayınlanan gazetelere demeç veren Kuveyt Başbakanı Sabah El-Ahmed, ABD'nin "Sovyetler Körfez petrolüne göz dikti" yolundaki savlarına katılmadıklarını ABD'nin ileri sürmeye çalıştığı gibi, Sovyetler Birliği'nin hiç bir zaman körfezdeki petrolün peşinde olmadığını ve olmayacağını söyledi. El-Sabah: "Çünkü Sovyetler Birliği petrol üretiminde dünyada ilk sıralarda yer alıyor; ve bugün de bir çok ülkeye petrol veriyor. Ve eğer ilerde petrole gereksinimi olursa bunu pek-ala paraylа satın alabilir güçtedir." dedi.

Körfez bölgesinin herhangi bir dış tehlikeyle karşı karşıya bulunmadığını da kaybeden Kuveyt başbakanı El-Sabah, ABD'nin bölgeye müdahale etmek için ordular hazırlamasına ve buraya savaş gemileri göndermesine anlam veremediklerini belirtti. El Sabah; "Biz ABD'den bizi korumasını istemedik, istemiyoruz. ABD'nin bölge petrolünün kendisi için stratejik öneme sahip olduğunu ön sürmesi ise temelinden yanlıştır ve saçmadır. Petrol ABD'nin değil, bölge halklarının malıdır" dedi.

23 Temmuz Mısır'da "Bağımsızlık Günü" ilan edildi.

Mısır Ulusal Cephesi 1952 Nasır devriminin yıldönümü olan 23 Temmuz'u "Bağımsızlık Günü" olarak ilan etti ve barış ve özgürlükten yana olan tüm dünya ilerici güçlerini Mısır halkıyla dayanışmaya çağırdı. Cephe bildirisi, Sedat yönetiminin Amerikan emperyalizmine sürekli olarak verdiği ödünlerin yalnız Mısır'ın egemenlik ve bağımsızlığını değil, aynı zamanda Afrika ve Ortadoğu ülkelerini de tehdit ettiğine dikkat çekerek, Mısır halkının ve yurtsever askerlerin Sedat yönetimine karşı savaşımı yükselteceğini de belirtti.

Mısır Ulusal Cephesi, geçtiğimiz Mart ayında Mısır Komünist Partisi, Nasırcılar, Yurtsever Dinci Güçler ve Mısır dışındaki Yurtseverler Birliği örgütlerinin bir araya gelmesiyle, Şam'da kurulmuştu. Cephe Genel Sekreterliği'ne, 1973 savaşında Mısır'ın Genel Kurmay Başkanı olan ve Sedat'a karşı olduğu için görevinden alınan general El-Şazili getirildi. Cephe kısa sürede, başta FKÖ, Demokratik Yemen, Libya, Suriye olmak üzere öbür Arap ülkeleri tarafından Mısır halkının temsilcisi olarak tanındı.

Kudüs'ü

Dışta Amerikan emperyalizminin ve uluslararası siyonizmin, içte de faşist, ırkçı siyonist güçlerin desteğindeki Begin hükümeti tüm dünya kamuoyunun tepkisini hiçe sayarak kutsal Filistin kenti Kudüs'ü İsrail devletinin başkenti ilan etti. Karar öncesinde toplanan BM Güvenlik Konseyi, kararın uluslararası yasa ve anlaşmalara aykırı olduğunu ve bu nedenle hiç bir şekilde geçerli olamayacağını belirterek, İsrail'in bu kararından vazgeçmesini istemişti.

New York'ta bulunan FKÖ Politik Daire Başkanı Faruk Kaddumi, İsrail'i asla tanımayacaklarını, tanınması gerekenin Filistin halkının yasal hakları olduğunu belirtti ve Kudüs'ün hiç bir şekilde İsrail'in başkenti olmasına izin vermeyeceklerini söyledi. Bu arada Filistin halkının karara karşı tepkisi de yükselirken FKÖ Lideri Arafat, Kudüs'ün şimdiye kadar olduğu gibi bundan böyle Müslüman, Yahudi ve Hıristiyanlar için kutsal kent olarak kalacağını ve hiç bir gücün bunu değiştiremeyeceğini söyledi. Arafat, İsrail'in tüm bu davranışlarında Amerikan emperyalizminden güç ve destek aldığını vurguladı. İsrail, ABD'nin Ortadoğu'da gerginliği artırma girişimlerinde önemli bir rol oynuyor. Kudüs'te, bu karara tepki gösteren Filistin halkına, İsrail askerleri saldırıyor, yoğun tutuklamalar sürüyor. Bu arada İsrail'in bir süredir Filistinliler üzerinde yoğunlaştırdığı tutuklamalar ağır hapishane koşullarını ve işkenceleri protesto amacıyla, binlerce Filistin'li İsrail hapishanelerinde açlık grevi yapıyorlar.

● DEMİREL YÖNETİMİNİN İKİYÜZLÜLÜĞÜ

Tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de de İsrail'in kararı ilerici, barışsever güçler tarafından sert tepkiyle karışlanırken, Demirel yönetimi de Suudi Arabistan ve diğer petrol zengini Arap ülkelerinden alacağı borçların, gerici Arap rejimleriyle sürdürmeyi düşündüğü iyi ilişkilerin hesabıyla İsrail'e karşı tavır aldı.

Türkiye'nin İsrail'in kararına "ilk tepki gösteren ülke" olması nedeniyle teşekkürlerini bildirmek için Demirel ile görüşen Arap ve İslam ülkeleri misyonları Demirel'den, Türkiye'nin İslam Ülkeleri Konferansı kararlarına uyarak İsrail ile ilişkilerini kesmesini istediler. Iktidarın TRT'si ise misyonların "özel" olarak Demirel'e teşekkür ettiklerini söylemekle yetindi ve FKÖ temsilcisi Ebu Firas'ın konuşmasını tümüyle sansür etti. Diplomatik skandal olarak nitelenen bu durumu protesto etmek amacıyla ertesi gün bir basın toplantısı düzenleyen Ebu Firas ve yabancı misyonlar, TRT'nin ziyaret ile ilgili haberini protesto ettiklerini ve kendilerinin Demirel'den İsrail ile ilişkilerin kesilmesini istediklerini belirttiler.

1977'de Sedat'ın Kudüs'e gezisini o zamanın dışişleri bakanı Çağlayangil'i Kahire'ye göndererek kutlayan "ilk ülke" ve İslam Konferansı'nın İsrail ile ilişkilerin kesilmesi yönündeki kararlarını uygulamayan "son müslüman ülke" özelliğini Türkiye'ye kazandıran, FKÖ temsilciliğinin Ankara'da açılmasını sürekli engelleyen, temsilciliğin açılmasından sonra da FKÖ ile ilişkileri dondurmaya çabalayan, daha da ileri giderek Arap ve dost bölge ülkelerine ve özellikle Filistin halkına saldırılarını sürdürebilmek için ABD ve NATO'ya üsler ve yeni olanaklar veren Demirel yönetimi, İsrail'in kararına "ilk tepki gösteren" olmakla ve Türkiye'nin Tel Aviv maslahatgüzarını "istişari" amaçla Ankara'ya çağırmakla Türkiye halkından gerçekleri saklayamaz.

● ERBAKAN'IN TEPKİSİ

Bu arada MSP lideri Erbakan da misyonların Demirel'le görüşmesinden önce Türkiye'nin İsrail ile ilişkilerini kesmesini istedi. Arkasından da kendi desteğiyle ayakta duran Demirel hükümetinin dışişleri bakanı hakkında bir de gensoru önergesi verdi. MSP liderinin bu konudaki tepkisini değerlendirirken daha önce Ortadoğu'daki halkların emperyalizme karşı savaşımını nasıl ele aldığını da gözönünde bulundurmak gerekiyor. Bilindiği gibi Erbakan şimdiye dek siyonist İsrail'in ana koruyucusu ABD emperyalizmine karşı olma tutumunu "Batı klüp-

Bolivya halkı Cunta'yı alaşağı edecek

potansiyelini oluşturmak için kısa sürede çok iş yaptı, faşist darbecilerin yollarını kesmekte kararlı olduğunu gösterdi. Demokrasiyi Savunma Komiteleri Merkez Yönetimi yayımladığı bir yönerge ile bir darbe girişiminde bulunulması halinde tüm ülkede genel greve gidilmesini, yolların kapatılmasını, telefon ve radyo bağlantılarının kesilmesini ve emekçilerin yığın hareketine geçmelerini istedi.

• FAŞİST ÜS: SANTA CRUZ KENTİ

Başkan Gueiler'i darbe yapmakla tehdit ederek ordu komutanlığına atanan Mesa, darbe yapma niyetini gizlemiyordu. Mesa'nın ordu komutanı olmasıyla Falanj çetelerinin faaliyeti hızlandı. Falanj Partisi, faşistlerin üssü olan Santa Cruz kentinde bir ayaklanma provası yaptı. Radyoları işgal edip orduya darbe çağrısını ve seçimlerin ertelenmesi isteğini tekrarladı. ABD Konsolosluğuna saldırarak provokasyon yaptı, sendikalara saldırdı, kenti olduğu gibi işgal etti. Ancak ertesi gün kent halkı ile çıkan çatışmada geri çekilmek zorunda kaldı.

• SEÇİMLER VE DARBE

29 Haziran'da yapılan seçimleri Demokratik Halk Birliği'nin kazanması üzerine general Mesa derbe niyetinin kesin olduğunu belirten açıklamalar yaptı. Politik ortamı gerginleştirmek için faşistler, seçimlerde hile yapıldığını ileri sürdüler; sol blokun sağcılarla koalisyon kurması için tehditler savurdular; faşist terörü alabildiğine tırmandırdılar. Ve sonunda general Mesa 18 Temmuz darbesini gerçekleştirdi.

• BOLİVYA HALKI YİNE BARİKATLARDA

Faşist general Mesa ve CIA'nın desteğiyle gerçekleştirilen darbe tüm Bolivya halkını karşısında buldu. Faşist birlikler halka karşı napalm bombaları kullanıyor, direnişçilere saldırıyor, kadınların, çocukların kanı dökülüyor. 12 gün içinde Bolivya'da 1.500 kişi öldürüldü. 5.000'i aşkın kişi tutuklandı. Ancak, başta 50 bini aşkın maden işçisi olmak üzere Bolivya işçi sınıfı, tüm emekçi halk direniyor. Direnişi, yığınlar arasında "demokrasiyi koruma komiteleri" örgütlüyor, yaygınlaştırıyor.

Darbeden sonra illegaliteye geçen Demokratik Halk Birliği Başkanı F. Siles Zuazo, cepheye katılan sol partilerin temsilcileriyle bir karşı hükümet kurduğunu açıkladı. Demokratik Halk Birl'ği yayını çıkıyor, yığınlara yol gösteriyor.

Yığınların direnişi şunu açıkça ortaya koyuyor:

Bolivya halkı cuntayı alaşağı edecektir!

Dünyadaki tüm demokrasi güçlerinin desteğini alan direnişçiler, faşistleri püskürtene dek direnişi sürdüreceklerini açıklıyorlar.

• BAŞDÜŞMAN AYNI

Bugün Bolivya'da oynanan oyunların aynısı Türkiye üzerinde oynanıyor. Türkiye halkı da ABD emperyalizminin Bolivya halkına dayattığı gibi faşist bir darbe dayatmasıyla karşı karşıyadır.

Bugün her iki ülkede de aynı yöntemler kullanılıyor. Halkın oylarının % 1'ini alan faşist bir parti Bolivya'da darbecileri destekliyor bunun yan kuruluşları Türkiye'de MHP'nin yaptığı gibi kanlı saldırılar düzenliyor, terörün başını çekiyor, darbeye ortam hazırlıyor. Hedef Türkiye'de de aynıdır. Halkımıza, Bolivya'daki gibi açık faşist bir rejim dayatmak, ilerici parti ve örgütlerin yanı sıra ılımlıları da kapatmak, tüm demokrasi güçlerini ezmek! Bolivya halkının baş düşmanı, Türkiye halkının da baş düşmanı olan ABD emperyalizmi ve onların güdümündeki tekelci çevreler, faşist gerici güçlerdir.

150 yılda 189 darbe!

Bolivya, adını sömürge boyunduğuna karşı savaşan büyük savaşçı Simon Bolivar'dan alan, Güney Amerika kıtasının ortasında, And dağları üzerinde bir ülke.. Yaklaşık 6 milyon nüfuslu. Özellikle altın, gümüş kalay gibi madenler açısından çok zengin doğal kaynaklarına karşın, Bolivya'lılar ülkelerine . . . altın tahtta oturan dilenci" diyorlar. Boşuna değil. Bugün Bolivya halkının ortalama geliri Türkiye'deki ortalama gelir düzeyinin yarısından bile daha az...

ABD'nin ve Bolivya'daki tekelci çevrelerin çıkarlarını savunan hükümetler Bolivya halkına yoksulluktan başka bir şey getirmemiş. ABD'nin çıkarlarını yeterince savunmayan, toplumsal ve ekonomik kimi reformlara kalkışan sivil yönetimlerin ömrü az olmuş Bolivya'da. CİA, ABD'nin çıkarlarını savunacak, geniş halk yığınlarının direniş potansiyelini bastıracak diktatörlerin erke gelmesini tezgahlamış. Bolivya'da 155 yılda 185 darbe olmuş! Faşist general Mesa'nın darbesi de CİA'nın kanlı imzasını taşıyor.

Faşist general Mesa rejimini, bugün dünyada resmen sekiz gerici ülke tanıyor. Bunlar Arjantin, Brezilya, Uruguay, İsrail, Mısır, Paraguay, Güney Afrika ve Tayvan

Saldırgan İsrail, başkent ilan etti!

• Filistin halkı İsrail yayılmacılığına karşı kadınından, erkeğine hatta çocuğuna kadar topyekün kararlılıkla savaşıyor.

çülüğe' karşı olduklarını açıkla makla sınırladı; Arap kurtuluş hareketlerine yönelik en önemli tehlikelerden biri olan ülkemizdeki ABD ve NATO üsleri konusunda net tavır koymaktan kaçındı, Afganistan halk devrimine karşı sürdürülen emperyalist-gerici kampanyanın başını çekti. Erbakan'ın şimdiki tavrı daha önceki uygulamalarıyla çelişiyor. MSP lideri, bu olayda da ülkemizdeki dinsel duyguları güçlü olan, aynı zamanda Müslüman halkların bölgemizde emperyalizme karşı verdikleri savaşımdan etkilenen kesimlerin özellikle MSP'nin tabanının duygularını sömürüyor. Arap ülkeleri içindeki gerici rejimlerle iyi ilişkilerini geliştirmeyi hesaplıyor.

• BM: "İSRAİL 14 KASIMA KADAR İŞGAL ETTİĞİ ARAP TOPRAKLARINDAN ÇEKİLMELİDİR"

İsrail'in Kudüs'ü başkent ilan ettiği sırada özel olarak Filistin Sorunu'nu görüşmek amacıyla olağanüstü toplanmış olan BM Genel Kurulu, İsraiil'in Kudüs de içinde, 1967'de işgal ettiği tüm Arap topraklarından 15 Kasım 1980'e kadar çekilmesini isteyen bir karar onayladı.

ABD'nin tüm engelleme çabalarına karşın karar 7'ye karşı 122 oyla kabul edilirken 24 ülke çekimser kaldı. Karara karşı oy kullanan ülkeler İsrail, ABD, Kanada, Avustralya, Norveç, Guatemala ve Dominik. 9 AET ülkesi ise, bir kez daha ABD'nin tehditlerine boyun eğerek çekimser ülkeler arasında yer aldı.

Sosyalist ve kimi bağlantısız ülkeler tarafından hazırlanan karar gereğince, ayrıca Filistin halkının kendi geleceğini belirlemesi ve kendi bağımsız devletini FKÖ önderliğinde kurması hakkının sağlanması isteniyor.

15 Kasım 1980'e kadar İsrail'in çekilmemesi halinde, o dönemde toplanacak olan BM Olağan Genel Kurulu'nda İsrail'e karşı yaptırımlar konusu ele alınacak.

• GERİCİ GÜÇLERİN ÇABALARI BOŞA ÇIKIYOR

İsrail'in Kudüs ile ilgili kararını görüşmek amacıyla Ürdün'ün başkenti Amman'da olağanüstü toplanan İslam Ülkeleri Dışişleri Bakanları Konferansı'nda gerici güçlerin Afganistan ve antisovyetizm konusundaki çabaları bir kez daha boşa çıktı. Filistin ve Kudüs konusunun tek gündem maddesi olduğu konferansa, kimi gerici ülkeler "Afganistan ve komünizm tehlikesi" konusunu gündeme sokmaya çalıştı. Bu arada Irak, kendisiyle İran arasında "düşmanlıkları", Somali temsilcisi de "Etyopya'nın saldırılarını" tartışma konusu yapmaya çabaladılar. Ancak tüm bu girişimler FKÖ, Suriye, Demokratik Yemen ve öteki ilerici Arap ülkelerinin çabalarıyla başarısızlıkla sonuçlandırıldı. FKÖ temsilcisi toplantının özel olarak Filistin sorunu için yapıldığını, bu konunun dışına çıkma girişiminde bulunanların siyonizme ve onun ana destekleyicisi Amerikan emperyalizminin çıkarlarına hizmet etmiş olacaklarını vurguladı. Bunun üzerine, Suriye ve FKÖ tarafından hazırlanan ve ABD'yi İsrail'e yaptığı maddi ve manevi destekten dolayı sert bir dille kınayan ve uyaran bir karar oybirliğiyle kabul edildi.

• 40 İSLAM ÜLKESİ'NİN ÇAĞRISI

40 İslam ülkesi, İsrail'in kararını görüşmek üzere BM Güvenlik Konseyi'ni olağanüstü toplantıya çağırdılar. Toplantıda, İsrail'e Kudüs'ü işgal kararından ötürü yaptırımlar uygulaması konusu ele alınacak. İsrail aleyhinde çıkabilecek bir kararı ABD nin veto etmesi halinde, FKÖ tüm İslam ülkelerinden ABD'ye karşı kesin tavır almalarını ve ilişkilerini gözden geçirmelerini isteyecek.

Öte yandan BM Genel Sekreteri K. Waldheim İsrail'in kararının Ortadoğu sorununun çözümünü engellediğini ve bu bölgede barışı baltaladığını açıkladı.

Uzaya temsilci gönderen 8. ülke Vietnam oldu

Sosyalist ülkeler arasında gerçekleştirilen İNTERKOSMOS programı çerçevesinde Soyuz-37 aracı ile uzaya yeni bir uluslararası ekip gönderildi. Sovyet kozmonotu Viktor Gorbatko ve Vietnamlı kozmonot ve araştırmacı Fam Tuan, Nisan ayından beri uzayda bulunan öbür iki Sovyet kozmonotu ile buluştular.

6. uluslararası ekipte kahraman Vietnam halkının bir temsilcisinin bulunması tüm ülkelerde ilgi uyandırdı. Halk kahramanı bir evladını uzaya göndermek, kuşkusuz en çok, Amerikan emperyalizminin yolaçtığı yaraları yeni yeni saran Vietnamlıları sevindirdi.

Tüm Sovyet halkının kardeş Vietnam'a büyük ve çok yönlü yardımının bir ifadesi olan ortak uçuş için, VKP yayın organı "Nyan Zan" gazetesi şunları yazdı: "Sovyet yardımıyla biz yalnızca saldırganları yenmekle, bağımsızlığımızı kazanmakla kalmadık; bu yardım Vietnamlı bilim adamlarına öteki sosyalist ülkelerden meslekdaşları ile birlikte çağdaş bilimi geliştirme olanağı da veriyor.."

Bir pilot olan Vietnam'lı kozmonot Fam Tuan, Amerikan saldırısına karşı Hanoy savunması sırasında daha ilk uçuşunda, "uçan kale" diye adlandırılan dev Amerikan bombardıman uçaklarından birini düşürmüş ve Vietnam kahramanı ilan edilmişti.

Soyuz–36 ve Salyut–6 uzay kompleksi ile birleşen kozmonotlar, uzayda tıp, biyoloji, uzay tekniği ve haritacılık araştırmaları yaptıktan sonra dünyaya döndüler.

Sovyetler Birliği yeni askersel indirim önerisinde bulundu

Sovyetler Birliği, Viyana'da yapılmakta olan Orta Avrupa'da Asker ve Silahlı güç indirimi görüşmelerinde ABD ve Batılı ülkelere yeni öneride bulundu.

Görüşmelerde taraf olan sosyalist ülkelerin onayı alınarak yapılan Sovyet önerisi, Orta Avrupa'daki 20 bin Sovyet askerine karşılık 13 bin Amerikan askerinin geri çekilmesini öngörüyor. Bu 20 bin asker, çekimi bugünlerde tamamlanan ve çekileceği Brejnev tarafından 6 Ekim 1979 tarihinde açıklanan 20 bin asker ve 1000 tankın dışındadır.

Viyana'da 7 yıldır sürmekte olan görüşmelerde Batılı ülkeler daha önce kabul ettikleri önerilerden bile vazgeçerken, Sovyetler Birliği'nin ve öteki sosyalist ülkelerin yaptıkları öneri tüm barışsever insanlık tarafından ilgiyle karşılandı. Sovyetler Birliği ilk adımı atarak Avrupa'da ve tüm dünyada barışın korunması, halklar arasında dostluğun ve işbirliğinin güçlendirilmesi için çalıştığını bir kez daha kanıtladı. Sırada söz Batı'nındır.

güneşli dünya'ya

● Dicle'de "Halkın Yolu" karşıdevrimcileri iflasın eşiğinde

Türkiye'nin her yöresinde olduğu gibi Dicle'de de ilerici gençlik hızla boy atıyor. Bu gelişme "Halkın Yolu" tabanında huzursuzluk yaratmıştır. Tabandaki iyi niyetli, dürüst, namuslu unsurlar ilerici gençlik saflarına hızla katılıyorlar. Bunu sindiremeyen kemikleşmiş karşıdevrimci, kendilerine şef dedirtmeye can atan bazı serseriler provokasyon yaratmak istiyorlar. İlericigençlere laf atarak olay yaratmak istiyorlar. Ama ilerici gençliği oyuna getiremeyeceklerdir. Halk arasında saygınlığı olan ilerici gençliğin saygınlığını zedeleyeceğini sananlar yanılıyorlar. Bugüne kadar olduğu gibi bundan böyle de kararlı, sabırlı ve inatçı savaşıma devam edilecektir. Karşıdevrimci saflarda debelendikçe daha çok batan serseriler, akıllarını başlarına devşirsinler. Yoksa son pişmanlık fayda vermez.

DİCLE İLERİCİ GENÇLİĞİ

● Gazi Eğitim Enstitüsü'nde "Dev-Yol"un iflası

Gazi Eğitim Enstitüsü ilerici gençleri, gerici Demirel yönetiminin okulu faşistleştirme planlarını bozmak için öğrenci, öğretmen tüm antifaşistlerin tek bir yumruk olması gerektiğini vurguladı, planları bozma yolunda adımlar attı.

Okul Derneği GAZİ-DER'in yönetiminde bulunan "Dev-Yol", pasifist, hegemonyacı tutumuyla ilerici gençliğin önüne set çekmeye çalıştı; ancak başaramadı. 19 Temmuz'da, daha güçlü bir Gazi-Der yaratmak için birleşen İGD, Genç-Öncü, SGB, DDKD ve Demokratik Sol taraftarı gençlerin gücüyle kırşa karşıya kaldı. Şimdiye dek okulda provokatif, serüvenci, zaman zaman pasifist tutumlu "Dev-Yol", karşısına büyük bir güç olarak çıkan Demokratik Birliğin seçimleri alacağından korktu. Çoğunluk yok gerekçesiyle seçimleri iptal etti.

Gazi Eğitim'de "Dev-Yol" iflas etti. Evet iflas etti diyoruz; çünkü "Dev-Yol" şimdiye dek hiçbir seçimi iptal etmemişti. Seçimleri iptal etmekle gerçeği yokedemeyecekler. Tutarsız, zaman zaman pasifist, serüvenci, provokatif küçükburjuva devrimciliği iflas etmeye mahkumdur.

İGD, SGB, Genç-Öncü ilkeli, kalıcı birliğini bir protokolle kitleye duyurdular. Bundan böyle Gazi Eğitim'in tüm sorunlarını çözmede birlikteler. İlkeli, kalıcı birliğe DDKD, Demokratik Sol görüşlü gençler de katılma kararı aldılar.

Gazi Eğitim'in faşistleştirilme planlarını bozacağız; can güvenliği, öğrenim özgürlüğünü sağlayacağız. Gücümüzü birliğimizden alıyoruz.

Yaşasın antifaşist tüm gençliğin güç ve eylem birliği!

GAZİ EĞİTİM'DEN
BİR GRUP İLERİCİ GENÇ

● "Faşistlerin hevesleri kursaklarında kalacaktır."

16 Temmuz gecesi Kırklareli'nin Yayla Mahallesi'nde bulunan Yayla Kahvesi'ne faşistler silahlı saldırı düzenlediler.

Saldıran 15-20 kişilik faşist grubun başında sarışın 22 yaşlarında Honda motosikletli tabancalı bir faşist vardı. Mahalle kahvesinde oturmakta olan halkın üzerine tabanca ile saldıran faşistler bir genci de tekmelediler. Yapılan şikayet hiçbir sonuç vermedi. Yayla Karakolu yetkilileri, meseleyi kapatıp geçiştirdiler. Tabancalı faşistin sıkıyönetim tarafından arandığı söylentisi halk arasında yaygın.

Saldırının ertesi gecesi bir mahalle sakini genç, kahvede konuşma yaparak şöyle dedi: "Faşist terörün ayırım yapmadan herkese saldırabileceğini, kendinden başka herkese düşman olduğunu, dün gece kahvemize, halkımıza yapılan saldırıyla bir kez daha anladık. Bu canavarca saldırının amacının memleketimizin sakin köşelerinden biri olan Kırklareli'nde terör estirmek olduğunun bilincindeyiz. Ancak terörü her estirmek istediklerinde tüm ilerici ve yurtseverlerin direnişiyle karşılaşacaklar, hevesleri kursaklarında kalacaktır. Faşist terörü ve faşizmi yenmenin yolu tüm ilericilerin ve yurtseverlerin Ulusal Demokratik Cephe'de birleşmeleridir" dedi.

Mahalle halkı gencin konuşmasını çok olumlu olarak karşıladı.

AVUKAT HÜSEYİN DURMAZ
KIRKLARELİ

- TÜRKİYE'DE ESNAF VE ZANAATKARIN SAYISI 3 MİLYONU AŞIYOR.
- DEMİREL'İN TEKELCİ POLİTİKASI ESNAF VE ZANAATKARLARI AÇLIĞA, YOKOLMAYA MAHKUM EDİYOR.
- HEDEF, ORTAK DÜŞMAN TEKELLERE KARŞI GENİŞ YIĞINLARI BİRLEŞTİRMEKTİR.

ESNAF VE ZANAATKARIN KURTULUŞUNDAN

Bugün Türkiye'de tarım dışında, ticaret, hizmet, küçük imalat ve tamir işlerinde, önemsiz miktarda üretim araçlarıyla, aile fertleri ya da az sayıda ücretli işçiyle çalışanların sayısı üç milyonu aşıyor. Yani, Türkiye'de çalışan her 100 kişiden 20'si geçimini bu yoldan sağlıyor.

Türkiye'nin emperyalizme bağımlı, yerli-yabancı büyük tekellerin egemen olduğu ekonomik yapısı, büyük burjuvazinin ve onun hükümetlerinin NATO'culuk, IMF'cilik politikası, tekelci kesimlerin çıkarını savunan ekonomik önlemler, esnaf ve zanaatkârları, imalat sanayiindeki küçük ve orta düzeydeki üreticileri giderek daha fazla eziyor, yıkıyor, içinde ayrışmalara yolaçıyor. Demirel yönetiminin uyguladığı para-kredi politikası, banka faizlerinin % 14'den % 20'ye çıkarılması, sözümona *"ihracatı teşvik"* kararları işbirlikçi tekellerin etkinliğini artırıyor; dışsatımı teşvik için verilen düşük faizli kredilerden yalnızca büyük dışsatım firmaları (ödenmiş sermayeleri en az 50 milyon TL. olan ve bir yılda 15 milyon dolarlık dışsatım yapan anonim ve limited şirketler) yararlanabiliyor. Bu politika tekelleri daha güçlü bir yapıya kavuşturmayı amaçlıyor. Nakit para sıkıntısı çeken, krediyle çalışmak zorunda olan küçük ve orta girişimcileri ise yüksek faizler yüzünden kredi alamaz duruma getiriyor; üretimin durmasına, ağır borç yüküne, iflasların büyük boyutlara ulaşmasına yolaçıyor.

Bağımsız, kendi kendine yeterli görünen işyerlerinin büyük tekellere göbekten bağımlılığı giderek daha çok açığa çıkıyor. Küçük girişimci büyük mağazaların, süper-marketlerin, büyük dışalım ve dışsatım şirketlerinin, büyük sanayi işyerlerinin, tekellerin ve tekelci devlet önlemlerinin varolduğu koşullarda, daha büyük bir işyerinin düşünü bile kuramaz hale geliyor, varolanı korumak için çabalıyor. Ancak çoğu kez bunu da yapamıyor.

Türkiye'de imalat sanayiinde *"zanaatkar"* ya da küçük sanayici diye nitelendirilebilecek 10 kişinin altında işçi çalıştıran işyerleri sayıca artarken, bunların ekonomi içindeki rolü gerek imalat sanayiinde çalışanların tümü içindeki payı, gerekse üretim içindeki payı açısından düşüyor. Montaj sanayiinde kimi büyük firmalara parça üreterek işlerini büyüten küçük girişimciler de olmakla birlikte, *bugün egemen olan eğilim, bu kesimlerin büyük çoğunluğunun iflasa sürüklenmeleridir.*

● BATAN BATAR, KALANI TEKELLER YUTAR!

İstatistikler, yapılan araştırmalar, 1970'lerde kurulan gıda perakendecilerinin yarıdan fazlasının birkaç sene içinde kapandığını gösteriyor. Ege bölgesinde son yıllarda esnaf ve zanaatkârlar arasında dükkanını kopayıp, yurt dışına çalışmaya gidenler % 45'i buluyor.

1980 yılı başından 9 Mayıs tarihlerine kadar feshedilen ya da tasfiye edilen şirket sayısı 430'a ulaşıyor. Toplam sermayeleri 207,2 milyon liraya ulaşan bu şirketler arasında ilk sırayı kollektif şirketler alıyor. Sözkonusu tarihe kadar sermayeleri toplam 135,4 milyor lirayı bulan 363 kollektif şirket kapanmıştır.

Temmuz ayının ilk haftasında ise 5,1 milyon lira sermayeli 20 şirket ticari faaliyetine son verdi. Feshedilen şirketlerin tümünün kollektif şirketler olması hammadde istikrarsızlığı, pahalılık ve nakit para sıkıntısı gibi sorunların en çok küçük girişimcileri etkilediğini somutluyor.

Öte yanda, iflasların ve tasfiyelerin yanısıra, aralarında yan sanayi kuruluşlarının ağırlıkta olduğu küçük sanayi kuruluşları, büyük işletmelere başvurarak; tesislerini devralmalarını öneriyorlar.

Bu büyük işletmeler, Koç, Sabancı, Çukurova, Transtürk, Yaşar, Has, Eczacıbaşı, Profilo gibi işbirlikçi tekellerdir. Bunlar, küçük girişimleri satınalma yolu-na gitmektedirler. Geçtiğimiz aylarda, Afyon Terakki Bankası'nı satın alarak Hisarbank'a dönüştüren armatörlerden Çavuşoğlu ile Kozanoğlu firmaları, Antalya Konserve Fabrikası ile Sepaş Selefon Kağıdı tesislerini devralmışlardır.

● HER ALANDA TEKELLERLE REKABET

Tekelci kapitalizm, küçük ve orta sermaye sahiplerini, ulusal ekonomiye, ülkenin endüstrileşmesine yardımcı oldukları oranda değil, tekellere hizmet ettikleri oranda savunuyor. Kimilerini yıkıp geçiyor kimilerini devralıyor, kimilerini de büyük işletmelerin civatası, kölesi haline getiriyor. Küçük işletmecilerin varlığı da, ne zaman yokolacağı da büyük tekeller tarafından saptanıyor. Böylece, küçük esnaf ve zanaatkâr hammadde bulma zorluğu çekiyor, bulduğu zaman da çok pahalıya alıyor; pazarlamada, ulaşım sisteminde, teknik gelişmelerde, işyeri temininde yine büyük tekellerle rekabet etmek durumunda kalıyor. Kooperatifler yoluyla kurulan sanayi siteleri, zanaatkârın ancak küçük bir bölümüne işyeri sağlayabiliyor. Kredi dağılımındaki eşitsizlikler ve yetersizlikler nedeniyle küçük girişimciler sürekli nakit para sıkıntısı çekiyor, borçlanıyor, işini geliştiremiyor.

● ESNAF - ZANAATKÂR YAŞAMIYOR, CAN ÇEKİŞİYOR!

Küçük ve orta üreticilerin kredi gereksinimlerini sağlayan en önemli kurumlardan biri Halk Bankası. 1956'da yapılan bir yasa değişikliğiyle bankanın üretimini artıracak tesis kredileri vermesine yasal çerçeve hazırlanıyor. Ancak bu hiçbir zaman yapılmıyor. Banka, kredilerinin çok büyük bir kısmını "diş kirası" kabilinden kısa vadeli krediler halinde küçük işletmelere dağıtıyor, bunları 4, 6, 9 aylık süreler sonunda topluyor; yine dağıtıyor ve topluyor. Yani, bu krediler küçük işletmecileri yaşatmıyor, yalnızca can çekişme sürelerini uzatıyor.

Özel kesime verilen toplam kredinin ancak % 46'sı, küçük ve orta üreticilere veriliyor. Halk Bankası kredilerinden de esnaf ve zanaatkârların ancak bir bölümü yararlanabiliyor. Örneğin 1978 yılında yalnızca 400 bin kişi, kişi başına 18 bin lira olan kooperatif kredisinden, 150 bin kişi ise kişi başına 12 bin lira olan sanayi kredisinden yararlanmıştır. % 100'e varan enflasyon ve % 13'ü bulan faizler karşısında bu küçük kredilerin hiçbir anlamı kalmamaktadır. Buna karşın Türkiye Sanayi ve İşadamları Derneği (TÜSİAD) bu kredilerin küçük sanayicilere kanalize edilmesine karşı çıkıyor.

Bir başka kredi kurumu olan Esnaf Kefalet Kooperatifleri ise, Halk Bankası'yla kooperatif üyeleri arasında köprü görevi görüyor, kısa süreli küçük abonman kredilerinin dağıtılıp toplanmasında bankanın uzmanlaşmış bir aracı olarak hareket ediyor. Esnaf kefalet kooperatiflerine genellikle en kalabalık meslek grupları egemen oluyor ve küçük tüketim amaçlı kredilerden kendi meslek gruplarının aslan payını almasını sağlamaya çalışıyorlar.

Tekellerin baskısına, yokolmaya, yoksulluğa karşı esnaf ve zanaatkârların da birleşip, örgütlü savaşıma atılması gerek! Bugün Türkiye'de esnaf ve zanaatkâr örgütleri vardır. İkinci Dünya Savaşı sonucunda başgösteren mal darlığı, karaborsa, hammadde ve kredi bulma zorlukları bu kesimde örgütlenmeyi hızlandırmış, sonuçta, 3.400 dernek, 52 birlik, federasyon ve 1 konfederasyon doğmuştur. Ancak bu örgütlenme bugün, 1964'de kabul edilen 507 sayılı Yasa'ya göre yapılıyor ve antidemokratik nitelikli bu yasayla esnafın zanaatkârın örgütlenme potansiyeli tekelci yönetimlerin denetim ve yağmasına sunuluyor; bu geniş kesimin çıkarlarına gerçekten hizmet eden bir örgütlenme politikası izlenmesi engelleniyor.

● 507 SAYILI YASA NEDİR?

507 Sayılı Yasa, esnaf ve zanaatkârın dernek kurma hakkını Ticaret Bakanlığı'nın tekeline veriyor. Sözkonusu yasaya göre Ticaret Bakanlığı'nın izniyle kurulabilecek bu derneklere, üyelik zorunlu. Türkiye'nin de altında imzası olan Uluslararası Çalışma Sözleşmesi'nin birinci maddesine ve İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'nin 23. ve 24. maddelerine aykırı olan bu zorunluluk, esnaf ve zanaatkârın kendi iradesiyle örgütlenmesini engelliyor; onların örgütlenmesini burjuvazinin denetimi altına sokuyor. Çoğu zaman dernek yönetimlerinde de esnaf ve zanaatkâr kesiminden kopuk, tekelci yönetimlerin politikasını uygulamaya yatkın kişiler egemen oluyorlar.

Bunların sonucunda, dernekler, üyelerine hiçbir ciddi hizmet götürmüyor. Ni-

Esnaf, zanaatkar Demirel politikasını

● Temmuz sonunda İzmir'de çeşitli esnaf dernekleri ve meslek odaları Demirel yönetiminin ekonomik konularını protesto eden bir ortak basın açıklaması yaptılar:

"Son alınan Ekonomik Kararlar orta kesimi yıkmaya yöneliktir."

25 Ocak 1980 tarihinde yayımlanan ekonomik önlemlerle ilgili paket kararlarının sonuçları bugün somut olarak yaşanmaya başlanmıştır. Küçük esnaf, zanaatkâr ve serbest meslek mensupları bu uygulamalarla bir ateş çemberinin içine itilmişlerdir.

Çağ gibi büyüyen enflasyon, "günlük" devalüasyonlar ve özellikle, kredi-faiz oranlarının serbest bırakılması, geçmişte yetersiz de olsa kullandığımız kredi olanağını tümden elimizden almıştır. Bu durumda küçük esnaf, zanaatkâr ve serbest meslek mensuplarının banka kredisi kullanması hayal olmuştur.

Bunun yanında Esnaf Kefalet Kooperatifleri'nden küçük esnaf ve zanaatkâr'a verilen kredilerin ise, alınan ekonomik önlemler (!) sonucu yükselen ve daha da yükselecek olan maliyetler karşısında kullanım gücü "sıfıra" düşmüştür.

Örneğin: Bir minibüs ya da kamyona verilen 50.000 ya da 75.000 lira onarım kredisi, araçların değil onarımına, dört lastiğinin yenilenmesine yetmemektedir. Yine, 1978 yılında 50.000 liraya açılabilen bir terzi atölyesi, bugün mütevazi sınırlar içerisinde 1.000.000 liraya açılabilmektedir.

Bu gerçekler küçük esnaf, zanaatkâr ve serbest meslek mensupları ile birlikte, en ge-

KURTULUŞU, İŞÇİ SINIFININ AYRI DEĞİLDİR!

tekim Devlet Planlama Teşkilatı'nın bir araştırmasına göre esnaf ve zanaatkârın % 52'si bu dernekler yararlı olduğu için değil, "yasal zorunluluk", "idari zorlamalar" sonucu üye olduklarını açıklıyorlar. Kaldı ki, yasal zorlamalar bile var olan çalışma koşullarında, bu kesimi örgütlerinden soğutuyor. Örneğin, en örgütlü il olan İzmir'de bile esnaf ve zanaatkârın % 40 oranında bir bölümü derneklerine girmemiştir.

507 Sayılı Yasa, esnaf ve zanaatkârları hem yatay, hem de dikey biçimde örgütlüyor. Esnaflar, il düzeyinde birlikler oluşturuyor. Aynı meslekten olan derneklerin % 50'si bir araya gelip federasyon kurabiliyor. Konfederasyon, esnaf ve zanaatkârların yurt çapında çıkarlarını temsil ile görevli. Alt kademelerdeki dernekler, ilk ve asıl örgütler olmakla birlikte 507 Sayılı Yasa'ya göre bunlar, birlik, federasyon ve konfederasyonun tüm mali ve toplumsal yükünü karşılamakla zorunlu kılınmışlardır. Örneğin, bir derneğin konfederasyonla yazışması olanağı yoktur; ancak konfederasyon "her konu ve yere göre" keyfince derneklerden para isteyebilir ve bunu her ne pahasına olursa olsun sağlayamayan derneği feshedebilir.

• TÜRK HÜR TEŞEBBÜS KONSEYİNİN ÜYESİ

Türkiye Esnaf ve Küçük Zanaatkârlar Konfederasyonu, 1975 tarihinde İstanbul'da ilk toplantısını yapan Türk Hür Teşebbüs Konseyi'ne katılmış; konfederasyon yönetimini temsil eden H. Tiyanşan bu konseyde yeralan Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu, Sanayi ve Ticaret Odaları Birliği, Ziraat Odaları Birliği, TÜSİAD gibi büyük sermayedarları temsil eden kuruluşların, "iş aleminin belli başlı şahsiyetlerinden" Kemal Ilıcak'ların, N. Eczacıbaşı'ların ve Koç'ların sadık bir izleyicisi olduğunu ortaya koymuştur.

Tekellerin yarattığı bunalımın yükünü çekmeyeceğim diyen geniş yığınların dirençlerinin kabardığı dönemlerde, "hür teşebbüs"ü koruma adına tekellerin baskıyı daha da artırmasını savunan, demokrasi adına geniş yığınların özgürlüklerinin ortadan kalkmasını öneren demeçler yayımlamaktan öteye, ulusun ve çalışanların çıkarlarına ne yapmıştır Hür Teşebbüs Konseyi?

Geniş esnaf ve zanaatkâr yığınlarının sultası altında tutan tekellerle aynı masada oturup, aynı görüşleri paylaşan Tiyengütleri, tekelci sermayeye hizmetle görevlendirilmekte, maddesel olanaklar onların iradesi dışında, kendi dışlarındaki güçlere aktarılmaktadır. Bu yasayla derneklerin esnaf ve zanaatkârın sosyal güvenlik, kredi, finansman, konut, eğitim sorunlarının çözümlenmesi için birer araç değil, onlar üzerinde tekellerin politik erkinin birer baskı aracı olması amaçlanmaktadır. Esnaf ve zanaatkârlar bir yandan çeşitli sorunlarını çözümlemek için derneklerinde biraraya gelirken, uğraşlarını engelleyen 507 Sayılı Yasa'ya karşı da direnmeli, kongrelerinde, toplantılarında bu yasanın antidemokratik yönlerini mutlaka gözler önüne sermelidirler.

• ORTAK DÜŞMANA KARŞI ORTAK SAVAŞIM

En başta işçi sınıfı olmak üzere tüm emekçilerin kurtuluşu, yerli-yabancı tekellerin hegemonyasına son verecek, dış ticareti, bankaları, sigortaları devletleştirecek, geniş yığınların çıkarlarına, onların yaşam koşullarını iyileştiren merkezsel bir planlamayı gerçekleştirecek ileri demokratik bir düzenin kurulmasına bağlıdır. Bugün esnaf ve zanaatkârın, kredi olanaklarının genişletilmesi, vergi yüklerinin hafifletilmesi, gereksinmeleri olan araç ve gereçlerin devlet desteğiyle ucuza sağlanması, karaborsanın önlenmesi yönündeki istemleri, işçi sınıfının ücretlerin arttırılması, iş güvenliğinin sağlanması yönündeki istemleri gibi haklı istemlerdir. Ancak, büyük işletmelerin ve büyük işyerlerinin egemen olduğu koşullarda, bunlar sağlansa bile, büyük işletmeler çok daha modern tesislerde çok daha fazla işçiyi çalıştırarak aynı metayı büyük miktarlarda, çok daha ucuza üretebilmekte ve satabilmektedirler. Yani eşit koşullarda olsalar bile, yarış farklı bir noktadan başlamaktadır. Büyük üretimle küçük üretim rekabet edemezler. Büyük balık küçük balığı yutar.

Bu durumda görev:

- Emperyalizmle bağları kökten koparmak, NATO'lardan, IMF'lerden çıkmak için;
- Ulusal endüstrinin devlet tarafından kurulması için;
- Yerli-yabancı özel bankaların devletleştirilmesi için;
- Serbest dışalım rejiminin kaldırılması için;
- Küçük ve orta girişimcilere ucuz, kolay kredi sağlanması; vergi yükünün azaltılması; kooperatifleşme çabalarının artırılması için;
- Cehaletle mücadele, parasız eğitim, ücretsiz sağlık hizmeti, ucuz konut, insanca yaşam koşulları, can ve mal güvenliği için;
- Küçük ve orta girişimcilerin serbestçe örgütlenmesi, örgütlerinde gericilerin, tekellerin yardakçılarının saltanatına son verilmesi için;

Demirel'in zorbalık yönetimini alaşağı etmek, yerli yabancı tekellerin egemenliklerine son vermektir.

Bu istemler çevresinde Demirel'in yıkım ve iflas politikasına karşı seslerini yükselten esnaf ve zanaatkârın, geniş yığınların tekellere karşı oluşturacağı eylembirliğinde, örülecek ulusal demokratik cephede ayrılmaz yerleri vardır.

Grevci işçileri açlığa, işsizliğe mahkum eden Demirel yönetiminin tekelci *politikasıdır.*

Küçük esnafı, zanaatkârı açlığa, iflasa, yoksulluğa sürükleyen de aynı politikadır. Bundan dolayı, esnaf ve zanaatkârın çıkarları ve kurtuluşu işçi sınıfının kurtuluşundan ayrı olamaz. Ortak düşman, emperyalizmin, tekellerin egemenliğidir. Ortak düşman, Demirel'in zorbalık yönetimidir. Savaşım ortak düşmana karşı ortak cephede tüm emekçilerin, demokrasi güçlerinin eylembirliğiyle verilecektir.

ve serbest meslek sahipleri yönetiminin ekonomik yıkım protesto ediyor!

niş emekçi kesimlerin yıkımını da içermektedir. Açıkçası bu yıkım politikası, toplumu ayakta tutan ve yaşatan tüm üretken kesimleri ezmektedir. Onları açlığa, işsizliğe ve yoksulluğa mahkum etmektedir.

Bizlere isteğimiz dışında zorla dayatılmaya çalışılan önlemler, daha çok sömürülmemiz ve bir avuç tekelin daha çok zengin olması demektir. Bunun bilincinde olarak, yaşamsal çıkarlarımıza darbe indiren bu uygulamalara karşı olduğumuzu, ortak çıkarlarımız ve amaçlarımız doğrultusunda birliğimizi pekiştirip dayanışmamızı kararlı bir biçimde sürdüreceğimizi kamuoyuna duyururuz.

Yeşilyurt Esnaf Kefalet Kooperatifi Bşk. Necdet German, İzmir Minibüs, Otobüsçüler ve Şoförler Derneği Bşk. Saffet Battal, İzmir Bilumunı Dökümcü Esnaf ve Sanaatkârlar derneği Bşk. Osman Zerkal, İzmir Matbaacılar Derneği Bşk. Bülent Özkaner, İzmir Manavlar Derneği Bşk. Ahmet Taşık Makina Mühendisleri Odası Ege Bölge Şubesi Bşk. Muammer Çapın, Mimarlar Odası İzmir Şubesi Bşk. Güner Eliçin, İnşaat Mühendisleri Odası Ege Bölge Şubesi Bşk. Birol Bora, Elektrik Mühendisleri Odası Ege Bölgesi Şubesi Bşk. Yüksel Leventoğlu, İzmir Kamyon ve Kamyonetçiler Derneği Bşk. Kemal Ayın, Pınarbaşı Küçük Esnaf ve Sanaatkarlar Derneği Bşk. Hasan Konaç, Gaziemir Esnaf Kefalet Kooparatifi Bşk. Metin Taş, İzmir Otobüs ve Minibüs Taşıyıcılar Kooperatifi Bşk. Selami Ayangil.

- Haziran ayı sonunda 13. Genel Kurulu'nu tamamlayan Türkiye Bakkallar ve Bayiler Federasyonu çalışma raporlarında, "esnafın iş hayatını olumsuz yönde etkileyici nitelikte resmi ve özel teşekküller tarafından alınan tedbir ve uygulamalara karşı bölgesel ve genel mahiyette protesto ve yasal eylemler uygulamak ve uygulatmak" kararı da yeralıyor.
- Haziran ayı içinde yaptığı bir açıklamada, İzmir Minibüsçüler, Otobüsçüler ve Şoförler Derneği Başkanı Saffet Battal, "lastik ve yedek parça karaborsası yüzünden mesleğimizi sürdürmek artık çekilmez hale geldi" dedi; ve ayrıca yıllardır Esnaf Kefalet Kooperatiflerinde taşıt onarım kredisi olarak aldıkları 20–30 bin liranın bugünün koşullarına göre yeniden ayarlanması gereğini belirtti.
- Adana Bakkallar ve Bayiler Derneği Başkanı Sait Karaçiçek, Demirel Yönetiminin uygulamaları sonucu alım gücü sıfıra düşen bakkal ve bayilerin yaşama olanağı kalmadığını belirtti.
- Haziran ayı içinde İstanbul Sanayi Odası'nda yapılan orta ve küçük sanayicilerin toplantısında, "Faiz hadlerinin serbest bırakılmasıyla küçük işletmelere ölüm fermanı çıktı, Türkiye ekonomisini idare eden 200 aile sayısı, şimdi 20 aileye inecek." denildi.
- Denizli Sanayi Odası eski başkanı Bekir Karakurt, hükümetin piyasadan sürekli para çekmesi, faizlerin serbest bırakılmasından sonra banka kredikrinin de kesilmesi üzerine, pekçok işyerinin kapanma noktasına ulaştığı söyledi.

güneşli dünya'ya

● Bir grev ziyareti

12 Temmuz 1980 Cumartesi günü, Bornovalı ilerici kadınlar 2 No'lu Tariş Üzüm İşletmesi'ni ziyaret ederek, onlara götürdükleri yiyeceklerini verip dayanışmalarını belirtmişlerdir. Ziyarette grevdeki işçiler, "yaşam pahalılığına göre, aldıkları ücretlerin çok düşük olduğunu, bu parayla hiçbirşey alamadıklarını, yarısını yol parası olarak verdiklerini" söylediler. "Biz işverenden kat, apartman, araba istemiyoruz, gün geçtikçe soframızda ufalan ekmeğimizin biraz daha büyümesini istiyoruz. İşverenin keyfi olarak işten atmaması için iş güvencesi istiyoruz. Daha önceden işten atılan ve hergün açlıkla karşı karşıya kalan arkadaşlarımızın işe alınmalarını istiyoruz". Biz Bornovalı kadınlar, işçilerin yanında olduğumuzu belirttik ve savaşımlarında başarılar dileyerek ayrıldık.

İZMİR/Bornova'dan İlerici Kadınlar

● Güneşli Dünya Dergisi Yazıişleri Müdürlüğü'ne

İşbirlikçi - Amerikancı - gerici Demirel yönetimi ülkemizdeki tüm ilerici, demokrat kişi ve kuruluşlara bir taraftan ekonomik, bir taraftan politik baskılarını azgınca sürdürmektedir. Bu baskılar ilçemiz ilerici öğretmenleri üzerinde de sürmektedir.

2 Mayıs 1980 günü İlköğretim müdür vekili Erol Sarıer'in başkanlığında yılsonu öğretmenler meslek toplantısında seçtiğimiz mutemedimiz görevinden alınarak yerine gerici bir kişi mütemet olarak atanmıştır. Bizler Emirdağ İlerici Öğremenleri, uygulanan bu işlemi antidemokratik bularak 201 imzalı dilekçe ile durumu Valliliğe, Kaymakamlığa ve Mal Müdürlüğü'ne ilettik. Ancak antidemokratik bu uygulamayı sürdürmeleri devam edince bireysel bordrolarımızı yapıp 70 öğretmen arkadışımızla İlköğretim Müdürlüğü'ne giderek bireysel maaş alacağımızı ilettik. Fakat İlköğretim Müdür vekili bireysel maaş almamızı da kabul etmeyince bizler de 657 sayılı Devlet Memurları Yasası, 1050 sayılı yasa, Bütçe giderlerinde aranacak belgeler yönetmeliğine dayanarak mutemedimizi kendimiz seçinceye kadar maaş almayarak direneceğimizi belirttik.

Temmuz ayında 150 öğretmen maaş alamayınca ilçemizdeki ilerici, demokrat kişiler 150.000 lira ekonomik yardım yaparak öğretmenlerin yanında olduklarını ve bundan böyle de yanında olacaklarını belirterek bizimle dayanışma içine girmişlerdir. Bizler sorunumuzu çevre ilçe ve illerdeki TÖB-DER şubelerine de iletip onların da ekonomik ve demokrtik yardımlarını istedik. Çevre ilçelerden de 300.000 lira ekonomik yardımın yanısıra Valliliğe, Emirdağ Kaymakamlığı'na ve İlköğretim Müdürlüğü'ne ilçemizde uygulanmakta olan bu antidemokratik uygulamayı protesto eden telgraflar ve imza kampanyaları gönderilmektedir.

Bizler çevre il ve ilçelerdeki ilerici kişi ve kuruluşların göstermiş oldukları bu dayanışma ile mutemetlik hakkımızı alıncaya kadar maaş almayarak direneceğiz.

Sizin de bizim bu haklı savaşımımızda yanımızda olacağınıza inanarak, ülkemizdeki tüm ilerici, demokratların bizimle dayanışma göstermelerinde aracılık etmenizi diliyoruz.

Antidemokratik uygulamalara son!
Mutemetlik hakkımız söke söke alırız!

EMİRDAĞ İLERİCİ ÖĞRETMENLERİ

● Tekellere karşı birlik

Gördes'in Köprübaşı kasabasında öğretmenler, işçiler, memurlar bundan birbuçuk yıl önce aramızda dayanışma sandığı oluşturduk.

Dayanışma sandığı kısa zamanda, yerel anlamda Halk–Koop yapısında işçi, köylü, memur ve esnaflarla, zanaatkarları da içine alan tüketim kooperatiflerinin kurulmasına çekirdek oluşturdu. Kooperatif çalışmalarını, sömürüyü biraz daha sınırlandırma uğrunda sürdürüyoruz.

Ancak, tekellerin baskısı altında şaşırıp kalan, özellikle de reformist partiye eğilim duyan bakkal esnafı önce kooperatife örgütlemeye katılanlara küskün davrandı. Yer yer de karşı konuma düştüler.

Biz onlara tekellerin sömürüsünü, yıkım politikasını ortak göğüslemeyi önerdik. Böylesi bir dayanışma ile aracılardan sıyrılmayı ve üretici kooperatiflerden ürün alarak tüketicilere ucuz mal verebileceğimizi anlattık.

Kooperatif üyeleri içinde bugüne değin tekellerin has partisi AP'yi desteklemeyenler bile antikomünist saldırıları var güçleriyle göğüslüyorlar. Kooperatifi savunuyorlar.

Bu deneyim bize, tekellerden zarar gören, tüm sınıf ve katmanların, uyumlu bir biçimde yönlendirilmesinin, kazanılmasının Öncü'nün ileri demokratik erk savaşımıyla sıkı sıkıya bağlı olduğunu daha iyi gösterdi.

KÖPRÜBAŞI'NDAN
KOOPERATİF ÜYESİ BİR EMEKÇİ

Moskova Olimpiyatları'nda
35 dünya , 62 olimpiyat rekoru kırıldı

Soğuk savaş kışkırtıcıları olimpiyatlara gölge düşüremediler

Moskova Olimpiyatları görkemli bir kapanış töreniyle noktalandı. Moskova Olimpiyatları'nın sevimli sembolü Mişa'nın gözyaşları arasında, oyunlara katılan sporcular ve dünyanın dörtbir yanından gelmiş seyirciler uğurlandı. Ve Moskova'daki Lenin Stadı'nın ışıklı tablosunda, 'Haydi 1984'te Los Angeles'e''belgisi ışıldadı.

Moskova Olimpiyatları, ABD emperyalizminin, soğuk savaş kışkırtıcılarının tüm engelleme girişimlerine karşın, olimpiyat ilkelerinin yaşam gücünü ortaya koydu, dünya ölçüsünde barış ve yumuşama hareketine katkıda bulundu.

• 35 DÜNYA, 62 OLİMPİYAT REKORU

"ABD, Federal Almanya, Japonya, Türkiye de içlerinde 60'ın üzerinde ülke Moskova Olimpiyatlarına katılmıyor. Moskova Oyunları sönük geçecek" propagandasını yoğunlaştırmaya çalışanlar hüsrana uğradı.

Sportif olarak Moskova'daki Olimpiyat Oyunları'nda çok yüksek bir düzeye ulaşıldı. 15 günlük Olimpiyat Oyunları süresince 35 dünya, 62 olimpiyat rekoru kırıldı. Yanısıra uzun süredir yaklaşılamayan rekorlara en yakın dereceler sağlandı. Uzun atlamada, 1968 Mexico Olimpiyatları'ndan bu yana ulaşılabilen en iyi dereceyle, 8,54 metreyle Demokratik Almanya'lı sporcu Dombrovski, Avrupa rekorunu kırdı.

Moskova Olimpiyat Oyunları'nın sportif düzeyinin ne olduğunu boykottan ne ölçüde etkilendiğini *Milliyet* gazetesi yazarlarından Kahraman Bapçum çok güzel dile getiriyor: "Rekorlar kırıldı olimpiyatlarda, rekor kırılmayan yarışlarda da kazananlar kolay yenilir kişiler olmadıklarını kanıtlayarak kazandılar. Acaba bu furyaya Amerikan atletleri de katılsa ne olurdu diye düşünüyor insan ister istemez. Hiç bir şey olmazdı... Yalnızca Amerikalıların da katıldığı bir atletizm bayramı olurdu. Rekorlar da biraz fazla olurdu kuşkusuz."

Gerçekten de Birleşik Amerika'lı, Federal Almanya'lı, Japon sporcuların katılımıyla Moskova Olimpiyatları'nda kimi spor dallarında daha da yüksek dereceler elde edilebilirdi. Ama bu, Moskova Olimpiyatları'nda elde edilen muazzam rekorların değerini gözardı ettirebilir mi? Yüzme dalında Sovyet Salnikov'un 1.500 metre serbest stilde 15 dakikanın altına inmesinin, Demokratik Alman Wessig'in yüksek atlamada 2,36'yı aşarak gazetelere "uçtu uçtu Wessig uçtu" başlığıyla girmesinin, sırıkla atlamada Polonyalı Kozokieviç'in 5,78'lik görkemli rekorunun değerini ne azaltabilir ki? Uzun yıllardır erkekler jimnastikte elde edilemeyen 10 tam puana birçok sporcu ulaştı. Böylesi büyük bir hazırlığı ve başarıyı kim ve ne gölgeleyebilir ki? Mükemmel tesislerde yapılan bisiklet yarışmalarında, aynı yarışta 7 ekibin birden eski dünya rekorundan daha iyi derece elde etmesinin görkemini ne azaltabilir ki?

Ama Birleşik Amerika'lı, Federal Almanya'lı, Japon ve öteki boykotçu ülkeler sporcularının Moskova Olimpiyatları'nda yarışmasını önleyenlerin bu kararının onursuzluğunu ve değersizliğini binlerce sporcunun olimpiyat alanlarındaki yarışından daha iyi ne gösterebilir. "Mini Olimpiyatlar"la Moskova Olimpiyatları'nın karşısına çıkmaya yeltenenlerin bu girişimlerinin sonucu da hüsran oldu. "Mini Olimpiyatlar"ı daha ilk günün akşamı terkeden Federal Almanya'lı dekatloncu Gwido Kratschmer'in şu sözlerine ibretle kulak verilmelidir: "Bu sokak kalabalığının havasından midem bulandı. Bütün gerçek sporcular şimdi Moskova'da toplandı." Gerçekten de ABD'de yüksek öğrenim gören çeşitli ülkelerden gençleri bayrakları altında yürüterek olimpiyat düzenlediklerini sanan soytarıların oyununu gerçek sporcular daha baştan bozuverdi. Türkiye'li sporcuları bu onursuzluğa sürükleyenler, sporcularımızı bir bavul malzeme ve Amerika gezisiyle kandırmaya çalışanlar yaptıkları işin onursuzluğunu hâlâ anlamadılar mı?'.

4 yıl boyunca vargüçleriyle Moskova Olimpiyatları'na hazırlanmış bütün bu genç sporcuların düşünü, madalya için Moskova'da yarışmak düşünü Washington'un soğuk savaş kışkırtıcısı politikacıları onlardan çaldılar. Bunun bedelini sahte madalyalarla önlemeye kalkışanlara en iyi yanıtı yine sporcular verdi. Milano'da yapılan uluslararası atletizm yarışmalarında 400 metre engellide 47,13 saniye derecesiyle dünya rekorunu yenileyen Birleşik Amerikalı atlet Moses, Carter'ın olimpiyatlara katılmayan ABD'li sporculara dağıtmayı vaadettiği madalyalar konusunda şöyle diyor: "Bunların hiçbiri beni ilgilendirmiyor. Bay Carter bu madalyaları kendine saklasın. Olimpiyat oyunlarında altın madalya almak başka şey, sırtında smokin hediye almak başka şey."

• 5 MİLYONU AŞKIN SEYİRCİ

Moskova Olimpiyatları'nı 5 milyonu aşkın seyirci izledi. Bu sayı Montreal'deki seyirci sayısından 1,5 milyon kişi daha fazladır. Moskova Olimpiyatları'nı yüzmilyonlarca insan da televizyondan izledi. Yalnızca Moskova Olimpiyatları'nın açılış törenini 57 televizyon şirketi dünyanın 48 ülkesine iletti. Açılış törenini tahminen 1,5 milyar insan izledi. Bu konuda da boykotçu kimi ülkelerin tutumu tüm sporseverlerin haklı tepkisine yolaçtı. Federal Almanya'daki sporseverler, Federal Almanya Radyo-Televizyon idaresi önünde yaptıkları gösterilerle Moskova Olimpiyatları'na ayrılan yayın süresinin artırılmasını istediler ve bunu elde ettiler. ABD'li sporseverlerden birinin, Carter'ın kararını Moskova Lenin Stadı'ndaki protestosu, burjuva basınınca çarpıtıldı. Moskova Olimpiyatları'nın Açılış Töreni sırasında tribünlerden birinde yıldızlı-çizgili bir bayrağın dalgalandığı görüldü. Burada ABD'li sporseverler oturuyordu. Bu sporseverlerden 88 yaşındaki Amerikan yurttaşı Nick Paul gazetecilere şunları söyledi: "Burada, Lenin Stadı'nda bayrağı yükselterek Amerikan yurttaşlarının olimpiyadı bütün yürekleriyle selamladıklarını açıklamak istedik. Pekçok Amerikan yurttaşının Başkan Carter'ın ABD sporcularını kendi seçim kampanyasına kurban etmesinden öfkeye kapıldıklarını göstermek istedik." Moskova Olimpiyatları'ndaki Amerikan bayrağı, oyunları boykot kampanyasının başarısızlığa uğramasının simgelerinden biri oldu.

Moskova Olimpiyatları'nda, olimpiyat oyunlarının açılış töreninde SBKP MK Genel Sekreteri ve SSCB Yüksek Sovyet Prezidyumu Başkanı L.Brejnev'in açış konuşması ışık haline çevrilip uzayın derinliklerine gönderildi. Ayrıca, uzayda bulunan "Salyut-6", "Soyuz-36", "Soyuz-37" yörünge kompleksinde çalışan Sovyet Kozmonotlar, Leonid Popov, Valeri Riumin, Viktor Gorbatko ve Vietnamlı Kozmonot-araştırmacı Fam Tuan da olimpiyatları izlediler. Özellikle akşam yapılan özet yayınlara büyük ilgi gösterdiklerini belirttiler.

Batılı burjuva basını, olimpiyatlar konusunda söyleyecek hiçbir söz bulamayınca çok sıkı güvenlik önlemlerini diline doladı. Bu denli güvenlik önleminin gereksizliğini ve sıkıcılığını ileri sürdüler. Münih Olimpiyatları'ndaki faciayı pek çabuk unutmuşa benziyor burjuva yazarları. Birçok sporcunun yaşamına malolan bu acı olayları CIA güdümünde Moskova'da tezgahlayamadığına hayıflanıyorlar olsa gerektir. Burjuvaziyi şaşkına çeviren, aslında kapitalist toplumda eşine rastlanmayan düzen ve disiplin olmuştur. Organizasyondaki mükemmellik olmuştur. Nitekim *Newsweek* dergisi, bunu, dakik olimpiyat ifadesiyle dile getirmiştir. Ve bu düzenlilik rahatsız etmiştir burjuvaziyi, onun kalemşörlerini. Ne gam.

Moskova Olimpiyatları insanların belleklerine Mişa'sıyla, birbirinden iyi hazırlanmış sporcularıyla, mükemmel tesisleriyle kazındı. Yalana dayalı hiçbir propaganda, hiçbir çarpıtma bunu değiştiremez. Ve tüm insanlık Moskova Olimpiyatları'nı, olimpiyat meşalesinin sönmeyeceğinin bir simgesi olarak anımsayacaklardır.

GÜNEŞLİ DÜNYA
Onbeş Günlük Gazete
■
Sahibi : Ural ATEŞER
Yazışleri Müdürü : C. Ali ADIR

■ YÖNETİMYERİ: *Nuruosmaniye Cad. No: 59-61/2 Cağaloğlu - İSTANBUL* ● YAZIŞMA VE HAVALE ADRESİ: *ÜRÜN YAYINCILIK, PK. 41,Sirkeci - İSTANBUL* ● TÜRKİYE DAĞITIMI: *TEMEL DAĞITIM, Cağaloğlu Hamamı Sokak, Kılıç İşhanı Kat.1,No: 6, Cağaloğlu - İSTANBUL* ● DİZGİ: *ÇIĞ Yayıncılık Ltd. Şti.* ● BASKI: *HÜRRİYET OFSET MATBAACILIK VE GAZETECİLİK A.Ş., İSTANBUL* ● YURTİÇİ ABONE: *Altıaylık 250, Bir yıllık 500 Lira* ● YURTDIŞI ABONE: *40 DM.* Baskı tarihi: 6 Ağustos 1980